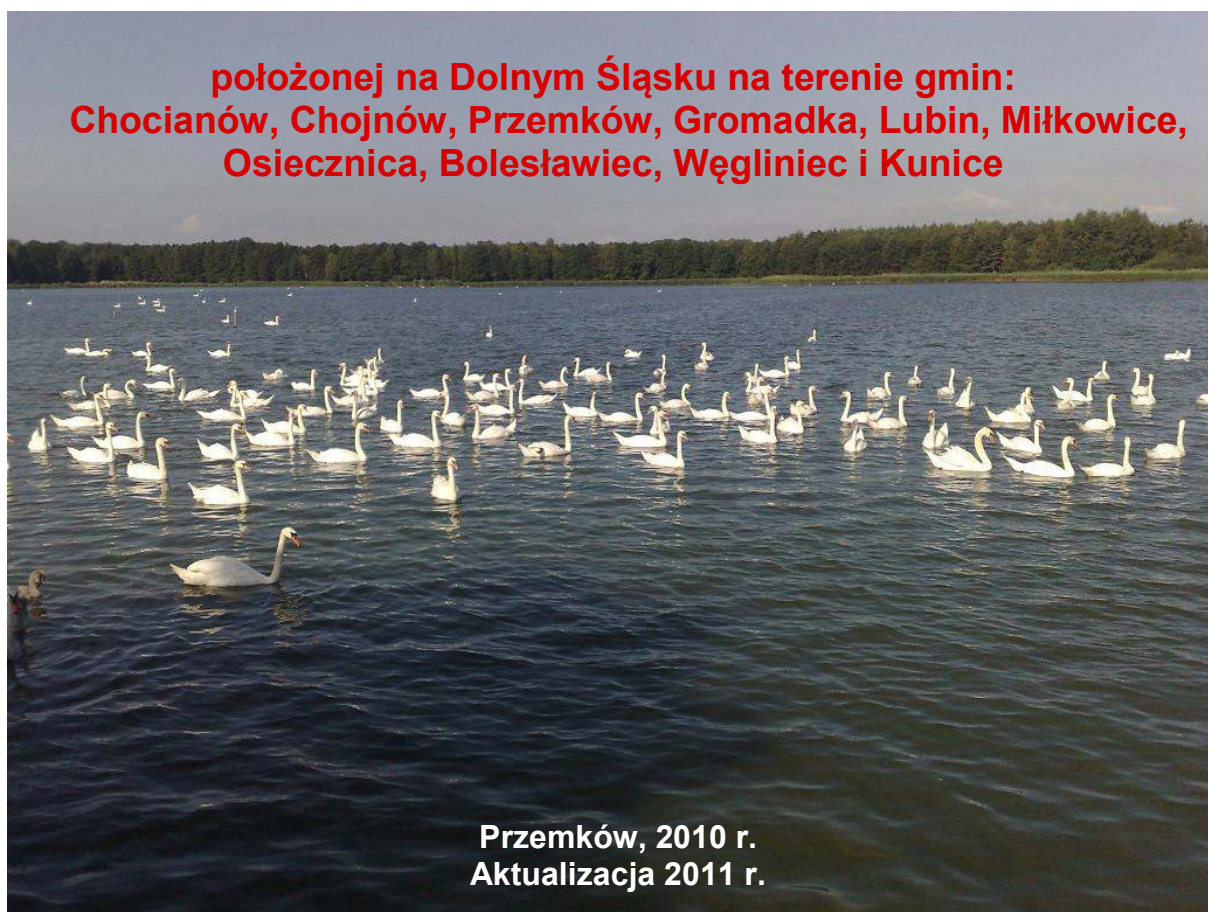

Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Rybackich Lokalnej Grupy Rybackiej "DOLNOŚLĄSKA KRAINA KARPIA"

**położonej na Dolnym Śląsku na terenie gmin:
Chocianów, Chojnów, Przemków, Gromadka, Lubin, Miłkowice,
Osiecznica, Bolesławiec, Węgliniec i Kunice**

**Przemków, 2010 r.
Aktualizacja 2011 r.**

Szanowni Mieszkańcy
„Dolnośląskiej Krainy Karpia”

Przedstawiamy Państwu Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Rybackich przygotowaną w ramach Osi Priorytetowej 4 Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013, mającą na celu poprawę warunków życia na obszarach zależnych od rybactwa oraz rozwój inicjatyw i przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnych gmin: – Chocianów, Chojnów, Przemków, Gromadka, Lubin, Miłkowice, Osiecznica, Bolesławiec, Węgliniec i Kunice regionu Dolnośląskiej Krainy Karpia.

Niniejszy dokument to rezultat intensywnej pracy mieszkańców i przedstawicieli różnych grup i sektorów z obszaru Dolnośląskiej Krainy Karpia, jak również zespołu zewnętrznych ekspertów i konsultantów wspierających naszą grupę.

Dokument Strategii zbudowany jest w oparciu o cztery cele wiodące:

- » Zahamowanie zmniejszającego się znaczenia sektora rybackiego;
- » Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze;
- » Poprawa jakości życia społeczności rybackich;
- » Utrzymanie dobrobytu gospodarczego i społecznego obszarów zależnych głównie od rybactwa oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybołówstwa i akwakultury.

Zbiór opracowanych kierunków rozwoju oraz przedsięwzięć będzie wspierać w realizacji, w latach 2011-2015, powołane w tym celu Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia”.

Zachęcamy Państwa do zaangażowania się w realizację zapisanych w Strategii przedsięwzięć oraz pomysłów. Tylko z udziałem mieszkańców tego obszaru Strategia ma szansę wpłynąć na rozwój obszarów rybackich Dolnośląskiej Krainy Karpia.

*Komitet oraz Zarząd
Lokalnej Grupy Rybackiej
„Dolnośląska Kraina Karpia”*

Współautorzy Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentant	Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentant
1	Elżbieta Kwaśnik	Gmina Lubin	33	Aleksander Połubiński	Gmina Miłkowice
2	Paweł Szudrowicz	Gmina Lubin	34	Irena Krukowska-Szopa	Miasto Legnica
3	Magdalena Masternak	Gmina Przemków	35	Tomasz Kurkiewicz	Gmina Gromadka
4	Jerzy Gućma	Gmina Przemków	36	Andrzej Kutrowski	Gmina Węgliniec
5	Bogusław Więćek	Gmina Chojnów	37	Katarzyna Krasieńska-Geisler	Gmina Chocianów
6	Regina Blicharz	Gmina Chojnów	38	Dominika Kozołup	Gmina Chocianów
7	Krzysztof Karaim	Gmina Osiecznica	39	Henryk Kapeluch	Gmina Węgliniec
8	Iwona Kijora	Gmina	40	Jan Makowski	Gmina Miłkowice
9	Grzegorz Suski	Gmina Bolesławiec	41	Robert Miller	Gmina Miłkowice
10	Leokadia Szukutnik	Gmina Lubin	42	Antoni Lewkiewicz	Legnica
11	Karol Szukutnik	Gmina Lubin	43	Jacek Skrzypczak	Gmina Chocianów
12	Stanisław Pępkowski	Gmina Przemków	44	Włodzimierz Jaworski	Gmina Chocianów
13	Anita Smołąg	Gmina Przemków	45	Paweł Antoniewicz	Wrocław
14	Franciszek Skibicki	Gmina Chocianów	46	Alicja Witek	Legnica
15	Halina Rzepećka	Gmina Chocianów	47	Roman Panasowieć	Gmina Kunice
16	Barbara Jasińska	Gmina Chojnów			
17	Wanda Chomiczewska	Gmina Chojnów			
18	Agnieszka Wolska	Gmina Chojnów			
19	Dariusz Pawliszczy	Gmina Gromadka			
20	Agnieszka Król	Gmina Gromadka			
21	Irena Rogowska	Gmina Lubin			
22	Anna Marzec	Lubin			
23	Kazimierz Gawron	Gmina Bolesławiec			
24	Roman Jaworski	Gmina Bolesławiec			
25	Waldemar Kwaśny	Gmina Miłkowice			
26	Katarzyna Kühn	Gmina Miłkowice			
27	Tadeusz Gładysz	Gmina Miłkowice			
28	Waldemar Nalazek	Gmina Osiecznica			
29	Renata Durda-Tyszkiewicz	Gmina Osiecznica			
30	Andrzej Kutrowski	Gmina Węgliniec			
31	Mariusz Mól	Gmina Węgliniec			
32	Anna Skrzypczak-Mospan	Gmina Chocianów			

Koordinacja prac nad strategią:

Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka

„Dolnośląska Kraina Karpią”

59-170 Przemków, Plac Wolności 25

biuro.lgr@wp.pl

www.krainakarpia.pl

tel. 076 / 818 42 75

Konsultanci i moderatorzy warsztatów:

Irena Krukowska-Szopa

Iwona Kijora

Barbara Sulma

Paweł Antoniewicz

Redakcja i przygotowanie ostatecznej wersji dokumentu:

„Fundacja Wrzosowa Kraina” we współpracy z Biurem Rachunkowym

M. Skrzypczak z Chocianowa

Zespół wspierający opracowanie strategii:

Łukasz Żuber, Katarzyna Krasińska-Geisler, Marek Cieślak

1. Charakterystyka stowarzyszenia ubiegającego się o wybór do realizacji LSROR w ramach LGR jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację LSROR.....	7
1.1 <i>Nazwa stowarzyszenia ubiegającego się o wybór do realizacji LSROR oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze</i>	7
1.2 <i>Opis procesu powstawania stowarzyszenia</i>	7
1.3 <i>Charakterystyka członków LGR.....</i>	12
1.4 <i>Opis komitetu stowarzyszenia, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji do dofinansowania</i>	19
2. Opis obszaru objętego LSROR.....	22
2.1 <i>Wykaz gmin wchodzących w skład LGR wraz z określeniem liczby mieszkańców zameldowanych na ich obszarze na pobyt stały oraz gęstość zaludnienia, według stanu na dzień 31 grudnia 2008.....</i>	22
2.2 <i>Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe.....</i>	24
2.3 <i>Charakterystyka społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru.</i>	37
2.4 <i>Opis działalności związanej z połowem, chowem, hodowlą, przetwórstwem lub skupem ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych organizmów żyjących w wodzie, na obszarze objętym LSROR</i>	43
2.5 <i>Wskazanie liczby osób z obszaru objętego LSROR spełniających wymagania, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia, określenie rodzaju aktywności tych osób i powiązania z innymi sektorami gospodarki.</i>	51
3. Wskazanie silnych i słabych stron, szans i zagrożeń obszaru objętego LSROR (analiza SWOT).....	52
4. Sporządzenie wniosków wynikających z opisu obszaru i z analizy SWOT, ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb sektora rybactwa.....	54
4.1 <i>Wnioski wynikające z opisu obszaru i analizy SWOT dotyczące ogólnej sytuacji i uwarunkowań obszaru LSROR.....</i>	54
4.2 <i>Wnioski wynikające z opisu obszaru i analizy SWOT uwzględniające problemy i potrzeby sektora rybackiego.....</i>	56
5. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSROR, środków służących do osiągnięcia zakładanych celów oraz rodzajów operacji, które mogą uzyskać wsparcie w ramach wdrażania LSROR, a także ich przewidywanego wpływu na środowisko	58
5.1 <i>Uzasadnienie celów ogólnych i szczegółowych</i>	60
5.2 <i>Opis środków i możliwych do realizacji operacji</i>	63
5.3 <i>Wskaźniki realizacji celów i środków.....</i>	74
5.4 <i>Przewidywany wpływ planowanych do wsparcia operacji na środowisko.....</i>	78

6. Wykazanie związku i spójności przyjętych w LSROR celów i środków o których mowa w ust. 5 z wnioskami wynikającymi z opisu obszaru i analizy SWOT, o których mowa w ust. 4, oraz celami osi priorytetowej 4 zawartymi w programie operacyjnym.	80
7. Sporządzenie planu budżetu LSROR, z podziałem na dwuletnie okresy, uwzględniającego środki finansowe przeznaczone na finansowanie poszczególnych rodzajów operacji.....	88
8. Opis procedur oceny operacji przez komitet.....	92
8.1. <i>Ogłoszenie naboru.....</i>	93
8.2. <i>Nabór wniosków.....</i>	94
8.3. <i>Ocena zgodności operacji z LSROR.....</i>	97
8.4. <i>Ocena zgodności operacji z lokalnymi kryteriami wyboru operacji.....</i>	97
8.5. <i>Procedura odwoławcza od decyzji Komitetu</i>	100
8.6. <i>Ostateczny wybór operacji do dofinansowania</i>	101
8.7. <i>Wyłączenie członka Komitetu od udziału w dokonaniu wyboru operacji</i>	101
8.8. <i>Przekazanie dokumentów organowi Samorządu Województwa.....</i>	102
9. Wskazanie kryteriów oceny operacji.....	103
10. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSROR	136
11. Planowane działania LGR związane z wdrażaniem LSROR, w tym podanie terminów konkursów na wybór operacji do realizacji, w ramach wdrażania LSROR	142
12. Zasady i sposób dokonywania oceny własnej funkcjonowania LGR.....	144
13. Spójność LSROR z działaniami i operacjami planowanymi do realizacji na obszarze objętym LSROR w ramach innych programów i strategii.....	146
14. Określenie zasad postępowania uniemożliwiających nakładanie się pomocy w przypadku, gdy LGR planuje realizację operacji i działań w ramach innych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	154
15. Informacja o dołączanych do LSROR załącznikach	156

1. Charakterystyka stowarzyszenia ubiegającego się o wybór do realizacji LSROR w ramach LGR jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację LSROR

„Dolnośląska Kraina Karpia” to partnerstwo ponad podziałami, łączące instytucje i ludzi, którzy tylko z pozoru nie mają ze sobą nic wspólnego. Różnorodność partnerów korzystnie wpływa na ilość podejmowanych na tym terenie działań, których wspólnym celem jest rozwój lokalny obszarów zależnych od rybactwa, dobro jego mieszkańców i przyrody oraz coraz częściej pojawiających się tu turystów.

„Dolnośląska Kraina Karpia” jest trójsektorowym porozumieniem partnerów - przedstawicieli organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego i rybaków, którym zależy na tym, by poprzez ich działania i inicjatywy ten obszar był dobrze rozpoznawalny, pełen efektywnych działań i miejscem, w którym warto żyć.

1.1 Nazwa stowarzyszenia ubiegającego się o wybór do realizacji LSROR oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia” zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **0000346551**. Wpisu dokonał Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy w dniu **14.01.2010 r.**

Stowarzyszenie **posiada osobowość prawną** i działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 Nr 79, poz. 855 z późn. zm.), rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006, ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego, rozporządzenia MRiRW z dnia 29 września 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać lokalna strategia rozwoju, rozporządzenia MRiRW z dnia 15 października 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 4 — Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 – w części dot. Osi 4 oraz Statutu Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie swoimi działaniami obejmuje obszar gmin wiejskich: Gromadka, Lubin, Chojnów, Miłkowice, Bolesławiec, Osiecznica, Kunice oraz miejsko-wiejskich: Przemków, Chocianów, Węgliniec.

1.2 Opis procesu powstawania stowarzyszenia

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia” zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 14.01.2010 r. Jednakże początki stowarzyszenia sięgają 2004 roku kiedy to zawiązała się Grupa Partnerska Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, zrzeszająca liderów z różnych sektorów życia publicznego, w tym aktywnie działających przyrodników i ekologów, których to nadrzędnym celem był

zrównoważony rozwój i czynna ochrona przyrody m.in. na terenie Stawów Przemkowskich (obszar Natura 2000).

Po roku funkcjonowania Grupa Partnerska Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, 10 listopada 2005 roku zmieniła swoją nazwę na Grupa Partnerska Wrzosowa Kraina, skupiają partnerów z 3 gmin: Przemków, Gromadka i Chocianów.

„Wrzosowa Kraina” to trójsektorowe porozumienie 56 partnerów - przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych i lokalnych przedsiębiorców. W dniu 24 maja 2007 roku, podczas IV Krajowego Zjazdu Grup Krajowej Sieci Grup Partnerskich, Wrzosową Krainę oficjalnie przyjęto w poczet pełnoprawnych członków Krajowej Sieci Grup Partnerskich. W tym samym roku, Krajowa Sieć Grup Partnerskich, doceniając osiągnięcia i działalność Grupy, przyznała Wrzosowej Krainie tytuł Grupy Partnerskiej Roku 2006.

Na podbudowie Grupy Partnerskiej 4 kwietnia 2006 roku powstała w ramach realizacji I Schematu Pilotażowego Leader+, Lokalna Grupa Działania Fundacja Wrzosowa Kraina. LGR Fundacja Wrzosowa Kraina założona została przez 10 Fundatorów/Założycieli. Obszar objęty działaniami zarówno Grupy Partnerskiej, jak Fundacji Wrzosowa Kraina skupił się na trzech gminach: Przemków, Chocianów i Gromadka.

LGD Fundacja Wrzosowa Kraina z powodzeniem zrealizowała II Schemat Pilotażowego Programu Leader+, wspierającego rozwój inicjatyw partnerskich związanych z tworzeniem usług i produktów lokalnych opartych o zasoby przyrodniczo-kulturowe obszaru LGD.

Na bazie dotychczasowej współpracy, decyzją przedstawicieli LGD Fundacja Wrzosowa Kraina oraz sąsiednich jednostek samorządu terytorialnego, powstało nowe Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wrzosowa Kraina”. Zebranie założycielskie odbyło się 7 maja 2008 roku w Chocianowie. Obecnie Wrzosowa Kraina swoimi działaniami obejmuje obszar gmin wiejskich i miejsko-wiejskich: Przemków, Chocianów, Gromadka, Lubin, Chojnów i Bolesławiec.

Dzięki inicjatywie członków Stowarzyszenia LGD Wrzosowa Kraina, reprezentujących różne sektory, tj. publiczny – Gmina Przemków na czele z Burmistrzem Stanisławem Pępkowskim, społeczny – Fundacja Wrzosowa Kraina, reprezentowana przez Prezesa Zarządu Barbarę Sulmę, Fundacja Ekologiczna Zielona Akcja, reprezentowana przez Prezesa Zarządu Irenę Krukowską-Szopę, Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, reprezentowany przez Marka Cieślaka, a także sektor gospodarczy - przedsiębiorstwo Drewbud z Chocianowa, reprezentowane przez Annę Skrzypczak-Mospan, Biuro Rachunkowe w Chocianowie i Gospodarstwo Amazonka powstało Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia”.

Za oficjalną datę powstania Lokalnej Grupy Rybackiej uznaje się 27.08.2009 r., kiedy to zorganizowano pierwsze spotkanie dla przedstawicieli ościennych gmin, organizacji pozarządowych oraz lokalnych przedsiębiorców. Spotkanie to odbyło się w Urzędzie Miejskim w Przemkowie i poruszono na nim temat możliwości utworzenia LGR a także odbyło się pierwsze szkolenie dla beneficjentów osi priorytetowej IV Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich (PO Ryby 2007-2013)”. Szkolenie poprowadziła na zlecenie Agrolinii Pani Irena Krukowska-Szopa z Fundacji Zielona Akcja.

Podczas tego spotkania wyłoniono pierwszych liderów i członków Stowarzyszenia LGR, którzy nie zwlekając dłużej, już w dniu 7.09.2009 r. zorganizowali spotkanie założycielskie,

podczas którego powołali Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia” oraz zatwierdzili statut.

Członkowie założyciele Stowarzyszenia:

1. Irena Rogowska – Gmina Lubin
2. Anna Marzec –Lubin
3. Elżbieta Kwaśnik – Gmina Lubin
4. Regina Blicharz – Gmina Chojnów
5. Bogusław Więcek – Gmina Chojnów
6. Agnieszka Wolska – Gmina Chojnów
7. Wanda Chomiczewska – Gmina Chojnów
8. Łukasz Żuber – Gmina Chojnów
9. Tadeusz Gładysz – Gmina Miłkowice
10. Katarzyna Kühn – Gmina Miłkowice
11. Aleksander Połubiński – Gmina Miłkowice
12. Edyta Rząsa – Gmina Chocianów
13. Anna Skrzypczak-Mospan – Gmina Chocianów
14. Jacek Skrzypczak – Gmina Chocianów
15. Włodzimierz Jaworski – Gmina Chocianów
16. Barbara Sulma – Gmina Chocianów
17. Magdalena Masternak – Gmina Przemków
18. Krzysztof Karaim – Gmina Osiecznica
19. Iwona Kijora – Gmina Zagrodno
20. Irena Krukowska-Szopa – Legnica

Tego samego dnia odbyło się również drugie szkolenie z Osi IV PO Ryby w zakresie procedury zakładania stowarzyszenia ubiegającego się o status LGR.

W dniu 11.09.2009 r. komitet założycielski Stowarzyszenia złożył wniosek w Krajowym Rejestrze Sądowym we Wrocławiu o powołanie Stowarzyszenia.

Kiedy Stowarzyszenie oczekiwało na rejestrację jego liderzy starali się pozyskać nowych członków reprezentujących trzy sektory: gospodarczy, w tym podmioty uprawnione do rybactwa, społeczny, w tym organizacje pozarządowe z sektora rybackiego, koła wędkarskie itp. oraz sektor publiczny – ościenne gminy. W rezultacie tych działań chęć przystąpienia do Stowarzyszenia wyraziło 9 gmin, takich jak:

1. Gmina Gromadka (Uchwała Rady Gminy z dnia 22.09.2009 r.);
2. Gmina Węgliniec (Uchwała Rady Gminy z dnia 25.09.2009 r.);
3. Gmina Chocianów (Uchwała Rady Gminy z dnia 22.10.2009 r.);
4. Gmina Przemków (Uchwała Rady Gminy z dnia 27.10.2009 r.);
5. Gmina Lubin (Uchwała Rady Gminy z dnia 28.10.2009 r.);
6. Gmina Miłkowice (Uchwała Rady Gminy z dnia 06.11.2009 r.);
7. Gmina Osiecznica (Uchwała Rady Gminy z dnia 06.11.2009 r.);
8. Gmina Chojnów (Uchwała Rady Gminy z dnia 20.11.2009 r.);
9. Gmina Bolesławiec (Uchwała Rady Gminy z dnia 16.12.2009 r.).

Oraz najwięksi przedstawiciele sektora rybackiego na terenie LGR:

1. Przedsiębiorstwo Handlu i Usług GOSPODARSTWO RYBACKIE Sp. z o.o. w Raszowej Małej;
2. AMAZONKA Stawy Przemkowskie i Kąpielisko s.c. z Ostaszowa.
3. Spółka Rybacka NIEDŹWIEDZICE Sp. z o.o. z Goliszowa.

A także przedstawiciele sektora społecznego:

1. Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Jeleniej Górze;
2. Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Legnicy;
3. Fundacja Wrzosowa Kraina z Chocianowa;
4. Towarzystwo Przyjaciół Starego Węglińca z Węglińca;
5. Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu w Borach Dolnośląskich z Chocianowa;
6. Fundacja Pro Culturae Bono z Wrocławia.

W poszerzonym składzie członkowie Stowarzyszenia spotkali się ponownie w dniu 9.11.2009 r. przy okazji szkolenia dla beneficjentów Osi IV PO Ryby 2007-2013 w zakresie przygotowywania LSROR. Na spotkaniu omówiono strategiczne cele stowarzyszenia, wskazano planowane przedsięwzięcia służące osiągnięciu poszczególnych celów, a także przeprowadzono analizę mocnych i słabych stron obszaru LSROR, ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb sektora rybackiego. Kolejne spotkanie organizacyjne o tematyce związanej z budową Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich odbyło się w dniu 28.11.2009 r.

W dniu 5.01.2010 roku odbyło się drugie zebranie członków założycieli Stowarzyszenia. Po uwzględnieniu uwag z Krajowego Rejestru Sądowego uchwalono zmiany w Statucie Stowarzyszenia oraz powołano władze Stowarzyszenia, tj. Zarząd, Komisję Rewizyjną, Komitet.

W skład pierwszego Zarządu weszli:

1. Prezes Zarządu – Barbara Sulma
2. Wiceprezes Zarządu – Anna Marzec
3. Członek Zarządu – Iwona Kijora
4. Członek Zarządu – Elżbieta Kwaśnik
5. Członek Zarządu – Anna Skrzypczak-Mospan

Pierwsze posiedzenie Zarządu odbyło się w dniu 1.02.2010 r. Data ta była bardzo ważna dla LGR, gdyż stowarzyszenie przyjęło w swoje szeregi na podstawie deklaracji członkowskich 20 nowych członków, tym samym spełniło wymóg trójsektorowości (sektor rybacki, publiczny i społeczny).

W dniu 17.02.2010 r. wszyscy pełnoprawni członkowie spotkali się po raz ostatni przed złożeniem wniosku na Walnym Zebraniu Członków w celu zatwierdzenia Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich oraz uzupełnienia składu organów Stowarzyszenia.

W drugiej połowie 2011 r. LGR Dolnośląska Kraina Karpia rozpoczęła przygotowania do złożenia wniosku w II naborze. W tym celu zorganizowano cykl spotkań, mających na celu ponowne sformułowanie celów Lokalnej Strategii Obszarów Rybackich. Podjęto także decyzję o przyjęciu do stowarzyszenia dziesiątej gminy oraz nowych członków, reprezentujących sektor rybacki.

W dniu 11.02.2011 r. podczas Walnego Zebrania Członków podjęto uchwałę o przyjęciu gminy Kunice:

1. Gmina Kunice (Uchwała Rady Gminy z dnia 31.01.2011 r.),

Do Stowarzyszenia dołączyli również nowi przedstawiciele sektora rybackiego:

- OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie w Żarach Obręb Parowa – Gmina Osiecznica i Gmina Węgliniec;
- Roman Panasowiec z gminy Kunice;
- Alicja Witek z gminy Kunice.

Tabela 1 Zestawienie tabelaryczne spotkań partnerów i członków Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpia”

Lp.	Data	Cel spotkania	Miejsce spotkania	Liczba uczestników
1	27.08.2009	Spotkanie organizacyjne Szkolenie I z Osi IV	Przemków	24
2	07.09.2009	I Zebranie Członków Założycieli Szkolenie II z Osi IV	Chocianów	20
3	08.10.2009	Szkolenie III z Osi IV	Przemków	22
4	09.11.2009	Szkolenie IV z Osi IV	Chocianów	26
5	28.11.2009	Spotkanie organizacyjne	Chocianów	17
6	05.01.2010	II Zebranie Członków Założycieli	Chocianów	20
7	12.01.2010	Zebranie przedstawicieli sektora rybackiego – konsultacja LSROR	Chocianów	12
8	01.02.2010	Posiedzenie Zarządu – przyjęcie nowych członków	Chocianów	4
9	17.02.2010	Walne Zebranie Członków	Chocianów	23
10	13.01.2011	Walne Zebranie Członków	Przemków	22
11	13.01.2011	Spotkania warsztatowe w ramach prac nad LSROR, drugi nabór	Ostaszów	10
12	20.01.2011	Spotkanie informacyjne dla rybaków z Gminy Kunice	Kunice	11
13	01.02.2011	Spotkania warsztatowe	Miłkowice	12

		w ramach prac nad LSROR, uzgodnienie strategicznych celów		
14	11.02.2010	Posiedzenie Zarządu – przyjęcie nowych członków	Siedliska	4
15	11.02.2011	Walne Zebranie Członków	Siedliska	23

1.3 Charakterystyka członków LGR

Na dzień dzisiejszy Stowarzyszenie LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” składa się z 80 członków, z czego 44 osoby to osoby wymienione w § 2 ust. 1 rozporządzenia. Są to przedstawiciele trzech sektorów: gospodarczego, społecznego i publicznego. Na **sektor gospodarczy** składają się w szczególności przedsiębiorcy i osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie rybactwa śródlądowego, a także pozostałe osoby wymienione w § 2.1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29.09.2009 r.. **Sektor społeczny** reprezentowany jest przede wszystkim przez osoby fizyczne, działające na rzecz rozwoju obszaru objętego LSROR, stowarzyszenia, fundacje, w tym dwa Okręgi Polskiego Związku Wędkarskiego. W skład **sektora publicznego** wchodzi dziesięć gmin: Przemków, Chocianów, Chojnów, Bolesławiec, Lubin, Gromadka, Osiecznica, Miłkowice, Kunice i Węgliniec.

Tabela 2 Skład Lokalnej Grupy Rybackiej

L.P.	Imię i Nazwisko lub Nazwa osoby prawnej	Funkcja, jaką pełni poszczególni członkowie (partnerzy)	Adres siedziby	Sektor, którego przedstawicielem jest partner LGR/ rodzaj prowadzonej działalności przez członka
1.	2.	3.	4.	5.
SEKTOR PUBLICZNY				
1	Gmina Chojnów Mieczysław Kasprzak	Agnieszka Wolska Członek Komitetu	ul. Fabryczna 1 59-225 Chojnów	Publiczny/wójt
2	Gmina Lubin Irena Rogowska	-	ul. Łokietka 6 59-300 Lubin	Publiczny/wójt
3	Gmina Przemków Stanisław Pępkowski	Stanisław Pępkowski Przewodniczący Komitetu	ul. Plac Wolności 25 59-170 Przemków	Publiczny/burmistrz
4	Gmina Chocianów		ul. Ratuszowa 10	Publiczny/burmistrz

	Roman Kowalski	-	59-140 Chocianów	
5	Gmina Gromadka Dariusz Pawliszczy	-	ul. Władysława Sikorskiego 9 59-706 Gromadka	Publiczny/wójt
6	Gmina Bolesławiec Andrzej Dutkowski	-	ul. Teatralna 1a 59-700 Bolesławiec	Publiczny/wójt
7	Gmina Osiecznica Waldemar Nalazek	-	ul. Lubańska 43 59-724 Osiecznica	Publiczny/wójt
8	Gmina Miłkowice Waldemar Kwaśny	-	ul. II AWP 71 59-222 Miłkowice	Publiczny/wójt
9	Gmina Węgliniec Andrzej Kutrowski	Mariusz Mól Członek Komitetu	ul. Sikorskiego 3 59-940 Węgliniec	Publiczny/burmistrz
10	Gmina Kunice Zdzisław Tersa	-	ul. Gwarna 1 59-216 Kunice	Publiczny/wójt
SEKTOR SPOŁECZNY				
11	Fundacja „Wrzosowa Kraina” Barbara Sulma	Barbara Sulma Prezes Zarządu	ul. Kościuszki 25 59-140 Chocianów	Społeczny/prezes
12	Okręg PZW Jelenia Góra Antoni Lewkowicz	Grzegorz Suski Członek Komitetu	ul. Wańkowicza 13 58-500 Jelenia Góra	Społeczny/prezes
13	Okręg PZW Legnica Leopold Korczak-Michalewski	Iwona Kijora Członek Zarządu	ul. Żwirki i Wigury 5 59-220 Legnica	Społeczny/prezes
14	Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu w Borach Dolnośląskich Marek Cieślak	-	ul. Kościuszki 25 59-140 Chocianów	Społeczny/wiceprezes
15	Towarzystwo Przyjaciół Starego Węglińca	-	ul. Konopnickiej 2 59-940 Węgliniec	Społeczny/prezes

	Henryk Kapeluch			
16	Łukasz Żuber	Członek Komitetu Założyciel	ul. Kilińskiego 31e/7 59-225 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
17	Edyta Rząsa	Członek Komitetu Założyciel	ul. Żeromskiego 1 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
18	Katarzyna Krasińska-Geisler	-	ul. Wesoła 8/18 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
19	Irena Rogowska	Założyciel	ul. Sawickiej 6 59-307 Raszkówka	Społeczny/osoba fizyczna
20	Anna Marzec	Wiceprezes Zarządu Założyciel	ul. Stary Lubin 36F 59-300 Lubin	Społeczny/osoba fizyczna
21	Elżbieta Kwaśnik	Członek Zarządu Założyciel	Raszowa 42 59-323 Miłoradzice	Społeczny/osoba fizyczna
22	Regina Blicharz	Członek Komisji Rewizyjnej Założyciel	Rynek 22/4 59-225 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
23	Bogusław Więcek	Założyciel	Rynek 30 59-225 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
24	Tadeusz Gładysz	Założyciel	ul. II AWP 26 59-222 Miłkowice	Społeczny/osoba fizyczna
25	Katarzyna Kühn	Założyciel	Głuchowice 1B 59-222 Miłkowice	Społeczny/osoba fizyczna
26	Krzysztof Karaim	Założyciel	Parowa 115/1 59-724 Osiecznica	Społeczny/osoba fizyczna
27	Iwona Kijora	Członek Zarządu Założyciel	Modukowice 56 59-516 Zagrodno	Społeczny/osoba fizyczna
28	Agnieszka Wolska	Założyciel	Rokitki 118/12 59-225 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
29	Wanda Chomiczewska	Założyciel	Okmiany 3B/18 59-225 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
30	Irena Krukowska-Szopa	Założyciel	ul. Cisowa 9 59-220 Chojnów	Społeczny/osoba fizyczna
31	Anna Skrzypczak-Mospan	Członek Zarządu Założyciel	ul. Kasztanowa 22 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
32	Jacek Skrzypczak	Założyciel	ul. Brzozowa 5 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
33	Barbara Sulma	Założyciel	ul. Armii Krajowej 3/7 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
34	Włodzimierz Jaworski	Założyciel	ul. Wesoła 21A/1 59-140 Chocianów	Społeczny/osoba fizyczna
35	Tadeusz	-	Gospodarstwo	Społeczny/osoba

	Antonowicz		Rybackie Sp. z o.o.	fizyczna/ sektor rybacki
36	Joanna Ciołkosz	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki
37	Sabina Fajer	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki
38	Janusz Jabłoński	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki
39	Edward Jach	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki
40	Stanisław Koszut	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki
41	Leszek Kozacki	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
42	Janusz Nowak	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
43	Adam Rozmiarek	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
44	Eugeniusz Szudrowicz	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
45	Leon Ścisłowicz	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
46	Andrzej Tarnowski	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
47	Andrzej Woźniak	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
48	Stanisław Zima	-	Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o.	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
49	Bolesław Bieliński	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
50	Marek Bochenek	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
51	Aleksander Ciołczyk	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik

52	Amelia Czarnecka	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
53	Wiesław Czarnecki	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
54	Kazimierz Czarnota	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
55	Mirosław Głowacz	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
56	Halina Huk	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
57	Włodzimierz Klimas	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
58	Jerzy Kulej	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
59	Lesław Lewandowski	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
60	Mariusz Łopaciński	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
61	Zbigniew Pleśniak	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
62	Maria Rogalska	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
63	Emil Steranka	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
64	Tomasz Więcek	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
65	Antoni Wojciechowski	-	Spółka Rybacka Niedźwiedzice	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
66	Krzysztof Dekiert	-	u. M. Skłodowskiej 19b/53 59-300 Lubin	Społeczny/osoba fizyczna
67	Piotr Kijora	-	Okręg PZW Jelenia Góra	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik PZW
68	Stanisław Chyski	-	Okręg PZW Jelenia Góra	Społeczny/osoba fizyczna/ sektor

				rybacki/pracownik PZW
69	Dorota Hołowacz	-	Okręg PZW Jelenia Góra	Spółeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik PZW
70	Krzysztof Karaim	Członek Komitetu	OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie Lasów Państwowych w Żarach Obręb Parowa	Spółeczny/osoba fizyczna/ sektor rybacki/pracownik
71	Fundacja Pro Culturae Bono Marcin Różański	-	ul. Asnyka 17 1, 51-143 Wrocław	Spółeczny/Prezes
SEKTOR GOSPODARCZY				
72	PHiU Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o. Paweł Szudrowicz	Paweł Szudrowicz Członek Komitetu	Raszowa Mała 59-323 Miłoradzice	Gospodarczy/prokurent
73	Amazonka Stawy Przemkowskie Magdalena Masternak Jerzy Gućma	Magdalena Masternak Członek Komitetu Założyciel	Ostaszów 2 59-170 Przemków	Gospodarczy/właściciele
74	Spółka Rybacka Niedźwiedzice Bogusław Więćek Regina Blicharz	Członek Komitetu Bogusław Więćek	Goliszów 92A 59-225 Chojnów	Gospodarczy/prezes zarządu/prokurent
75	Leokadia Szkutnik	Członek Komitetu	Obora, ul. Lubińska 36, 59-335 Lubin	Gospodarczy/rolnik
76	Aleksander Połubiński	Założyciel	Grzymalin 15 59-222 Miłkowice	Gospodarczy/rolnik
77	Czesław Prośniak	Członek Komitetu	Grzymalin 132 59-222 Miłkowice	Gospodarczy/rolnik
78	Roman Panasowiec	Członek Komitetu	Szczytniki nad Kaczawą 64 59-216 Kunice	Gospodarczy/rolnik
79	OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie Lasów Państwowych w Żarach Obręb Parowa Andrzej Macewicz	Członek Komitetu Krzysztof Karaim	Parowa 154 59-724 Osiecznica	Gospodarczy/Dyrektor
80	Alicja Witek	-	Batalionu Zośka	Gospodarczy/rolnik

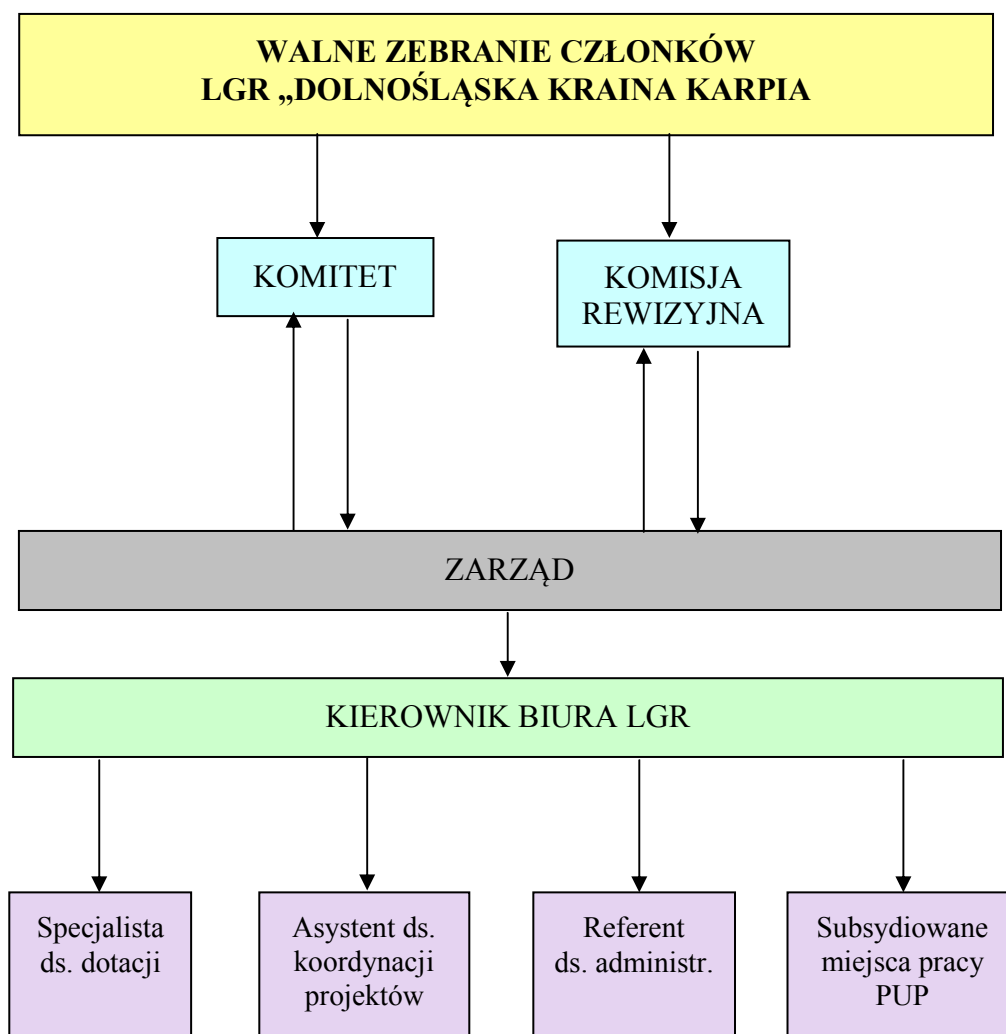
		6/3 59-220 Legnica	
--	--	-----------------------	--

LGR posiada opracowane zasady i procedury funkcjonowania w następujących dokumentach, stanowiących załącznik do niniejszej strategii:

- regulaminy organów:

- 1) **REGULAMIN PRACY ZARZĄDU**
- 2) **REGULAMIN WALNEGO ZEBRANIA CZŁONKÓW**
- 3) **REGULAMIN KOMISJI REWIZYJNEJ**
- 4) **REGULAMIN BIURA**
- 5) **Warunki techniczne i lokalowe Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpią”**
- 6) **Opis stanowisk, wymagań koniecznych i pożądaných pracowników Biura Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpią”**
- 7) **PROCEDURA NABORU PRACOWNIKÓW STOWARZYSZENIA LGR „DOLNOŚLĄSKA KRAINA KARPIA”**
- 8) **REGULAMIN KOMITETU STOWARZYSZENIA LGR „DOLNOŚLĄSKA KRAINA KARPIA”**

Zasady funkcjonowania LGR:
- struktura organizacyjna LGR

Rysunek 1 **Struktura organizacyjna LGR**

1.4 Opis komitetu stowarzyszenia, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji do dofinansowania

Komitet Stowarzyszenia działa w oparciu o statut LGR z dnia 5.01.2010 r. oraz regulamin organizacyjny, zatwierdzony przez Walne Zebranie Członków w dniu 17.02.2010 r. Szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania Komitetu zostały zawarte w regulaminie, zapewniającym demokratyczność i jawność podejmowania decyzji. W regulaminie tym określono również szczegółowe procedury wyłączenia członka komitetu z udziału w dokonywaniu wyboru operacji. Dokument ten stanowi załącznik do niniejszej strategii.

Obecnie struktura składu Komitetu, wybranego w dniu 17.02.2010 r. (aktualizacja w dniu 11.02.2011 r.) przez Walne Zebranie Członków, prezentuje się następująco:

- a) **Komitet zgodnie ze Statutem składa się z 7 do 30 członków w tym przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących. Obecnie liczba członków wynosi 15 osób. Poniżej tabela reprezentująca skład Komitetu:**

Tabela 3 Skład Komitetu LGR

L.P.	Imię i Nazwisko członka organu decyzyjnego	Funkcja jaką pełnią poszczególni członkowie organu decyzyjnego	Sektor, który reprezentuje członek organu decyzyjnego	Gmina, którą reprezentuje członek organu decyzyjnego
1.	Stanisław Pępkowski	Przewodniczący Komitetu	Publiczny	Przemków
2.	Paweł Szudrowicz	Wiceprzewodniczący Komitetu	Gospodarczy/rybacki	Lubin
3.	Magdalena Masternak	Wiceprzewodnicząca Komitetu	Gospodarczy/rybacki	Przemków
4.	Agnieszka Wolska	Członek	Publiczny	Chojnów
5.	Mariusz Mól	Członek	Publiczny	Węgliniec
6.	Agnieszka Król	Członek	Publiczny	Gromadka
7.	Edyta Rząsa	Członek	Społeczny	Chocianów
8.	Grzegorz Suski	Członek	Społeczny	Bolesławiec
9.	Łukasz Żuber	Członek	Społeczny	Chojnów
10.	Krzysztof Karaim	Członek	Społeczny/rybacki	Osiecznica
11.	Leokadia Szkutnik	Członek	Gospodarczy/rybacki	Lubin
12.	Czesław Prośniak	Członek	Gospodarczy/rybacki	Miłkowice
13.	Bogusław Więcek	Członek	Gospodarczy/rybacki	Chojnów
14.	Aleksander Połubiński	Członek	Gospodarczy/rybacki	Przemków
15.	Roman Panasowiec	Członek	Gospodarczy/rybacki	Kunice

- b) **Zgodnie z § 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29.09.2009 r. co najmniej 50% miejsc w Komitecie stanowią uprawnieni do rybactwa.**
- c) **Żaden członek Komitetu nie łączy swej funkcji z funkcją w zarządzie lub komisji rewizyjnej - zgodnie z postanowieniami statutu LGR.**
- d) **Reprezentatywność składu:**
- **7 przedstawicieli sektora gospodarczego.** Są to osoby posiadające duże doświadczenie w sektorze rybactwa, prowadzące od wielu lat firmy lub gospodarstwa rybackie (Niedźwiedzice, Amazonka, Raszowa Mała, Czesław Prośniak z Miłkowic, Aleksander Połubiński z Miłkowic, Leokadia Szkutnik z Lubina, Roman Panasowiec z Kunic), spełniające kryteria § 2.1

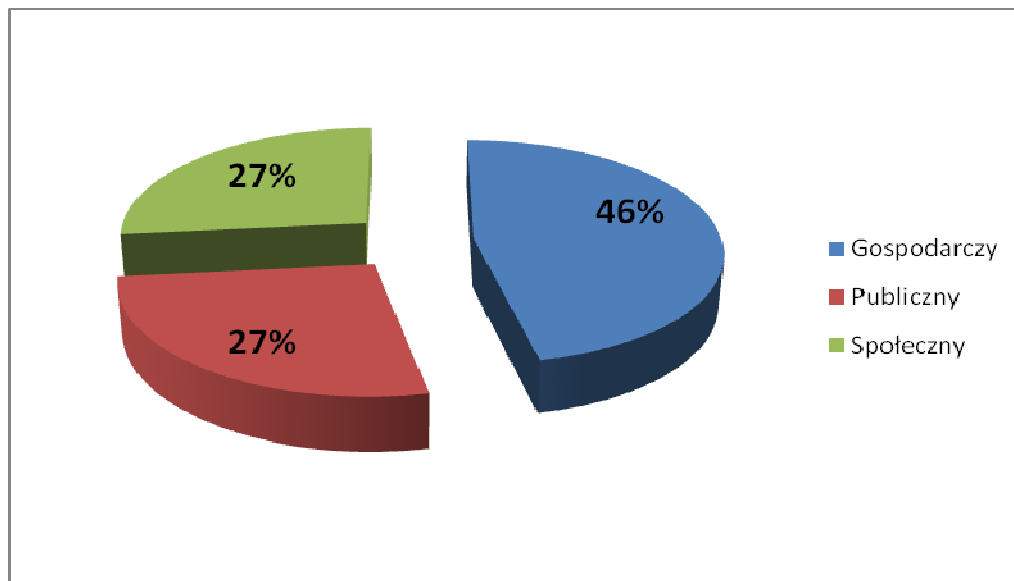
rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29.09.2009 r. „w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać lokalna strategia rozwoju obszarów rybackich ...”

- **4 przedstawicieli sektora społecznego.** Ten sektor reprezentowany jest przez dwie młode i aktywne osoby działające na rzecz obszaru LSROR (Łukasz Żuber i Edyta Rząsa), posiadające jednak bogate doświadczenie wyniesione z pracy na rzecz Lokalnych Grup Działania przy wdrażaniu i realizacji programu Leader+. Osoby te posiadają udokumentowane wyższe wykształcenie kierunkowe i doświadczenie w pracy w organizacjach pozarządowych oraz przy pozyskiwaniu środków unijnych. Pan Grzegorz Suski reprezentuje Okręg Polskiego Związku w Jeleniej Górze, stanowiąc tym samym wsparcie merytoryczne Komitetu. Natomiast Pan Krzysztof Karaim jest pracownikiem OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie w Żarach – obręb Parowa.
 - **4 przedstawicieli sektora publicznego.** Sektor reprezentowany jest przez Bumistrza Przemkova Pana Stanisława Pępkowskiego, pełniącego funkcję Przewodniczącego Komitetu. Przewodniczący posiada wieloletnie doświadczenie, także w pracy w Radzie LGD. Jest także inicjatorem powstania Lokalnej Grupy Rybackiej. Pozostałe osoby to przedstawiciele Urzędów Gmin w Węglińcu, Chojnowie i Gromadce.
 - **100% składu stanowią osoby zameldowane na pobyt stały na obszarze objętym LSROR,**
 - **2 osoby poniżej 30 roku życia,**
 - **5 kobiet.**
- e) **6 osób ze składu Komitetu posiada udokumentowaną wiedzę z zakresu osi priorytetowej 4 (certyfikaty ukończenia szkolenia organizowanego przez Agrolinię w załączeniu).**

Szkolenia obejmowały następujące bloki tematyczne:

- ❖ Szkolenie informacyjne dotyczące osi priorytetowej 4 PO RYBY 2007-2013 (5 g.);
- ❖ Szkolenie informacyjne w zakresie procedury zakładania stowarzyszenia ubiegającego się o status LGR (16 g.);
- ❖ Szkolenie w zakresie przygotowania LSROR (16 g.).

Reprezentatywność sektorów

Rysunek 2 Procentowy udział przedstawicieli poszczególnych sektorów

2. Opis obszaru objętego LSROR

2.1 Wykaz gmin wchodzących w skład LGR wraz z określeniem liczby mieszkańców zameldowanych na ich obszarze na pobyt stały oraz gęstość zaludnienia, według stanu na dzień 31 grudnia 2008.

Obszar LGR zajmuje teren 10 gmin w województwie dolnośląskim, tj. 3 gminy miejsko-wiejskie – Przemków, Chocianów i Węglińiec oraz 7 gmin wiejskich – Gromadka, Lubin, Bolesławiec, Chojnów, Osiecznica, Kunice i Miłkowice. Obszar znajduje się w obrębie 5 powiatów: polkowickiego (gminy Chocianów i Przemków), lubińskiego (gmina Lubin), legnickiego (gmina Chojnów, Kunice i Miłkowice), bolesławieckiego (gmina Bolesławiec, Gromadka) oraz zgorzeleckiego (gmina Węglińiec).

Rysunek 3 Mapa z podziałem administracyjnym LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” (oprac. własne)

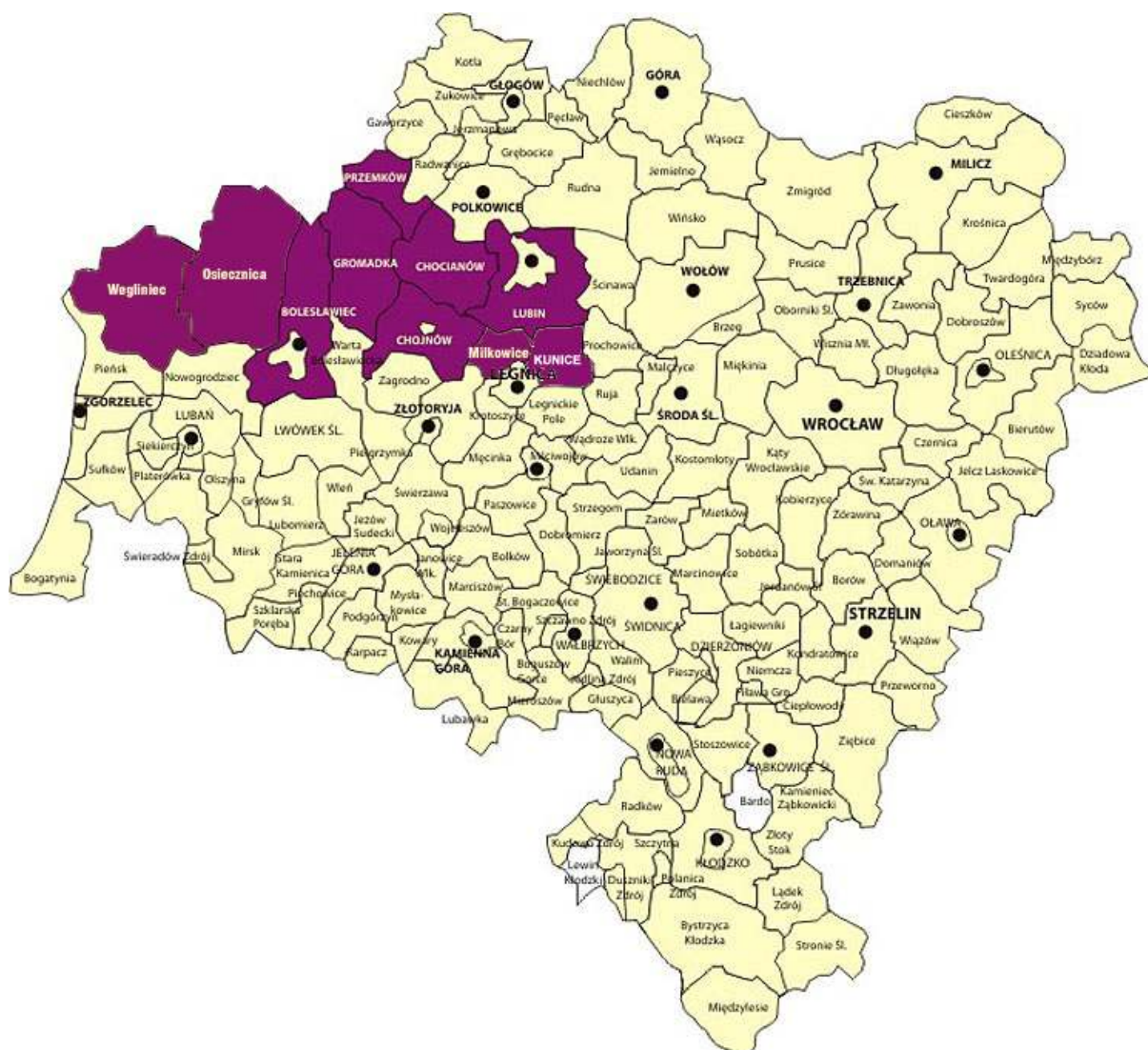

Tabela 4 Liczba osób zameldowanych na stałe oraz gęstość zaludnienia - stan na 31.12.2008 r. ¹

Gminy	Ludność										Ogółem
	Bolesławiec	Chocianów	Chojnów	Gromadka	Kunice	Lubin	Miłkowice	Osiecznica	Przemków	Węgliniec	
ogółem	13062	12884	9439	5569	5379	12347	6113	7040	8896	8818	89547
osób na km ²	Gęstość zaludnienia										Średnia gęstość
	45	58	41	21	58	42	70	17	82	26	

¹ Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane dla jednostek podziału terytorialnego. www.stat.gov.pl

2.2 Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Rysunek 4 Mapa obszaru LSROR

2.2. Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe ze szczególnym uwzględnieniem działalności rybackiej.

Powierzchnia całkowita Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpią” wynosi 2361 km². W podziale na gminy: Bolesławiec - 288 km², Chocianów - 221 km², Chojnów - 231 km², Gromadka - 268 km², Kunice – 93 km², Lubin - 290 km², Miłkowice – 87 km², Osiecznica – 438 km², Przemków - 107 km² i Węgliniec – 338 km².

Obszar LGR sąsiaduje od północy z gminami: Przewóz, Gozdnicza, Hłowa, Żagań, Szprotawa, Małomice, Niegosławice (powiat żagański – woj. lubuskie) i Gaworzycy (powiat polkowicki); od wschodu – z gminą Radwanice i Polkowice (powiat polkowicki), Rudna, Ścinawa (powiat lubiński), Prochowice (powiat legnicki); od południa – z gminami: Ruja, Legnickie Pole, Legnica, Krotoszyce (powiat legnicki), Złotoryja i Zagrodno (powiat złotoryjski), Warta Bolesławiecka i Nowogrodzic (powiat bolesławiecki), Lwówek Śląski

(powiat Iwówecki); od zachodu – gmina Pieńsk (powiat zgorzelecki). Sąsiadujące inne Lokalne Grupy Działania z terenem LGR „ Dolnośląska Kraina Karpią” to: od północy – LGD Bory Dolnośląskie, i LGD Porozumienie Wzgórz Dalkowskich, od wschodu – LGD Kraina Łęgów Odrzańskich, od południa – LGD Partnerstwo Integracja Turystyka, LGD Partnerstwo Kaczawskie i LGD Partnerstwo Izerskie Bogactwem Trójgranicza, od zachodu – LGD Bory Dolnośląskie.

Geografia fizyczna obszar LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” znajduje się w obrębie kilku mezoregionów geograficznych w podprowincji Niziny Sasko-Lużyckiej, makroregion Nizina Śląsko-Lużycka. Są to, od północy na południe: Równina Szprotawska, Wysoczyzna Lubińska, Równina Legnicka (mikroregion Dolina Czarnej Wody), Wysoczyzna Chojnowska oraz na zachodzie Równina Borów Dolnośląskich (mikroregiony: Równina Węgliniecka, Równina Nadbobrzańska, Równina Kraśnicka). W gminie Bolesławiec przebiega granica pasa nizin i pogórzy (Pogórze Izerskie i Pogórze Kaczawskie - mezoregiony w podprowincji Sudety z Przedgórzem Sudeckim). Pod względem ukształtowania powierzchni obszar przynależy do pasa nizin, przylegających do pasa gór, poprzedzonego pogórzami. Równoleżnikowe formy dolinne przedzielone są strefami pagórków. Południe obszaru to już strefa kontaktowa między pasem nizin i pogórzy. Współczesna rzeźba terenu powstała w czwartorzędzie, podczas zlodowaceń i epok międzylodowcowych. Teren objęty był w całości dwoma zlodowaceniami: południowopolskim i środkowopolskim. Najbardziej czytelne są formy zlodowacenia środkowopolskiego. Wówczas ukształtowana została pradolina wrocławsko –magdeburska (tu: Dolina Czarnej Wody, Dolina Kaczawy i Pojezierze Legnickie), wyżłobiona kotlina Równiny Szprotawskiej, naniesione zostały stożki napływowe Bobru. Pozostawiło ono po sobie również głązy narzutowe pochodzenia skandynawskiego oraz zniszczone pokrywy glin, piasków i żwirów wodnolodowcowych.

Uwarunkowania przyrodnicze

Klimat obszaru ma cechy typowe dla Niziny Śląskiej – jednego z najcieplejszych rejonów Polski. Jedynie południowa część, jako rejon przedgórski, jest nieco chłodniejsza. Podobnie przedstawiają się opady: na Nizinie Śląskiej są one bardzo niskie, co wynika z cienia opadowego Sudetów, rosną natomiast w kierunku południowym. Maksimum opadów przypada na lipiec, minimum na luty. Na obszarze LGR ściera się powietrze oceaniczne z kontynentalnym, z przewagą cech oceanicznych. Najczęstsze są wiatry zachodnie i południowo- zachodnie.

Dane dla Niziny Śląskiej: temperatury: średnia roczna - około 8,0 - 8,7 °C, stycznia – minus 0,9 - 1,1 °C, lipca – 17,6 - 18,8 °C. Okres wegetacyjny wynosi 220-227 dni i zaczyna się średnio 26-31 marca.

Surowce mineralne W oparciu o rudy miedzi rozwinęło się Dolnośląskie Zagłębie Miedziowe. Obszar złożowy rud miedzi na monoklinie przedsudeckiej rozciąga się od Lubina do Bytomia Odrzańskiego. Eksploatowane na terenie LGR złoża znajdują się w gminie Lubin. Pokłady węgla brunatnego, wspomniane wyżej, są perspektywicznie głównym złożem tego minerału w Polsce (największym w Europie, a przypuszczalnie również na świecie). Gliny ceramiczne (biało-wypalające się i kamionkowe) występują w gminie Bolesławiec (gliny bolesławieckie). Na terenie gminy Osiecznica i Węgliniec występują piaskowce kwarcowe i formierskie. Dolina Bobru jest obszarem intensywnej eksploatacji kruszywa (głównie żwiru). Żwiry i piaski eksploatowane są również na skalę przemysłową w gminie Chojnów.

Gleby Na Równinie Szprotawskiej gleby cechuje mozaikowość (mady, gleby hydromorficzne, czarne ziemie, gleby brunatne). Podobny skład posiada Dolina Czarnej Wody. Na Równinie Lubińskiej i Węglinieckiej przeważają małowartościowe gleby

bielicowe. Bory Dolnośląskie (Wzniesienia Chocianowskie, Równina Nadbobrzańska) posiadają słabe ziemie piaszczyste, torfiaste lub ilowe, zajęte głównie przez bory sosnowe. Wysoczyzna Chojnowska posiada w przewodzie gleby dobrej jakości (płaty lessu).

Hydrografia (wody powierzchniowe) Bory Dolnośląskie należą do obszarów o niskiej gęstości sieci rzecznej, stanowią natomiast teren źródłiskowy, odgrywający dużą rolę w retencjonowaniu. Otoczony jest on obniżeniami, w których płyną rzeki II i III rzędu. Są to dopływy Odry - Bóbr i Kaczawa, płynące z południa na północ, oraz ich dopływy, płynące równoleżnikowo: Szprotawa, Kwisa i Czarna (dopływy Bobru) oraz Czarna Woda (dopływ Kaczawy) ze Skorą. Gmina Lubin odwadniana jest głównie przez Zimnicę, uchodzącą do Odry.

Najważniejsze ciek:

Bóbr - lewobrzeżny dopływ Odry. Swoje źródła ma w Karkonoszach na wys. 780 m n.p.m na Bobrowym Stoku na terenie Czech. Długość rzeki w Polsce wynosi 272 km, powierzchnia zlewni wynosi 5876 km². Od źródeł płynie ku północnemu wschodowi przez [Lubawkę](#) i [Kamienną Górę](#). W [Marciszowie](#) skręca ku północnemu zachodowi. Za [Ciechanowicami](#) skręca na zachód i przediera się głęboką, przełomową doliną między [Rudawami Janowickimi](#) a [Górami Kaczawskimi](#), która kończy się w [Janowicach Wielkich](#). Za [Jelenią Górą](#) skręca na północny zachód i wpływa w przełomowy odcinek ([Borowy Jar](#)) między [Pogórzem Izerskim](#) a [Górami Kaczawskimi](#). W [Pilchowicach](#) skręca na północ. Dalej dolina zwęża się i rozszerza, przecinając [Bory Dolnośląskie](#). Uchodzi do Odry w okolicach [Krosna Odrzańskiego](#). Rzeka mimo licznych piętrzeń i elektrowni wodnych (Pilchowice i Dychów) zachowuje górski charakter. Jest atrakcją dla wędkarzy z całego kraju i kajakarzy.

Pod względem wskaźników fizykochemicznych wody Bobru są zanieczyszczone w niewielkim stopniu – I kl, jednak zanieczyszczenie bakteryjne jest tak duże, że w ocenie ogólnej decyduje o pozaklasowym charakterze wód rzeki Bóbr.

Kwisa - ciek III rzędu, lewostronny dopływ Bobru. Źródła rzeki znajdują się w Górach Izerskich na wysokości ok. 1020 m n.p.m., na południowy wschód od Świeradowa Zdroju. Długość rzeki wynosi 126,8 km, powierzchnia zlewni na terenie Polski 994,9 km². Górny jej bieg zamykają dwa zbiorniki: Złotniki i Leśna. W dolnym biegu Kwisa płynie głęboko (do 20 m) wciętą doliną przez sosnowe lasy Borów Dolnośląskich. Ujście rzeki znajduje się na wysokości ok. 110 m n.p.m., między Szprotawą a Żaganiem. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód rzeki Kwisy są ścieki bytowe i przemysłowe pochodzące z ośrodków miejskich.

Pod względem fizyko-chemicznym wody rzeki są zanieczyszczone w niewielkim stopniu, maksymalnie na poziomie II klasy czystości.

Czarna Wielka - lewy dopływ Bobru o długości 71,9 km i powierzchni dorzecza 949 km². Płynie niemal równoległe do Kwisy w odległości ok. 3-10 km na zachód od niej. Rzeka wypływa ze źródeł w [Pogórzem Izerskim](#), na południowy zachód od wsi [Gieraltów](#). Płynie przez [Bory Dolnośląskie](#) zasilana przez swoje główne dopływy [Ziębinę](#) i [Czarną Małą](#) (lewe). Na odcinku długości ok. 20 km – od ujścia Czernej Małej w [Iłowej](#) aż do ujścia do Bobru w [Żaganiu](#) rzeka nosi nazwę [Czarna](#) - brzegi rzeki stanowiły miejsce osiedlania się ludności na słabo zaludnionym terenie Borów Dolnośląskich. Od czasów [średniowiecza](#) rzeka była źródłem napędu – za pośrednictwem [kół wodnych](#) – licznie istniejących [kuźnic](#) i [hamerni](#), powstałych w okolicy bogatej w pokłady [rud darniowej](#) oraz [drewna](#), a także [młynów wodnych](#) czy [krosien tkackich](#) z napędem wodnym. Zasilała również w wodę istniejące do dziś stawy hodowlane gospodarstwa Parowa.

Szprotawa – prawy dopływ Bobru o długości 57,5 km i powierzchni dorzecza 870 km². Płynie przez [Równinę Szprotawską](#). Rzeka wypływa kilkoma strugami we wsi [Ogrodzisko](#) koło [Lubina](#), na północ od [Przemkowa](#) płynie przez obszary bagien i stawów, a do Bobru uchodzi w [Szprotawie](#). Wody rzeki Szprotawa mają IV i V klasę czystości.

Kaczawa – lewy dopływ Odry o długości 56 km i powierzchni dorzecza 2500 km². Kaczawa ma swoje źródła w Górach Kaczawskich powyżej Kaczorowa. Przepływa przez Góry i Pogórze Kaczawskie oraz Nizinę Śląską. Do ujścia Czarnej Wody rzeka ma charakter górski poniżej Legnicy nabiera stopniowo charakteru nizinnego. Rzeka posiada bogatą ichtiofaunę: odcinek górski zasiedlają ryby łososiowate pstrągi i lipienie, dolny odcinek rzeki ryby reofilne : jaź, kleń. sporadycznie brzana i certa. Liczne piętrzenia na rzece uniemożliwiają wędrówkę w górę rzeki rybom dwuśrodowiskowym: cercie i troci. Kaczawa uchodzi do Odry w pobliżu miejscowości Prochowice.

Czarna Woda - lewobrzeżny dopływ Kaczawy. Całkowita długość 49,6 km, uchodzi do Kaczawy w 22,2 km biegu rzek na terenie miasta Legnicy. Obszar zlewni o powierzchni 988 km². Obszar ten jest położony na Nizinie Śląskiej. Teren płaski podmokły i gęsto zmeliorowany. Sieć rzeczna w dolinach i obniżeniach jest gęsta, a poza dolinami najczęściej naturalna i rzadsza. Jej źródła znajdują się w obrębie Wierzbowej na mokradłach Borów Dolnośląskich. Czystość rzeki Czarna Woda mieści się w III klasie czystości.

Skora - prawobrzeżny dopływ Czarnej Wody, IV rzędu długości 48,8 km. Zlewnia nawadniająca Skorę posiada powierzchnię 278,1 km². Skora wypływa z Pogórza Kaczawskiego, w pobliżu wsi Rząśnik, na wysokości 365 m.n.p.m. W budowie geologicznej zlewni Skory przeważają łupki i zlepieńce pokryte przeważnie lessem. Poniżej miejscowości Zagrodno rzeka wpływa na Nizinę Śląską. Od tego miejsca koryto rzeki jest obwałowane. Poniżej miasta Chojnowa dolina Skory znacznie się poszerza, przechodząc we wspólną dolinę z Czarna Wodą. Dolina rzeczna pokryta jest gęstą siecią rowów melioracyjnych. Teren ten jest częściowo podmokły. Wody rzeki Skora są III klasy czystości

Kanał Grzymaliński - lewobrzeżny dopływ Czarnej Wody

Brochotka – prawobrzeżny dopływ Czarnej Wody o długości 18 km

Zimnica – lewy dopływ Odry, źródła Zimnicy znajdują się w niezbyt dużej odległości na zachód od Lubina, koło wsi Gorzyca. Długości ok. 26 km - płynie przez powiat lubiński. Uchodzi do Odry w Ścinawie (ujście mieści się na wysokości ok. 88 metrów n.p.m.). Wody IV klasy czystości w obszarze przyujściowym III klasa.

Środowisko naturalne zostało na obszarze LGR w zróżnicowanym stopniu przekształcone przez człowieka. Tam gdzie zastał on dobre gleby, wytrzebione zostały lasy, a teren został zmieniony w typowy dla kultury rolniczej. Czynnikiem degradacji krajobrazu naturalnego o istotnym znaczeniu jest eksploatacja kruszyw. W gminie Lubin silna ingerencja przemysłu miedziowego pogłębiła zmiany środowiskowe. Mniej przekształcone jest środowisko Borów Dolnośląskich, aczkolwiek dominują tu sztuczne monokultury leśne.

Lasy i grunty leśne zajmują na obszarze LGR, według danych GUS, 122 901 ha. Najwięcej lasów znajduje się w gminach: Węglińiec – 82% pow. (27 679 ha), Gromadka - 73% pow. (19 534 ha), Osiecznica – 65% pow. (28 405 ha), Chocianów – 52% pow.(11 481 ha), Bolesławiec – 46,3% (13 346 ha). W pozostałych gminach: Lubin – 39,5% (11 457), Przemków - 34%, (3 622 ha) , Chojnów – 21 % (4 881ha), Kunice – 16% (1 526 ha) i Miłkowice – 11% (970 ha) Lasy znajdują się w zarządzie siedmiu nadleśnictw: Bolesławiec, Chocianów, Legnica, Lubin, Przemków, Węglińiec, Złotoryja.

Przyroda W podziale geobotanicznym obszar LGR należy do Krainy Kotliny Śląska. W jej obrębie graniczą tu z sobą dwa okręgi; Nizina Śląsko-Lużycka i Nizina Śląska. W obrębie pierwszego obydwaj Podokręgi: Bory Dolnośląski i Równina Szprotawska, określa się łącznie jako obszar borów. Dominują w nim zespoły borów sosnowych, wśród których przeważa ubogi florystycznie suboceaniczny bór świeży. Inne typy to: bór chrobotkowy, bór bagienny, bór trzęślicowy. Rozległe i monotonne Bory, z pozoru mało atrakcyjne przyrodniczo, kryją w sobie jednak wiele unikatowych gatunków roślin i zwierząt. W okolicach Węglińca znajdują

się ostatnie w Polsce niżowe stanowiska sosny błotnej, gatunku relikтового z okresu polodowcowego.

Charakterystyczne jest także występowanie żyznej buczyny sudeckiej z domieszką innych drzew liściastych z bogactwem geofitów. Lasy liściaste poza dolinami rzecznyymi reprezentują tylko olsy i zbiorowiska zbliżone do bagiennych łągów olszowych. Jedynie na tym obszarze znajdują się torfowiska wysokie i przejściowe z właściwymi im gatunkami roślin. Można tu spotkać takie osobliwości jak: wrzosiec bagienny, rosiczkę pośrednią, ponikło wielołodogowe. Cechy te właściwe są również w dużym stopniu dla doliny Czarnej Wody, zaliczanej już do Niziny Śląskiej (podokręg Równina Chojnowsko-Legnisko-Wrocławska). W Krainie Wał Trzebnicki Podokręg Dalkowski, określanym jako obszar dąbrów, obejmuje w przybliżeniu teren gminy Lubin. Właściwe są dla niego kwaśne dąbrowy w otoczeniu drzewostanów sosnowych oraz, w obniżeniach, zbiorowiska łągów w otoczeniu łągów.

Fauna jest typowa dla nizinnej części zoogeograficznej Krainy Śląskiej, wykorzystywanej rolniczo. Większość gatunków znalazła ostoję w lasach. W obszarze borów i na ich obrzeżach tradycyjnie bytuje wiele zwierząt łownych. Bory stanowią też ostoję np. wydry, popielicy, żmii zygzakowatej, gniewosza płamistego, wielu gatunków ptaków, w tym także głąszca i cietrzewia. Spotyka się bielika, bociana czarnego, kania - czarną i rudą, sóweczkę i włośchatkę. Bytują tu okazały motyl - żeglarek oraz chrząszcz - jelonek rogacz. Poradzieckie bunkry zasiedliły nietoperze - nocek duży i Bechsteina oraz mopek - dla których urządzono w bunkrach zimowisko. Na Równinie Szprotawskiej bardzo cennym środowiskiem dla fauny - zwłaszcza ptactwa wodno-błotnego - są stawy i bagna w sąsiedztwie Przemkowa. Rozległe szuwały trzcinowo-turzycowe oraz zarośla wierzbowe na „Przemkowskim Bagnie”, to ostoję, jedne z największych na Śląsku, żurawia, derkacza, świerszczaka, świergotka łąkowego oraz wąsatki. Teren ten zamieszkuje wiele gatunków ssaków: jelen europejski, sarna, dzik, jenot, kuna leśna, tchórz i lis.

Ochrona przyrody i krajobrazu Bory Dolnośląskie wraz z Doliną Czarnej Wody i częścią Równiny Szprotawskiej stanowią jeden z czterech głównych kompleksów ochrony przyrody i krajobrazu w woj. dolnośląskim. Występują tu wszystkie główne formy ochrony z wyjątkiem parku narodowego. Funkcjonuje tu 11 rezerwatów przyrody, 8 obszarów europejskiej sieci Natura 2000, 7 użytków ekologicznych, 2 obszary chronionego krajobrazu, kilkadziesiąt pomników przyrody (głównie wiekowych okazów dębu szypułkowego) oraz pomniki przyrody nieożywionej (głównie eratyki, w przewodzie w gminie Bolesławiec). Postulowane obszary ochrony znajdują się w dolinie Bobru, będącej korytarzem ekologicznym.

Poniżej wymienione są najważniejsze formy ochrony.

Przemkowski Park Krajobrazowy, 22 338 ha (otulina - 15 467 ha), w tym w granicach obszaru LGR 20 173 ha.

Rezerваты

Stawy Przemkowskie (pow. 1046,25 ha, w tym 35 stawów o powierzchni 948 ha. rezerwat ornitologiczny utworzony w 1984 r., w celu zachowania stawów i bagien oraz otaczających je lasów w dolinie rzeki Szprotawy, będących ostoją licznych gatunków ptaków (216 gatunków, w tym 147 łągowych).

Torfowisko Borówki (pow. 37,42 ha), rezerwat florystyczno-torfowiskowy utworzony w 1994 r. Ochrona ma na celu zachowanie rzadkiego torfowiska przejściowego i boru bagiennego z chronionymi gatunkami.

Buczyna Piotrowicka (pow. 171,27 ha), rezerwat florystyczny utworzony w 2002 roku. Celem ochrony są stare, zbliżone do naturalnych, lasy bukowe zaliczane do żyznych buczyn sudeckich, w formie podgórskiej oraz na siedliskach uboższych - kwaśna buczyna niżowa.

Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa (pow. 140,22 ha), rezerwat florystyczny utworzony w 2002r. Chroni się nim zbiorowiska zbliżone do naturalnych z cennymi lasami łęgowymi, grądami i olsami, buczynami z dużą ilością źródeł, wysięków i strumieni.

Uroczysko Czarne Stawy (pow. 136,48 ha), rezerwat florystyczny utworzony w 2006 r. w celu ochrony boru bagiennego oraz roślinności torfowiskowej.

Zimna Woda (pow. 60.34 ha) rezerwat florystyczny utworzony w 1987 r. w celu ochrony fragmentu lasu grądowego z pomnikowymi drzewami.

Torfowisko pod Węglińcem (pow. 1,35 ha)- Obejmuje położone na północ od Węglińca przesuszone torfowisko z sosną błotną, która rośnie tutaj na jedynym niżowym stanowisku w Polsce.

Wrzosiec koło Piasecznej (pow. 40,16 ha) utworzony w celu ochrony ginącej rośliny atlantyckiej – wrzośca bagiennego.

Torfowisko Kunice (pow. 11,83 ha) utworzony w 1996 roku. Rezerwat florystyczny utworzony w celu ochrony roślinności leśnej i bagiennej. Występuje tutaj 27 zespołów roślinnych i 558 gatunków roślin.

Błyszcz – (pow. 54,28 ha). Istnieje od 2001 roku. Rezerwat leśny, którego prawie całą powierzchnię zajmuje grąd środkowoeuropejski, a najbardziej wilgotne miejsca bagienny łęg olszowy. Znajduje się tutaj 21 gatunków roślin chronionych w tym 13 pod ścisłą ochroną w tym między innymi kruszczyk połabski i kruszczyk siny.

Ponikwa – (pow. 8,32 ha). Chroni lasy łęgowe grądowe oraz olsy. Na terenie rezerwatu rośnie 7 gatunków roślin chronionych , w tym będący pod ścisłą ochroną kruszczyk połabski z rodziny storczykowatych.

Obszary Natura 2000 (kod obszaru; dyrektywy: SOO = specjalny obszar ochrony siedlisk, OSO = obszar specjalnej ochrony ptaków).

„**Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka**” (PLH 080007; SOO), pow. 1423,3 ha, częściowo na terenie gminy Przemków.

„**Wrzosowiska Przemkowskie**” (PLH 020015; SOO), pow. 6663,7 ha, na terenie gmin Gromadka, Bolesławiec.

„**Żwirownia w Starej Olesznej**” (PLH 020049; SOO), pow. 41,8 ha, na terenie gminy Bolesławiec

„**Bory Dolnośląskie**” (PLB 020005; OSO), pow. 17 2093,4 ha, częściowo na terenie gmin Przemków, Chocianów, Gromadka, Bolesławiec, Chojnów.

„**Przemkowskie Stawy**” (PLB 020003; OSO), pow. 4605,4 ha, główna część na terenie gminy Przemków.

„**Uroczyska Borów Dolnośląskich**” (PLH 080027; SOOS), pow.12 227,39 ha, położony jest w zachodniej oraz północno-zachodniej części Borów Dolnośląskich, swym zasięgiem obejmuje m.in. Stawy Parowskie, trzy rezerwaty przyrody („Torfowisko pod Węglińcem”, „Wrzosiec koło Piasecznej” i „Żurawie Bagno”), dolinę Czernej Wielkiej, Czernej Małej, Lubszy i Las Żarski.

„**Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie**” (PLH 020063; SOOS) pow.10 141, 62 ha, Obszar ostoi wchodzi w skład gm. Osiecznica i Nadl. Świętoszów. Składa się on z dwóch części:

użytkowanego przez wojsko rozległego poligonu w obrębie Świętoszów oraz oddzielonego od niego doliną Kwisy, nieużytkowanego obecnie, poligonu w obrębie Ławszowa.

„**Pątnów Legnicki** ” (PLH 020052) pow. 312 ha . usytuowany w gminie Kunice w okolicach Pątnowa. Obszar ten porastają zarośla tarninowe oraz lasy grądowe i łęgowe. Teren ten jest miejscem występowania rzadkich motyli w tym ómy barczatki kataks.

Użytki ekologiczne

„**Święte Jezioro**” pow. 153 ha, utworzony w 2003 roku w gm. Osiecznica, w przeszłości miejsce kultu Łużyczan. Jezioro otaczają bagna, moczary, oczka wodne, łąki oraz torfowiska z rzadkimi i niezwykle ciekawymi gatunkami roślin.

„**Torfowisko Miłkowice**,” położone w okolicach Miłkowic o powierzchni 1.67 ha, śródpolne jezioro otoczone szeroką strefą trzciny i lasu olchowego.

„**Przemkowskie Bagno**” utworzony na byłym poligonie radzieckim w 1993 roku. Zajmuje powierzchnię 1696,78 ha podmokłych łąk, turzycowisk, zarośli wierzbowych. Chroni ekosystem z ginącymi gatunkami ptactwa wodno-błotnego oraz cennymi zbiorowiskami roślinnymi.

„**Cietrzewiowe Wrzosowisko**”, utworzony na byłym poligonie radzieckim w 2003 roku. Zajmuje powierzchnię 457,26 ha pokrytą suchymi wrzosowiskami w Borach Dolnośląskich. Chroni siedlisko suchych wrzosowisk z licznymi gatunkami chronionej fauny i flory, będące ważną ostoją cietrzewia w biotopach leśnych Borów Dolnośląskich.

„**Torfowisko Kąty**”, utworzony w 1996 roku w gminie Chocianów o powierzchni 17,29 ha. Chroni środowisko torfowiskowo-leśno-łąkowe z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin; pełni też rolę małej retencji wodnej na obszarach lasów z przewagą suchych borów sosnowych.

„**Torfowisko Zamienice**”, utworzony w 1996 roku w gminie Chocianów o powierzchni 16,16 ha. Chroni rzadkie w Polsce torfowiska przejściowe, cenne ze względu na swoją bioróżnorodność i występowanie niektórych rzadkich gatunków roślin.

„**Torfowisko Szczytniki**” utworzony w 1996 roku w gminie Kunice. Obejmuje obszar o powierzchni 6,73 ha. Chroni torfowisko porośnięte trziną z bogatym zbiorowiskiem roślinności bagiennej.

Obszary chronionego krajobrazu

Dolina Czarnej Wody - powierzchnia wynosi ok. 103,3 km² i zawiera 38,8 km² lasów. W krajobrazie dominują płaskie, rozległe dna licznych dolin, w których rozwinął się zróżnicowany system dopływów górnej i środkowej Czarnej Wody. Obszar ten pokryty jest przeważnie lasem mieszanym, drzewostan ten jest bardzo urozmaicony, znajdują się w nim również drzewa w wybitnym wieku. Przeważa tu głównie sosna, z domieszką lasu dębowego. Obejmuje część gminy Chojnów i Miłkowice.

Lasy Chocianowskie zajmują powierzchnię 63,9 km², z czego powierzchnia lasów to ok. 48,4 km² i zbiornik wodny o powierzchni ok. 4,1 ha, zatopione wyrobiskiem po eksploatacji glinki kaolinowej. Chroni cenną roślinność, głównie leśną z borami, lęgami, dąbrowami. Ochronie podlega krajobraz mozaikowy z dolina rzeczna Chocianowskiej Wody.

Historia polityczna W ostatnich stuleciach I tysiąclecia obszar LGR zamieszkały był przez słowiańskie plemiona śląskie, wymienione po raz pierwszy w połowie IX w. Należy zakładać, że graniczyli tu z sobą Dziadoszanie, Trzebowianie (lub Ślężanie) i Bobrzanie. U schyłku X w. terytoria plemienne przyłączone zostały do państwa Mieszka I. W XI i do połowy XII w. te przygraniczne ziemie często cierpiały podczas najazdów niemieckich i czeskich. W okresie rozbitcia dzielnicowego Piastowie śląscy prowadzili samodzielną politykę. W połowie XIII w. powstało Księstwo Głogowskie. Południowa i wschodnia część obszaru znalazła się we władaniu książąt legnickich. Z ich księstwa następnie wydzielono księstwo świdnicko-jaworskie; w jego zasięgu znalazł się Bolesławiec. Książęta w 1. połowie XIV w. poddali się lennemu zwierzchnictwu królów czeskich (księstwo świdnicko-jaworskie w 2. połowie tamtego wieku). W ramach polityki książąt opisywane tereny objęte zostały w XIII w. kolonizacją niemiecką. Niemcy dominowali w lokowanych na prawie magdeburskim miastach i w nowo zakładanych wsiach, stopniowo również wśród szlachty. Tym niemniej na

terenach wiejskich przeważała do XVIII wieku ludność słowiańska. W okresie nowożytnym Dolny Śląsk należał do państwa Habsburgów (1526-1741/63), następnie do Prus, a wraz z nimi od 1871 r. do zjednoczonych Niemiec. W 1945 r. walki o opanowanie Dolnego Śląska, toczone przez Armię Czerwoną przy udziale Ludowego Wojska Polskiego, spowodowały w obszarze LGR, poza miastami, relatywnie niewielkie zniszczenia. Po II Wojnie Światowej cały obszar znalazł się w woj. wrocławskim (od 1950 do 1975 r. gmina Przemków należała do woj. zielonogórskiego). W latach 1975-1998 należał do woj. legnickiego (gmina Bolesławiec, Osiecznica i Węgliniec – do jeleniogórskiego). Po wojnie nastąpiła wymiana ludności: Niemcy zostali, z nielicznymi wyjątkami, wysiedleni. Przybyła w kilku etapach ludność posiadała zróżnicowane pochodzenie. Oprócz Polaków z terenów wcześniejszej II Rzeczypospolitej, w tym z Kresów, na terenie gmin Gromadka i Bolesławiec, Osiecznica i Węgliniec osiedlone zostały rodziny polskich reemigrantów z Jugosławii. Zostali tu również rozproszeni Łemkowie. W okresie powojennym pierwsze dziesięciolecie było okresem zagospodarowania przez polskich osadników. Głównym czynnikiem rozwoju był przemysł wydobywczy i metalurgiczny.

Gospodarka - historia i współczesność.

W średniowieczu grody położone na skrzyżowaniu szlaków handlowych, a następnie miasta, wzorowane na zachodnioeuropejskim ustroju prawnym, stawały się ośrodkami rzemiosła i handlu oraz głównymi czynnikami rozwoju ich okolic. W otoczeniu obszaru LGR największe znaczenie posiadały Legnica i Bolesławiec, a także Chojnów i Lubin. W średniowieczu rozwinięta została produkcja rolna, oparta na ulepszonych metodach. W Borach Dolnośląskich występowały specyficzne dla terenów leśnych formy gospodarki. Na obrzeżach puszczy, zwłaszcza w dolinach rzek, zapoczątkowana została prymitywna jeszcze produkcja żelaza z rud darniowych, produkcja szkła i porcelany. Rozwijał się przemysł leśny: węglarstwo, smolarstwo, bartnictwo i łowiectwo.

Po katastrofalnym załamaniu gospodarczym i demograficznym, spowodowanym wojną trzydziestoletnią (1618-1648), w XVIII w., w południowej i wschodniej części obszaru LGR znów dobrze funkcjonowało rolnictwo, z dużym udziałem hodowli, a wśród rzemiosł – wyrób ceramiki i tkactwo. W Borach Dolnośląskich była to ciągle gospodarka leśna i znacznie bardziej już rozwinięta produkcja żelaza z rud darniowych. W XIX w. nastąpił postęp gospodarczy związany z industrializacją. Sprzyjały temu reformy państwa pruskiego i rozwój sieci kolejowej: obszar LGD przecięły linie kolejowe z Wrocławia do Berlina i Drezna. W Borach Dolnośląskich w miejsce dawnych kuźnic powstawały zakłady metalurgiczne. Ośrodkami przemysłu metalowego stały się Chocianów, Przemków, Gromadka i inne miejscowości. Drugim ważnym sektorem był przemysł leśny. Na terenach wokół Bolesławca i Osiecznicy wykształcił się obok wydobywczego, przemysł ceramiczny.

Gmina Chojnów posiadała silne rolnictwo. Wraz z I Wojną Światową zaczął się, a następnie pogłębił, kryzys gospodarki. W okresie III Rzeszy ożywienie związane było z lokowaną na Śląsku od początku wojny produkcją zbrojeniową. W okresie powojennym w gospodarce obszaru utrzymywała się dominacja tradycyjnych gałęzi gospodarki, z przemysłem metalurgicznym na czele. Jako źródło utrzymania znaczenie miał przemysł miedziowy, choć usytuowany poza obrębem obszaru. Najpierw były to kopalnie i zakłady w rejonie Bolesławca, a od lat 60. nowe zagłębie miedziowe (LGOM). Po transformacji ustrojowej (1989/1990) nastąpił kryzys przemysłu metalurgicznego oraz innych, ukształtowanych w okresie PRL form gospodarki – z wyjątkiem przemysłu miedziowego. Od 2. połowy lat 90. notuje się pewne ożywienie gospodarcze, związane m.in. z utworzeniem Legnickiej Specjalnej Strefy Gospodarczej (podstrefy). Czynnikiem oddziaływującym pozytywnie jest modernizacja autostrady A4. Dla wschodniej części obszaru znaczenie posiada nadal przemysł miedziowy i sąsiedztwo ośrodków przemysłowych (Lubin, Polkowice, Legnica). Gminy Bolesławiec i Chojnów mają charakter rolno-przemysłowy, z udziałem przemysłu

wydobywczego (głównie kruszywa naturalne). Na terenie gminy Chojnów znajduje się największe w kraju skoncentrowanie firm, zajmujących się sprzedażą i dzierżawą maszyn oraz ciężkiego sprzętu specjalistycznego.

Rybacktwo

Obok łowiectwa i zbieractwa od wieków rozwiało się też rybactwo. W początkowym okresie polegało ono na połowach ryb w rzekach i naturalnych jeziorach, stopniowo zaczęło się rozwijać rybactwo stawowe. Obiektem połowu były najczęściej łososie, szczupaki, liny, jesiotry i okonie.

W okresie średniowiecza, kiedy nowe prawa własności w znaczny sposób ograniczyły możliwość swobodnego dostępu do połowów, ryby stały się cennym towarem, obiektem opłat celnych i danin. Prawa do połowów posiadały tylko bogatsze warstwy społeczne - rycerstwo i mieszczenie oraz instytucje kościelne. Popyt na ryby i ograniczenia ich ilości w rzekach na skutek „ grabieżczych” połowów, spowodowały zainteresowanie hodowlą ryb i zapoczątkował rozwój rybactwa stawowego.

Stawy powstawały w dolinach rzecznych, gdzie skupiały się osady ludzkie. Początkowo hodowla stawowa polegała na samoczynnym zarybianiu stawów rybami dostającymi się do nich prosto z rzeki. Przetrzymano tam ryby przez kilka lat. W jednym stawie odbywało się tarło, wzrost narybku i osiągnięcie dojrzałości. Do konsumpcji pozyskiwano dorosłe ryby, a małe trafiały z powrotem do rzeki.

Postęp w produkcji stawowej nastąpił w drugiej połowie XV wieku, kiedy to stawy zostały zaopatrzone w mnichy i zaczęły się próby przesadkowania.

Prawdziwy rozkwit rybactwa stawowego przypada na wiek XVI i wiąże się z przybyciem do Polski cystersów. W dolinach rzek powstają duże kompleksy stawowe, rybactwo przynosiło spore dochody. Wśród zamożnej szlachty zapanowała moda na posiadanie stawów.

Pierwsze wzmianki o rybactwie stawowym na terenie LGR związane są z obecnym Gospodarstwem Rybackim Niedźwiedzice. W latach 1551 – 1581 Henryk XI Książę Legnicki osiągał już bardzo znaczne dochody z produkcji ryb w okolicach Chojnowa.

Wzmianki o hodowli ryb na śródleśnych stawach w okolicy miejscowości Parowa (gmina Osiecznica i Węgliniec) sięgają czasów średniowiecza. Wojny polsko-szwedzkie (XVI-XVIIIw.) spowodowały załamanie gospodarki stawowej. Jednak podczas odbudowy zniszczeń powstała nowa metoda przesadkowania, co wpłynęło na zwiększenie wydajności oraz możliwość kontroli przyrostu ryb. W XVIII w. następuje upadek tej gałęzi gospodarki, a rozbiory hamują zupełnie jej rozwój. W okresie międzywojennym lepsze warunki ekonomiczne sprawiły, że rosła produkcja rybacka. Budowano nowe obiekty, a zniszczone remontowano. W tym okresie najprawdopodobniej powstały Stawy Przemkowskie.

Lata międzywojenne oraz dane statystyczne odłowów i osób zatrudnionych przy produkcji ryb, świadczą o mocno rozwiniętej gospodarce stawowej w Gospodarstwie Rybackim Niedźwiedzice. Stawy w tamtym okresie były bardzo małe, płytkie i mocno zarośnięte. W obiekcie Goliszów było około 70 sztuk stawów, w obiekcie Niedźwiedzice około 40 sztuk a w obiekcie Zamienice około 28 szt. stawów.

Po II wojnie światowej istniejące duże obiekty stawowe na Dolnym Śląsku znalazły się w granicach Polski i zostały upaństwowione (Niedźwiedzice, Stawy Przemkowskie, Parowa) Powstają nowe Gospodarstwa Rybackie – Mała Raszowa. Duże powierzchnie stawów zostały zmodernizowane i przystosowane do produkcji karpia w cyklu trzyletnim. Dobre warunki środowiskowe i sprzyjający klimat spowodowały dynamiczny rozwój produkcji karpia na tym obszarze. Bazowano przede wszystkim na własnym materiale zarybieniowym. Rynkiem zbytu zajmowały się wówczas Centrale Rybne. Karp hodowany wg tradycyjnych metod i karmiony paszami naturalnymi, bez problemów znajduje szeroką liczbę

konsumentów, zarówno wśród mieszkańców Zagłębia Miedziowego, jak i poza granicami kraju (Niemcy i Włochy).

Lata 70 – 80 to lata najlepszej koniunktury. Gospodarstwa Rybackie Mała Raszowa, Niedźwiedzice i Przemków zostają przyłączone do Kombinat Rybackiego Milicz - największego obiektu rybackiego w kraju. Produkcja tych trzech gospodarstw osiąga poziom około 1900 ton karpia rocznie. Wysoka produkcja i dobra kondycja ekonomiczna gospodarstw rybackich przyciągała do pracy w rybactwie całe rodziny. Dla pracowników i ich rodzin wybudowano mieszkania i domy. Zatrudnienie było blisko pięć razy większe niż w chwili obecnej.

Gospodarstwo Rybackie Parowa od czasów powojennych działa w strukturze Lasów Państwowych. Ze względu na położenie obiektów stawowych w lasach na słabych glebach produkcja rybacka była niższa niż w gospodarstwach Kombinat Milicz.

W okresie powojennym rzeki na obszarze LGR zostały przejęte w użytkowanie przez Polski Związek Wędkarski. Wraz z rozwojem aglomeracji miejskich Zagłębia Miedziowego i wzroście zaludnienia rośnie liczba wędkarzy i potrzeba rekreacji. Polski Związek Wędkarski stara się pozyskać w dzierżawę lub użytkowanie drobne zbiorniki wodne, stawy, glinianki i wyrobiska poźwirowe. Materiał zarybieniowy kupuje w gospodarstwach rybackich z obszaru LGR jest to przede wszystkim karp. W warunkach intensywnej produkcji karpia inne ryby karpiołate są rzadkością, równie trudno zakupić ryby drapieżne. W związku z powyższym PZW buduje swoje Ośrodki Zarybieniowe i szuka dostawców materiału zarybieniowego ryb drapieżnych i drobnych karpiołatych poza granicami obszaru LGR.

Okres transformacji ustrojowej spowodował sprywatyzowanie dwóch Gospodarstw Rybackich: Niedźwiedzice i Mała Raszowa. Na Stawach Przemkowskich w 1984 roku został utworzony rezerwat przyrody i dopiero w 2003 roku obiekt został wydzierżawiony spółce rodzinnej, która stara się pogodzić ochronę obszaru cennego przyrodniczo z hodowlą ryb.

W okresie prywatyzacji znacząco spada zatrudnienie, wysokie koszty produkcji w ostatnich latach i problemy związane z gospodarką wolnorynkową uczyniły zawód rybaka mniej atrakcyjnym. Koncentracja na tym obszarze trzech dużych producentów karpia i dostępność materiału zarybieniowego spowodowały wzrost zainteresowania hodowlą ryb wśród rolników.

W okresie przed II wojną światową w dolinie Czarnej Wody w miejscowości Grzymalin powstają pojedyncze stawy zasilane wodą z Kanału Grzymalińskiego istnieją one do dnia dzisiejszego, przebudowane i rozbudowane, są własnością rolników i osób fizycznych, dla których są dodatkowym źródłem dochodu.

W roku 1958 w gminie Miłkowice w dolinie Brochotki powstaje 10 stawów, które mają kilku właścicieli wspólnie prowadzących działalność rybacką. Stawy zostały rozbudowane w latach 70 – 80 i prowadzona jest na nich gospodarka rybacka do dnia dzisiejszego.

W latach osiemdziesiątych w gminie Kunice powstają stawy hodowlane zasilane wodą z potoków Niecka dopływów Kaczawy. W 2002 roku powstaje następny obiekt stawowy w tej gminie.

Kultura

Czynnikami rozwoju kultury na przestrzeni wieków były władza książęca, duchowieństwo (także przynależność religijna) oraz szlachta z dużą własnością ziemską. Nie bez wpływu była również bliskość miast przy szlakach handlowych, które wpływały na pobliskie wsie. Dawną kulturę ludności wiejskiej kształtowały zwyczaje słowiańskie oraz germańskie, które stopniowo napływając na nasze tereny wywierały na nią coraz większy wpływ. Tradycyjna kultura wiejska zanikała już w XIX w. o jej istnieniu świadczą jedynie ocalałe formy dawnego budownictwa wiejskiego i nieliczne zabytki w muzeach i izbach regionalnych, a także zasób dawnych podań.

Obecnie kultura wiejska tego obszaru kształtowana jest na nowo w oparciu o dawne tradycje słowiańskie i germańskie i przywiezione przez osiadłą na tych terenach ludność kresową, i ludy bałkańskie. Odtwarza się elementy kultury ludowej reprezentowane przez wyroby rękodzielnicze, kulinaria, obrządki świeckie i religijne. Najbardziej wyrazistym jej elementem jest działalność ludowych zespołów folklorystycznych (wokalnie – muzycznych i tanecznych). Najistotniejszą rolę w rozwijaniu umacnianiu i promowaniu kultury wiejskiej są Gminne Ośrodki Kultury.

Ośrodki Kultury pełnią różne funkcje kulturotwórcze organizując szereg imprez o charakterze lokalnym i regionalnym oraz umożliwiając rozwinięcie zainteresowań młodzieży (kółka zainteresowań) pomagające w funkcjonowaniu kół gospodyń wiejskich, zespołów śpiewaczych, Rad Sołeckich. Przy niektórych ośrodkach lub świetlicach wiejskich udostępnione są zbiory biblioteczne.

Ponadto Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej, biblioteki w gminie Żary i Osiecznica, biblioteka w gminie Pieńsk i Żagań, Przewóz, Węglińiec, Ruszów, Wymiarki udostępnia możliwość korzystania z Internetu.

Ośrodki i świetlice są różnie wyposażone niektóre palcówki wymagają modernizacji i dosprzętowania szczególnie w sprzęt komputerowy, zbiory biblioteczne. Na terenie 10 diagnozowanych gmin nie funkcjonuje żadne kino. W tym zakresie mieszkańcy korzystają z ofert miast powiatowych.

Dużego znaczenia nabierają coroczne imprezy kulturalne podkreślające osobliwości tego obszaru jego kulturę i zasoby przyrodnicze (niektóre z ich zyskały rangę imprez regionalnych)

Imprezy lokalne:

- Święto Wina i Miodu w Przemkowie
- Święto Jagody w Chocianowie
- Święto Wrzosu w Borówkach
- Święto Grzybów w Węglińcu
- Majówka z Ptakami w Przemkowie
- Łemkowska Watra na Obczyźnie – Michałów
- Spotkanie Czterech Kultur w Gromadce
- Hubertus na Zamku Kliczków
- Gala Sportów Konnych i Zabaw Rycerskich na Zamku Kliczków
- Vratslavia Cantas na Zamku Kliczków

Najważniejszą imprezą plenerową dla naszej LGR jest organizowane od 6 lat Święto Wesołego Karpia w Ostaszowie. Święto odbywa się w październiku uczestnicy poznają tradycje chowu karpia, biorą udział w licznych konkursach a przede wszystkim degustują karpia w różnej postaci. Zachęceni dokonują zakupów świeżego karpia.

Produkty lokalne

Tradycje kultury wiejskiej stanowią główne podłoże dla kreowania „produktów lokalnych”. Istotne jest, aby dany wytwór łączył się z właściwymi dla określonego terenu cechami naturalnymi lub kulturowymi, i jako taki został wykreowany. Produkty lokalne z obszaru działania LGR to przewaga produktów spożywczych łączących zastosowanie naturalnych surowców runa leśnego i wielokulturowe tradycje kuchni mieszkańców Sztandarowy produkt to „Miód wrzosowy” z Borów Dolnośląskich, któremu w 2008 r. Unia Europejska przyznała znak „Chronione Oznaczenie Geograficzne” (jako trzeciemu polskiemu produktowi regionalnemu). Na Liście Produktów Tradycyjnych zostały również zarejestrowane dwie potrawy „Keselica – żur łemkowski” i „Juha”.

Obszar słynie też z wielu ciekawych wyrobów rzemieślniczych, przede wszystkim produkcji porcelany w Borach Dolnośląskich. Istnieje kilka dużych manufaktur porcelany oraz wiele przydomowych warsztatów. Podobnie jak przed laty najprężniej działającymi

ośrodkami ceramicznymi na tym terenie jest Osiecznica i Parowa. Produkowana jest przede wszystkim zdobna ceramika użytkowa, tj. zastawy stołowe, wazony, doniczki, galanteria ceramiczna są w tej ofercie także półmiski w kształcie ryb we wzorach i kolorystyce nawiązującej do tradycyjnych biało-niebieskich zdobień.

W grupie wyrobów rzemieślniczych uznanych za produkty lokalne są pisanki lemkowski, ceramika artystyczna i ozdobna, tkactwo (gobeliny), rzeźba, biżuteria, hafty, koronki, stroiki świąteczne, świece z wosku pszczelego i woreczki zapachowe. Amatorską twórczość plastyczną reprezentują malarstwo i rzeźba.

Zabytki.

Obiekty zabytkowe nierównomiernie pokrywają obszar: mniej jest ich oczywiście tam, gdzie przeważały zwarte kompleksy leśne. Od strony kategorii, najliczniejsze są zabytki sakralne, często o średniowiecznej metryce.

Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP w Ulesiu (XV wiek)

Kościół Najświętszego Serca Jezusowego w Kunicach (XV wiek)

Kościół pw. św. Kazimierza i Matki Ostrobramskiej w Rosochatej (XIV wiek)

Stary Węgliniec (gm. Węgliniec) – kościół powstał w 1687 r.

Ruszów (Gm. Węgliniec) ruiny późnogotyckiego kościoła ewangelickiego z początku XVI w.)

Kliczków - Kościół wzniesiony w II poł. XVI w

Pogorzelska- Kościół Św. Jacka II (1654 – 1676)

Krzywa - Kościół p.w. Świętej Anny.

Trzmielów- Kościół MB Różańcowej (1656- 1659)

Oprócz architektury, w kościołach znajdziemy cenne przykłady rzeźby i malarstwa (od gotyckich po późnobarokowe).

Nieliczne są obiekty kultury dworskiej . Na uwagę zasługuje zamek w Kliczków w gminie Osiecznica.

Wybudowany pod koniec XIII wieku przez księcia Bolka I Surowego, początkowo pełnił funkcje obronne, z czasem stał się wspaniałą rezydencją. Zrabowany i częściowo spalony po II wojnie światowej w 1989 roku stał się własnością prywatną. W 2002 roku oddany do użytku jako centrum konferencyjne , hotel i ośrodek SPA. Jest miejscem w którym odbywa się szereg imprez kulturalnych i sportowych.

Wśród budowli świeckich na uwagę zasługują:

Pałace: w Chocianowie, Szklarach Górnych, Lipcach, Pątnówku i Chróstniku, Rosochatej oraz Zespół dworski w Kunicach.

Ciekawą kategorię zabytków stanowią krzyże pokutne (Przemków, Rokitki, Jarosówka, Studnica).

Muzea i obiekty do zwiedzania.

Na terenie LGR jest kilka obiektów których zbiory przybliżają turystom historię mieszkańców tego obszaru i rozwój przemysłu są to: Muzeum Regionalne w Chojnowie, Muzeum Kresów Wschodnich w Węglińcu, Muzeum Ceramiki w Bolesławcu, oraz Muzeum Ziemi Lubińskiej w Lubinie. „Żywą” kolekcję, obrazującą wartości przyrodnicze i kulturowe obszaru LGR oraz dorobek jego mieszkańców można zobaczyć w **Ekomuzeum Wrzosowej Krainy** na który składa się kilka obiektów:

1. **Pasieka „Maja” w Krępie.** Pasieka posiada ekspozycję, obrazującą tradycje pszczelarskie. Organizowane są warsztaty odlewania świeczek z wosku pszczelego. W sklepiku można zakupić miody.
2. **Dom Leśnika w Duninowie.** Ekspozycje obrazują głównie historię łowiectwa w Borach Dolnośląskich. Można tu zakosztować specjałów i przetworów z chocianowskich lasów.

3. **„Wrzosowa Chata”** w Borówkach. Prowadzone są warsztaty zielarskie. Na bazie uprawianych w ogrodzie ziołach wytwarzane są woreczki zapachowe, pyszne ziołowe herbaty i ziołowe octy winne. W pobliżu znajduje się „Ścieżka Zmysłów”.
4. **Lekcje w przyrodzie.** Zajęcia terenowe z zakresu edukacji przyrodniczej i regionalnej.

Najlepszym miejscem do przeprowadzenia zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej i regionalnej są utworzone na tym obszarze ścieżki edukacyjne. Ścieżki edukacyjne są wspaniałą ofertą dla szkół i przedszkoli - w towarzystwie przewodnika i swoich nauczycieli można się uczyć postrzegając przyrodę wszystkimi zmysłami.

Ścieżki edukacyjne na obszarze LGR „Dolnośląska Kraina Karpią

„Tropami przyrody i historii” - Ścieżka składa się z 9 przystanków (w tym w rezerwacie „Torfowisko pod Węglińcem”) i ma długość około 30 km. Zaczyna się w Starym Węglińcu przy Stawie Tartacznym i prowadzi przez ols pod Piaseczną, Jagodzin, torfowisko koło Parowej, Bartniczą Drogę, Stawy Parowskie i stanowisko sosny błotnej w pobliżu Węglińca.

„Lasy okolic Przemkowa”- Ścieżka umożliwia poznanie ekosystemów lasów liściastych i borów. Przebiega granicami rezerwatu przyrody „Buczyna Piotrowicka”, unikalnego na niżu lasu bukowego, który reprezentuje żywną buczynę sudecką z całą grupą bardzo rzadkich górskich gatunków runa leśnego. Największą atrakcją ścieżki jest najstarszy dąb szypułkowy w Polsce – „Chrobry” – ponad 750-letni pomnik przyrody, oraz wydmy śródlądowe z unikalnymi wrzosowiskami.

„ Stawy Przemkowskie”- Ścieżka utworzona w ornitologicznym rezerwacie o tej samej nazwie, prezentuje ekosystemy wodno-błotne i daje możliwość poznania gospodarczego wykorzystania stawów. Stawy są jedną z najcenniejszych ostoi ptactwa wodno-błotnego na Dolnym Śląsku. Wiosną i jesienią można obserwować ponad 200 gatunków ptaków. Zaskakiwać może fakt, że unikalne zjawiska przyrodnicze toczą się tu przez cały sezon, a nie tylko podczas okresu lęgowego ptaków.

„Uroczysko Czarne Stawy” - Ścieżka wiedzie przez najpiękniejsze miejsca chocianowskich lasów. Daje możliwość obcowania z torfowiskami przejściowymi porośniętymi borem bagiennym. Ścieżka pozwala zaznajomić się z typami lasów, budową piętrową oraz fazami rozwojowymi drzewostanów. Na tablicach opisany jest bogaty świat roślin i zwierząt występujących w *Uroczysku Czarne Stawy*. Można także poznać typy torfowisk, podstawowe różnice pomiędzy torfowiskiem niskim, wysokim i przejściowym, sposób ich powstawania oraz funkcje, jakie pełnią w przyrodzie. Czarne Stawy to kompleks wyrobisk potorfowych, czyli torfianek. Największy z nich liczy 1,3 ha, pozostałe są płytzymi bagnami.

„Ścieżka Zmysłów i Torfowisko Borówki”- Ścieżka znajduje się we wsi Borówki w gminie Gromadka, na skraju południowej granicy Przemkowskiego Parku Krajobrazowego. Na wytyczonej trasie, o długości 30 m i szerokości 1 m, wyłożonej zróżnicowanym materiałem pochodzenia naturalnego, bosymi stopami można odczuć charakterystykę podłoża. Rynnę z sosnowych żerdzi, podzieloną na 5 części, wyłożono szyszkami świerkowymi, szyszkami sosnowymi, igliwem, korą oraz zrębami. Spacer po ścieżce jest sposobem na przypomnienie człowiekowi o sile jego zmysłów, które pozwalają na bezpośredni kontakt z przyrodą. W pobliżu ścieżki znajduje się rezerwat florystyczno-torfowiskowy „Torfowisko Borówki”, chroniący zbiorowiska torfowiska przejściowego z mięsożernymi rosiczkami, fragmenty borów bagiennych oraz zbiorowiska grzybieni północnych.

„Tropienie śladów zwierząt w Wilkocinie ”- Ścieżka zaczyna się w Wilkocinie k. Przemkowa. Przebiega przez piaszczyste, ruchome wydmy śródlądowe i bory Przemkowskiego Parku Krajobrazowego. Daje szansę poznania bogatej przyrody Borów Dolnośląskich, jej charakterystycznych gatunków roślin i zwierząt, wraz z gatunkami rzadkimi i chronionymi. Jedną z większych atrakcji ścieżki, oprócz spaceru po ruchomych wydmach, są poradzieckie, dwupoziomowe bunkry, w których po opuszczeniu wojsk zadomowiły się

nietoperze. Obecnie, w płataninie 2 ha sieci kajut i korytarzy bunkra, zimują cztery gatunki nietoperzy, w tym nocek Bechsteina.

„Ścieżka historyczno-przyrodnicza po Przemkowie”- . Ścieżka historyczno-przyrodnicza po wybranych zabytkach Przemkowa prezentuje 14 obiektów architektury oraz park miejski. Głównym zadaniem szlaku turystycznego uwzględniającego kontekst historyczny, przyrodniczy i krajobrazowy jest wypromowanie wielokulturowej historii miasta.

2.3 Charakterystyka społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru.

2.3.1. Charakterystyka ludności obszaru LGR²

» Struktura ludności

Gminy LGR „Dolnośląska Kraina Karpia” zamieszkuje 89547 mieszkańców (stan na 31.12.2008 r.) przy czym najwięcej osób zamieszkuje gminę Bolesławiec (13062) i Chocianów (12884) a najmniej gminę Gromadka (5569). Analiza rozwoju potencjału demograficznego obszaru wskazuje, iż potencjał ten ulega korzystnym zmianom. Na przestrzeni ostatnich kilku lat zwiększyła się ludność gminy Lubin, Bolesławiec, Chocianów, Chojnów i Osiecznica przy czym największy wzrost nastąpił w gminie Lubin (+1610). Spadek ludności nastąpił w gminie Gromadka, Miłkowice, Przemków i Węgliniec.

Obszar Lokalnej Grupy Rybackiej charakteryzuje się niską gęstością zaludnienia, która wynosi średnio 46 osób / km². Najniższą gęstość zaludnienia ma gmina Osiecznica (17 osób/km²), natomiast najwyższą ma gmina Przemków (82 osoby / km²).

Tabela 5 Struktura ludności i gęstość zaludnienia – stan na koniec 2008 r. (wg GUS 2008)

Gminy	Ludność										Ogółem
	Bolesławiec	Chocianów	Chojnów	Gromadka	Kunice	Lubin	Miłkowice	Osiecznica	Przemków	Węgliniec	
ogółem	13062	12884	9439	5569	5379	12347	6113	7040	8896	8818	89547
osób na km ²	Gęstość zaludnienia										Średnia gęstość
	45	58	41	21	58	42	70	17	82	26	

Tabela 6 Struktura ludności wg stanu zameldowania w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)

Ludność na obszarach gmin w latach 2004-2008	Lata					
	2004	2005	2006	2007	2008	2004 - 2008
Bolesławiec	12 339	12 453	12 667	12 871	13 062	+ 723

² Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane dla jednostek podziału terytorialnego. www.stat.gov.pl

Chocianów	12 864	12 845	12 859	12 854	12 884	+ 20
Chojnów	9 433	9 385	9 385	9 416	9 439	+ 6
Gromadka	5 689	5 663	5 638	5 598	5 569	- 120
Kunice	4 973	5 065	5 124	5 274	5 379	+441
Lubin	10 737	11 086	11 448	11 867	12 347	+ 1 610
Miłkowice	6 137	6 117	6 101	6 068	6 113	- 24
Osiecznica	6 977	6 983	6 993	7 017	7 040	+ 63
Przemków	9 013	8 975	8 937	8 912	8 896	- 117
Węgliniec	8 983	8 919	8 880	8 866	8 818	- 165
Ogółem	87 145	87 491	88 032	88 743	89 547	+2 402

Na stan ludności ma także wpływ saldo migracji i przyrost naturalny. Dodatkowo saldo migracji najbardziej widoczne jest w gminie Lubin. Obszary wiejskie tej gminy coraz częściej zamieszkiwane są przez majątną ludność z miasta. Wyraźne dodatnie saldo występuje także w Kunicach, Bolesławcu i Chocianowie. Natomiast duży odpływ ludności widoczny jest w gminach Gromadka i Węgliniec.

Tabela 7 Saldo migracji obszaru LGR w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)

Gmina	Saldo migracji ogółem				
	2004	2005	2006	2007	2008
Bolesławiec	97	107	191	157	149
Chocianów	4	31	35	11	24
Chojnów	43	-27	-11	10	16
Gromadka	-8	-16	-25	-29	-28
Kunice	110	87	63	149	133
Lubin	306	322	366	414	438
Miłkowice	20	-2	-15	-10	48
Osiecznica	-17	-32	-38	0	0
Przemków	1	-15	5	-2	3
Węgliniec	-6	5	-32	-3	-21

Dodatni przyrost naturalny odnotowano we wszystkich gminach na terenie LGR za wyjątkiem gminy Gromadka, Miłkowice i Węgliniec, gdzie przyrost wyniósł odpowiednio - 1, -3 i -6 (stan na 2008 r.) Jednakże na przestrzeni ostatnich kilku lat ujemny przyrost naturalny staje się niepokojącą prawidłowością i nie pozostaje bez wpływu na obecną ilość mieszkańców gmin, szczególnie w wieku przedprodukcyjnym. Najwyższy odsetek tej grupy ludności występuje w gminie Osiecznica (25,09 %), a najniższy w gminie Miłkowice (19,30%).

W strukturze wiekowej analizowanego obszaru dominuje ludność w wieku produkcyjnym co świadczy o korzystnym i rozwojowym potencjale demograficznym. Najwyższy udział tej grupy występuje w gminie Bolesławiec, a najniższy w gminie Chojnów. Ludność w wieku

poprodukcyjnym kształtuje się w przedziale 10 – 16 %, przy czym najwyższy odsetek występuje w gminie Węgliniec, a najniższy w gminie Osiecznica.

Tabela 8 Przyrost naturalny na terenie LGR w latach 2004-2008 (wg GUS 2004 - 2008)

Gmina	Przyrost naturalny				
	2004	2005	2006	2007	2008
Bolesławiec	1	7	23	47	42
Chocianów	26	0	27	34	15
Chojnów	12	-21	11	21	7
Gromadka	-19	-10	0	-11	-1
Kunice	0	5	-4	1	7
Lubin	14	27	-4	5	42
Milkowice	-20	-18	-1	-23	-3
Osiecznica	40	38	48	24	23
Przemków	-3	14	1	2	9
Węgliniec	-31	-44	7	7	-6

Tabela 9 Struktura wieku ludności (wg GUS 2008)

Gminy	Bolesławiec	Chocianów	Chojnów	Gromadka	Kunice	Lubin	Milkowice	Osiecznica	Przemków	Węgliniec
Ogółem	12945	12800	9367	5501	5379	12268	6099	7291	8758	8647
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
W wieku produkcyjnym	8631	8435	6000	3580	3546	8029	3989	4688	5697	5569
%	66,67	65,90	64,05	65,08	65,92	65,45	65,40	64,30	65,05	64,40
W wieku poprodukcyjnym	1440	1708	1460	803	705	1519	933	774	1272	1352
%	11,13	13,34	15,59	14,60	13,11	12,38	15,30	10,61	14,52	15,64
W wieku przedprodukcyjnym	2874	2657	1907	1118	1128	2720	1177	1829	1789	1726
%	22,20	20,76	20,36	20,32	20,97	22,17	19,30	25,09	20,43	19,96

2.3.2. Poziom zatrudnienia i lokalny rynek pracy ³

Na obszarze LGR w ostatnich latach obserwuje się stały spadek poziomu bezrobocia. Największy spadek odnotowano pomiędzy rokiem 2007 i 2008 kiedy to bezrobocie w powiecie bolesławieckim spadło z poziomu 13,4 % do 11,3 %, w powiecie legnickim z 16,7 % do 13,9 %, w powiecie lubińskim z 7,3 % do 6,4 %, w powiecie polkowickim z 8,7 % do 7,4 % i podobnie w powiecie zgorzeleckim z 12,0 % do 10,7 %.

Tabela 10 Stopa bezrobocia na terenie LGR wg powiatów (stan na koniec grudnia 2007-2008)

	powiatu %		woj. dolnośląskie %		krajowa %	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
powiat bolesławiecki	13,4	11,3	11,4	10	11,2	9,5
powiat legnicki	16,7	13,9				
powiat lubiński	7,3	6,4				
powiat polkowicki	8,3	7,4				
powiat zgorzelecki	12,0	10,7				

Bezrobocie obniża się zgodnie z tendencjami krajowymi, także w liczbach bezwzględnych. I tak pomiędzy 2004 a 2008 rokiem liczba osób bezrobotnych spadła o 4764 osoby, najliczniej w gminie Węgliniec aż o 686 osób, oraz gminie Chojnów (602) i Lubin (566). Jeżeli chodzi o udział kobiet w grupie osób bezrobotnych to w gminach LGR kształtuje się on na podobnym poziomie jak w grupie mężczyzn. Wyjątkiem są gmina Chocianów, Chojnów, Przemków i Węgliniec, gdzie bezrobotnych kobiet jest znacznie więcej niż mężczyzn.

Tabela 11 Wielkość bezrobocia w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)

Gmina	Ogółem					Mężczyźni					Kobiety					2004 - 2008
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	
Bolesławiec	1080	992	694	533	544	552	509	330	236	250	528	483	364	297	294	-536
Chocianów	1192	1074	967	756	686	492	414	351	247	253	700	660	616	509	433	-506
Chojnów	1218	1160	879	750	616	553	526	343	303	247	665	634	536	447	369	-602
Gromadka	640	557	437	314	173	284	252	190	119	62	356	305	247	195	111	-467
Kunice	450	405	269	170	149	222	188	113	83	65	228	217	156	87	84	-301
Lubin	854	700	501	354	288	383	290	183	127	113	471	410	318	227	175	-566
Milkowice	530	493	388	219	138	249	235	188	104	61	281	258	200	115	77	-392
Osiecznica	740	681	571	383	226	307	275	229	148	94	433	406	342	235	132	-514
Przemków	1070	1050	859	633	575	468	484	335	251	225	602	566	524	382	350	-495
Węgliniec	1139	1062	788	549	453	505	454	270	201	171	634	608	518	348	282	-686

³ Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane dla jednostek podziału terytorialnego. www.stat.gov.pl

Tabela 12 Podmioty gospodarcze (wg GUS 2008)

Gmina	Bolesławiec	Chocianów	Chojnów	Gromadka	Kunice	Lubin	Milkowice	Osiecznica	Przemków	Węgliniec
Ogółem Sektor Publiczny	10	45	12	13	11	23	10	12	21	74
Ogółem Sektor Prywatny	870	838	550	279	485	980	515	550	444	594
- spółki handlowe + spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	69	26	20	21	26	38	22	20	14	37
- spółdzielnie	5	4	5	3	1	3	1	5	4	2
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	745	620	471	226	397	847	438	471	360	433

Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych rośnie we wszystkich omawianych gminach, i tak w 2007 r. ogółem było - 3 899 a w 2008 5840 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

W strukturze branż dominują firmy handlowe, przemysłowe, usługowe. Funkcje wiodącą w gospodarce regionu pełnią gminy Chojnów, Chocianów i Lubin, na terenie których funkcjonują duże przedsiębiorstwa zatrudniające większą liczbę osób : Fabryka Urządzeń Mechanicznych CHOFUM S.A oraz Maxam w Chocianowie, Zielonogórskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A Kopalnia Kruszywa Okmiany, Kopalnia Kruszyw Rokitki, KGHM Polska Miedź S.A. zs. w Lubinie.

2.3.3. Rolnictwo⁴

Na terenie gmin LGR występuje znaczny areał gruntów rolnych, w tym 3905, 86 ha to grunty orne, a 25292,67 ha to użytki zielone. Dużą część, bo aż 53650,76 ha, stanowią grunty leśne. Największą powierzchnię gruntów rolnych ma gmina Chojnów, Lubin.

Jakość gleb LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” jest niska i w większości są to gleby lekkie. Dominują grunty klasy IV – V jednakże dzięki korzystnym warunkom klimatycznym większość gmin zachowała rolniczy charakter.

Na obszarze LGR funkcjonuje 7 282 gospodarstw rolnych. Przeważają gospodarstwa do 5 ha, których jest 5 230 oraz od 5 do 10 ha – 1 364. Jedynie 141 gospodarstw to gospodarstwa rolne o rozbudowanej strukturze obszarowej powyżej 100 ha. Najwięcej gospodarstw rolnych jest w gminie Chocianów (3200), a najmniej w gminie Przemków (458).

⁴ Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane dla jednostek podziału terytorialnego. www.stat.gov.pl

Obserwuje się zjawisko ograniczania produkcji rolnej w gospodarstwach zlokalizowanych wokół ośrodków miejskich (Bolesławiec, Chojnów, Lubin) ze względu na coraz łatwiej dostępną pracę i postępujący proces urbanizacji.

Tabela 13 Struktura gospodarstw rolnych (wg GUS 2006)

Gmina	1-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20 -50 ha	50 –100 ha	Powyżej 100 ha	Suma
Bolesławiec	1142	320	162	61	8	7	1700
Chocianów	2797	192	140	51	16	4	3200
Chojnów	624	342	226	115	36	15	1358
Gromadka	551	132	34	31	6	-	754
Lubin	845	296	90	-	-	111	1342
Przemków	413	82	16	14	9	4	458

2.3.4. Poziom wykształcenia i dostęp do edukacji

Struktura wykształcenia ludności obszaru LGR na podstawie danych ze spisu powszechnego z 2002 r. przedstawia się podobnie jak na terenie innych gmin wiejskich. Średnio od 3 % do 7 % stanowią osoby z wykształceniem wyższym (najwięcej w gminie Chocianów 575). Dominują osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowym – 72,4 % (w kraju 56%), szczególnie w grupie wiekowej 45 +. Dane te ulegają korzystnym zmianom, dzięki aspiracjom młodego pokolenia. Coraz więcej osób z wykształceniem średnim, kontynuuje naukę na uczelniach wyższych w Bolesławcu i Lubinie lub w szkołach policealnych w wymienionych miastach i Chojnowie. Wykształcenie średnie młodzież może uzyskać w Liceach Ogólnokształcących i w Zespołach Szkół w Bolesławcu, Lubinie, Chojnowie,(LO, Technikum, Zasadnicze Szkoła Zawodowa) oraz w Liceum Ogólnokształcącym, Liceum Profilowanym i Uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Chocianowie oraz w Zespole Szkół w Przemkowie i Gromadce. Oferta kształcenia zawodowego nie zawsze dostosowana jest do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Ponadto brak jest bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych na obszarach wiejskich. Nierówny dostęp do edukacji – nauki języków obcych i informatyki. Przyczyną tego stanu jest m.in. brak dostępu do Internetu na wsi.

Tabela 14 Wykształcenie ludności (wg GUS 2002)

Gmina/ wykształcenie	Bolesławiec	Chocianów	Chojnów	Gromadka	Kunice	Lubin	Przemków	Ostecznicza	Milkowice	Węgliniec
Wyższe	358	575	243	130	227	463	273	363	211	248
Policealne	178	235	137	73	99	156	185	167	89	146
Średnie zawodowe	1 610	2 129	1 312	746	658	1 390	1 242	990	1046	1314
Średnie ogólnokształcące	353	592	217	145	167	356	311	149	234	318

Zawodowe	3 253	3 205	2 223	1 448	1144	2 442	2 263	1428	1583	2123
Podstawowe, gimnazjalne i niepełne podstawowe	3 962	4 053	3 519	2 129	1622	3 628	3 178	2292	2061	3344
Ogólna	9 714	10 789	7 651	4 671	3917	8 435	7 452	5752	5224	7493

2.3.5. Potencjał organizacji pozarządowych

Na terenie LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” zarejestrowanych jest ponad 150 organizacji pozarządowych. Przeważają organizacje sportowe (kluby sportowe), ochotnicze straże pożarne i koła gospodyń wiejskich. Organizacje głównie bazują na dotacjach gmin. Z roku na rok powiększa się liczba organizacji działających na rzecz rozwoju danej miejscowości, ochrony przyrody czy też na rzecz osób niepełnosprawnych. Do bardziej aktywnych, pozyskujących środki pozabudżetowe, wymienić można Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu w Borach Dolnośląskich z Chocianowa, Stowarzyszenie „Pro Humanitatis” ze Szklar Górnych, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Gogołowice, „Stowarzyszenie Wiejskie Dialog, Rozwój, Ekologia”, Stowarzyszenie Wspierania Działań Społecznych „Inicjatywa” z Przemkowa, Towarzystwo Przyjaciół Starego Węglińca. Na szczególną uwagę zasługuje Stowarzyszenie LGD „Wrzosowa Kraina”, LGD „Bory Dolnośląskie” oraz LGD „Partnerstwo Integracja Turystyka”, które realizują program Leader. Na terenie LGR działają też organizacje zarejestrowane poza obszarem LGR. Do najbardziej aktywnych zaliczyć można Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja”.

W dalszym ciągu brakuje jednak organizacji, które zajęłyby się promocją naszego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki, rekreacji konnej i produktów lokalnych oraz edukacją dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich. Nierówny dostęp do edukacji, brak kół zainteresowań, a także brak internetu na wsiach to tematy, których nikt się nie podejmuje. Brakuje organizacji, które za pomocą środków unijnych pomogłyby promować i rozwijać obszar LSROR.

Lista organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze LSROR stanowi załącznik do niniejszej strategii.⁵

2.4 Opis działalności związanej z połowem, chowem, hodowlą, przetwórstwem lub skupem ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych organizmów żyjących w wodzie, na obszarze objętym LSROR

Sektor rybacki jest reprezentowany przez sektor gospodarczy i społeczny.

⁵Dane ze strony www.ngo.pl

Sektor gospodarczy stanowią trzy duże Gospodarstwa Rybackie istniejące od czasów powojennych na terenie byłego woj. legnickiego, w latach 70- 90 podległe Państwowemu Gospodarstwu Rybackiemu Milicz:

- Mała Raszowa
- Niedźwiedzice
- Przemków

oraz Gospodarstwo Rybackie Parowa od czasów powojennych przejęte przez Lasy Państwowe leżące wśród lasów Puszczy Zgorzelecko-Bolesławieckiej.

Łączna powierzchnia stawów użytkowanych przez ww. gospodarstwa wynosi: około 2600 ha w tym na terenie LGR 2300 ha.

Sektor gospodarczy reprezentują również rolnicy indywidualni zajmujący się produkcją rybacką. Łączna powierzchnia stawów będących własnością osób fizycznych to około 82 ha. Stawy te znajdują się w gminie Lubin, Miłkowice i Kunice.

Sektor społeczny reprezentowany jest przez Polski Związek Wędkarski Okręgi w Legnicy i Jeleniej Górze, w użytkowaniu których znajduje się 2246 ha wód płynących i 2330 ha wód stojących, w tym na obszarze LGR:

- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Legnicy 178 ha rzek, 71 ha wód stojących i 127 ha jezior.
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Jeleniej Górze :253 ha rzek i 216 ha wód stojących

Na obszarze LGR „Dolnośląska Kraina Karpia” od czasów powojennych, czyli od momentu przyłączenia tych ziem do Polski, następuje rozwój rybactwa stawowego. Powstają trzy wielohektarowe gospodarstwa rybackie w zlewni rzek: Szprotawa, Czarna Woda i Zimnica. Gospodarstwa te wiodą prym w produkcji karpia na Dolnym Śląsku. Do końca lat 80 sektor rybacki stanowił miejsce zatrudnienia dla około 400 osób i był ważnym miejscem aktywności gospodarczej obszaru. Obecnie zatrudnia 73 osoby, przy czym 58 osób w sektorze gospodarczym. Mimo wielu problemów, z jakimi boryka się sektor rybacki, obszar ten pozostaje nadal jednym z największych ośrodków produkcji karpia w kraju.

Na obszarze działania LGR nie ma osób zatrudnionych w przetwórstwie ryb, ale powoli rośnie zainteresowanie nim wśród hodowców.

Sektor gospodarczy

1) Spółka Rybacka „Niedźwiedzice” Sp. z o.o. – własność prywatna

Powierzchnia gospodarstwa wynosi około 460 ha. Stawy rozmieszczone są na trzech obiektach: w Goliszowie, Niedźwiedzicach i Zamienicach. Podstawą produkcji jest karp. Obiekt y zasilane są woda z rzeki Skora i Brenna. Spółka zatrudnia 21 osób.

Pierwsze wzmianki, do których udało się dotrzeć, są z lat 1551-81, w których to Henryk XI Książę Legnicki osiągał znaczne dochody z produkcji ryb w okolicach Chojnowa. Mapy z końca XIX w. oraz okresu międzywojennego i dane statystyczne odłowów oraz zatrudnień świadczą o wysoko rozwiniętej gospodarce rybackiej. Stawy w tamtym czasie były bardzo małe, płytkie i zarośnięte. Po II wojnie światowej stawy upaństwowiono i powstałe w roku 1957 Państwowe Gospodarstwo Rybackie „Niedźwiedzice” przystąpiło do gruntownej przebudowy i modernizacji posiadanego majątku. Modernizacja gospodarstwa doprowadziła poziom produkcji do najwyższego w kraju i stan taki trwał przez wiele lat. Na początku lat 70-tych XX w. gospodarstwo przyłączono do Dolnośląskiego Kombinatoru Rybackiego w Miliczu. W roku 1992 przejęte zostało przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa, a w sierpniu 1993r. sprywatyzowało się jako Spółka Pracownicza i taki stan trwa do dziś. W ofercie spółki znajduje się: całoroczna sprzedaż ryb konsumpcyjnych, łowisko sportowe,

sprzedaż materiału zarybieniowego. Wielkość produkcji wynosi około 200-250 tys ton karpia oraz 100 ton materiału zarybieniowego.

Zdjęcie 1 Stawy w Niedźwiedzicach

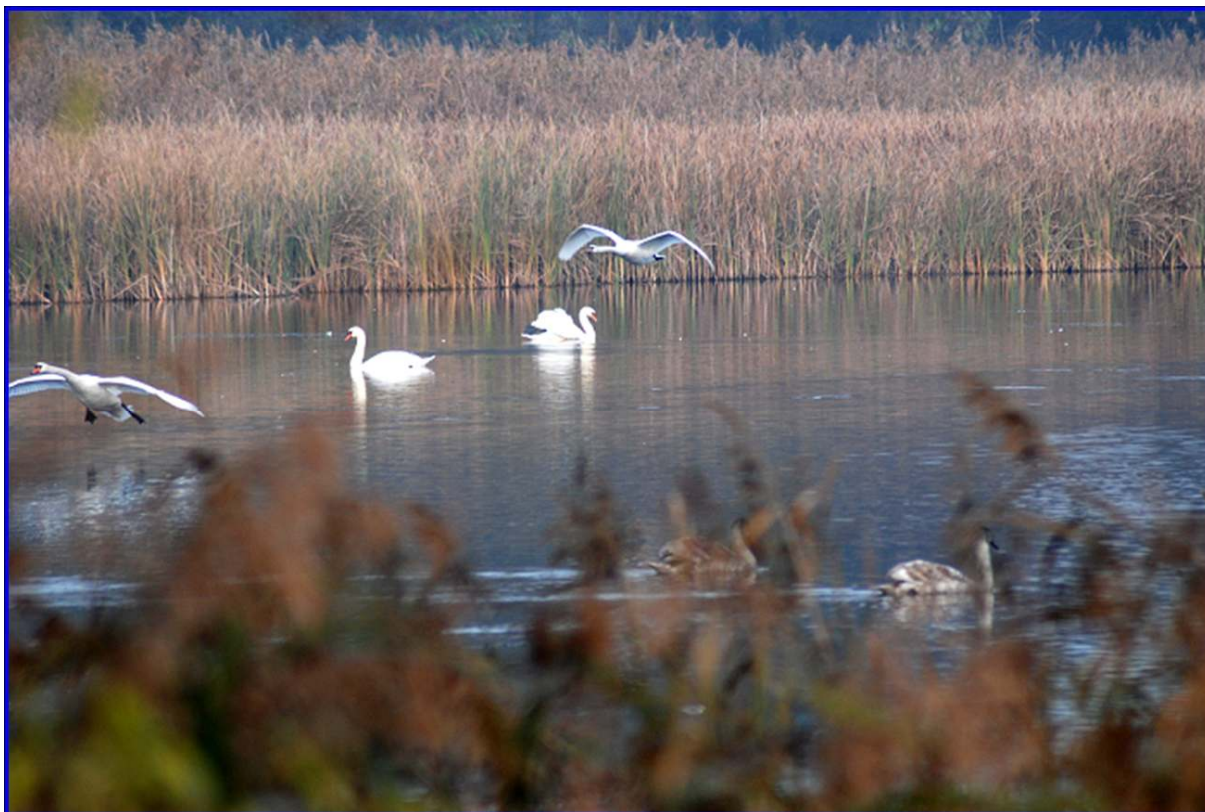
2) „Amazonka”, Stawy Przemkowskie i Kąpielisko s.c. – dzierżawa

Położenie – pogranicze woj. dolnośląskiego i lubuskiego, teren Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000.

Gospodarstwo zostało przejęte w 2002 r. od Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. Produkcja wówczas wynosiła 55 ton karpia handlowego, 8 ton krocza amura, 5 ton lina oraz 1 tona szczupaka. W 2003r. wielkość produkcji wzrosła o około 200%. Zatrudnienie zmalało w ciągu sześciu lat o 50%. Obecnie spółka zatrudnia 11 osób.

Stawy znajdują się na terenie rezerwatu „Stawy Przemkowskie”, który powstał w 1984r. Zasilane wodą z rzeki Szprotawa. Ich powierzchnia przed wojną wynosiła około 100 ha, pozostała część wybudowana została w latach 1950-70 – wynosi 948 ha.

Obiekt specjalizuje się w produkcji ryb konsumpcyjnych (karp, amur, lin, szczupak) oraz materiału zarybieniowego (płóć, karaś, lin, okoń). Dodatkową działalnością, jaką prowadzi spółka, jest komercyjne łowisko wędkarskie.

Zdjęcie 2 Stawy w Ostaszowie

3) PPHU Gospodarstwo Rybackie Sp. z.o.o. Raszowa Mała – dzierżawa

Gospodarstwo Rybackie zostało utworzone w 1951 roku. W skład gospodarstwa wchodzi 6 obiektów o łącznej powierzchni 450 ha. Stawy są położone w pięciu gminach województwa dolnośląskiego tj. Gmina Lubin – obiekty stawowe w miejscowościach: Raszowa Mała, Buczynka; Gmina Kunice – Miłogostowice, Bieniowice; Gmina Miłkowice - Rzeszotary, Dobrzejów; Gmina Wądroże Wielkie – Mierczyce; Gmina Wołów - Wrzosey. Na ternie LGR powierzchnia stawów wynosi 305 ha. Obiekt w latach 1953-93 był Państwowym Gospodarstwem Rybackim. W 1993r. zostało przekształcone w Spółkę z.o.o. Spółka specjalizuje się w chowie i hodowli karpia. Prowadzi całoroczną sprzedaż ryb konsumpcyjnych i sezonową sprzedaż materiału zarybieniowego. Wielkość produkcji wynosi około 200-300 ton. Zatrudnionych jest 19 osób.

Zdjęcie 3 Stawy w Raszowej

4) Gospodarstwo Rybackie Lasów Państwowych w Żarach – Obiekt Parowa i Rokitki

Stawy Obiektu Parowa leżą w dolinie rzek Czarna Wielka i Czarna Mała w lasach Puszczy Zgorzelecko – Bolesławieckiej . Stawy w Rokitkach na terenie gminy Chojnów i gruntach Nadleśnictwa Złotoryja. Łączna powierzchnia obu obiektów wynosi 594 ha.

Wzmianki o hodowli karpia w stawach okolicy Parowe sięgają XV w. Powstanie stawów w zabagnionym terenie godziło interesy hodowców ryb i hutników pozyskujących rudy darniowe. W okresie letnim kiedy wysychały śródleśne potoki woda ze stawów pozwalała hutnikom pracować dłużej, ponieważ woda była niezbędna do produkcji żelaza. Wiek XVII i XVIII to okres doskonalenia hodowli karpia. Zaczęto dbać o kulturę stawów – uprawiano grunt pod stawami , pozyskiwano plankton i zaczęto dokarmiać ryby zbożami. Ryby sprzedawano w najbliższej okolicy, a także eksportowano do Saksonii, Prus Żagania i Legnicy. Po II wojnie światowej stawy przejęły Lasy Państwowe i są zarządzane przez Gospodarstwo Rybackie w Parowej. Gatunkiem wiodącym w hodowli jest karp hodowany w cyklu trzyletnim. Materiał zarybieniowy pochodzi z własnej produkcji.

80% produkcji karpia handlowego kupują hipermarkety. Dodatkowe gatunki takie jak: lin, szczupak , okoń , płoć kupuje Polski Związek Wędkarski na zarybienie administrowanych przez siebie wód.

Gospodarstwo zatrudnia 16 osób. Wielkość produkcji około 250 ton.

5) Stawy rybne w Miłkowicach

Stawy rybne w Miłkowicach powstały w 1958 r. na nieużytkach Państwowego Funduszu Ziemi. W pierwszym etapie powstało 10 ha stawów, który ch właścicielami były

cztery osoby. Przez kolejne lata stawy były rozbudowywane ich powierzchnia dzisiaj wynosi 42 ha i są własnością pięciu osób.

Do powstania w/w stawów w znacznej mierze przyczyniło się wykorzystanie rzeki Brochotki do zasilenia stawów wodą. W obecnej chwili produkcja polega na hodowli karpia w zamkniętym cyklu produkcji. 70% stanowi karp handlowy, pozostała część to materiał zarybieniowy potrzebny do zarybienia miejscowych stawów, a nadwyżka jest zbywana do innych gospodarstw rybackich. Produkcja karpia jest w pełni ekologiczna, opiera się głównie na karmieniu ryb zbożem.

6) Stawy rybne w Grzymalinie

Wybudowane przez Pana A. Pałubinskiego w latach 80-90 stawy mają 15 ha powierzchni, zasilane wodą z Kanału Grzymalińskiego. Produkcja na bazie materiału zarybieniowego z zewnątrz, kupowany jest narybek karpia, szczupaka, suma od roku jesiotra. Ryby karmione paszami naturalnymi. Produkcja finalna to przede wszystkim ryba konsumpcyjna karp, sum, pozostała to materiał zarybieniowy płoci, okonia i szczupaka, którego odbiorcą jest Polski Związek Wędkarski.

7) Stawy Rybne w Oborze – Leokadia i Karol Szkutnik

W 2008 roku wykonano i oddano do użytku staw rybny o powierzchni około 5 ha lustra wody. W latach 2010 -2011 planuje się rozbudowę stawu o dalsze 2 hektary.

Działalność rybacka to produkcja karpia w oparciu o narybek (głównie karpia) kupowany jest w G. R. Raszowa Mała. Ryby karmione są zbożem z własnej produkcji.

8) Stawy rybne w Gminie Kunice.

W latach osiemdziesiąt powstały stawy hodowlane Państwa Witek – obiekt posiada powierzchnię 16 ha i zasilany jest wodami potoków Niecka I i Niecka II (dopływy Kaczawy). Prowadzona jest produkcja karpia, kroczek i handlówka. Materiał zarybieniowy najczęściej pochodzi z zakupów w Gospodarstwie Rybackim Raszowa Mała.

W roku 2002 powstał w Szczytnikach nad Kaczawą staw będący własnością Pana Romana Panasowca. Hodowany jest tutaj karp z nastawieniem na sprzedaż świąteczną. Planowana jest rozbudowa obiektu o kolejny staw. Powierzchnia stawu 2,65 ha, zasilanie z potoku Kaczorek.

Sektor społeczny

Reprezentowany przez dwa Okręgi PZW Jelenia Góra i Legnica realizuje swoje cele statutowe i obowiązki wynikające z dzierżawy rzek i wód stojących, a polegające na prowadzeniu racjonalnej gospodarki rybacko-wędkarskiej na administrowanych wodach oraz organizowaniu wędkarstwa, rekreacji sportu wędkarskiego dla swoich członków.

1) Okręg PZW Jelenia Góra

Od 1979 r. działa samodzielnie jako Okręg Jelenia Góra. Dzierżawi większość wód płynących w dorzeczu Bobru, Kwisy i Nysy Łużyckiej na podstawie umowy dzierżawy z RZGW Wrocław.

Na terenie LGR:

IX.4. obwód rybacki rzeki Bóbr nr 4 – 64 ha

IX.10. obwód rybacki rzeki Kwisa nr 2 – 97 ha

IX. 11. obwód rybacki rzeki Kwisa nr 3- 62 ha

IX. 13. obwód rybacki rzeki Czarna nr 1- 30 ha

Są to rzeki o charakterze górskim, zarybienie ma na celu podtrzymanie populacji pstrąga potokowego i lipienia oraz populacji ryb rzecznych: klenia, świnki, brzany, jazia jelca. Na terenie gmin Osiecznica, Węgliniec i Bolesławiec PZW Okręg Jelenia Góra jest dzierżawcą i właścicielem wód stojących przede wszystkim wyrobisk poźwirowych o powierzchni 216 ha. Okręg PZW Jelenia Góra zatrudnia 5 osób .

2) Okręg PZW Legnica

Od 1979 roku samodzielny Okręg PZW Legnica na terenie LGR „ Dolnośląska Kraina Karpią”. Okręg zatrudnia 10 osób.

Rzeki i wody stojące:

dzierżawa od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:

- obwód rybacki rzeki Zimnica nr 1- 26 ha
- obwód rybacki rzeki Szprotawa nr 1 – 69 ha
- obwód rybacki rzeki Czarna Woda nr 1- 83 ha

PZW Okręg w Legnicy jest użytkownikiem wód stojących i jezior na terenie gmin: Chojnów, Miłkowice, Lubin, Przemków, Chocianów, Gromadka oraz Kunice - łączna powierzchnia tych wód wynosi 198 ha.

Instytucje naukowo – badawcze związane z rybactwem:

Na terenie działania LGR Dolnośląska Kraina Karpią współpraca z instytucjami naukowymi dotyczy wsparcia w realizacji projektów dotyczących badań ichtiofauny i pozyskiwania opinii dotyczących prowadzenia gospodarki rybackiej. Są to następujące placówki:

- Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie
- Uniwersytet Warmińsko- Mazurski w Olsztynie
- Uniwersytet Wrocławski.

Problemy sektora rybackiego:

O problemach i potrzebach sektora rybackiego LGR w świetle nowych wymagań rozmawiali przedstawiciele sektora rybackiego na spotkaniu warsztatowym w Chocianowie. Efektem tego spotkania są następujące wnioski:

- ✓ **Deficyt wody;** narastająca od kilku lat susza ogranicza produkcję ryb w stawach i utrudnia prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach. Ponadto nie jest monitorowany pobór wód ze zlewni, wydaje się nowe pozwolenia wodno prawne bez wcześniejszego bilansu wodnego.
- ✓ **Niewłaściwa gospodarka wodna i melioracje** - czego wynikiem jest:
 - brak konserwacji cieków doprowadzalników i rowów melioracyjnych, co utrudnia gospodarkę wodną na stawach i źle wpływa na zlewnię całego obszaru.
 - przerwane i zaniedbane sieci melioracyjne na gruntach rolnych, łąkach i pastwiskach nie odwadniają tych użytków i woda nie zasila cieków;
 - prace melioracyjne w rzekach i piętrzenia bez przepławek utrudniają rybom dotarcie do miejsc tarła i migracje w poszukiwanie żerowisk.
 - odsłanianie cieków poprzez wycinkę drzew i krzewów rosnących wzdłuż rzek powoduje pogorszenie warunków środowiska dla ryb rzecznych - pozbawienie kryjówek i nagrzewanie wody skutkujące mniejszą zawartością tlenu w wodzie. Z takich „ gołych ” siedlisk wycofują się ryby łososiowate, a większa część rzek obszaru działania LGR to wody krainy pstrąga i lipienia;

- ✓ **Degradacja zbiorników wodnych:** Użytkowane przez wiele lat obiekty stawowe i łowiska wędkarskie starzeją się i wymagają remontów. Wzrost kosztów produkcji w ostatnich latach spowodował ograniczenie prac remontowych w obiektach rybackich. Kosztowne są prace ziemne konieczne przy odmulaniu stawów, również wysokie ceny sprzętu: ciągników kosiarek i łodzi powodują konieczność odłożenia inwestycji na plan dalszy i w konsekwencji pogorszenie stanu zbiorników wodnych.
- ✓ **Straty w rybostanie spowodowane przez zwierzęta;** Ptactwo rybożerne, przede wszystkim czaple i kormorany, na obszarze całego naszego LGR. Straty wywołane przez ptactwo rybożerne mogą umniejszyć dochody gospodarstw stawowych, a jeśli chodzi o rzeki - zniszczyć efekty prowadzonych od wielu lat zarybień. Oprócz ptaków spustoszenie wśród ryb sieje wydra i norka amerykańska.
- ✓ **Zagrożenie dla budowli hydrotechnicznych na stawach spowodowane przez zwierzęta.** Chodzi tutaj przede wszystkim o bobra, który drąży groblach stawów nory i kanały, które w konsekwencji grożą ich przerwaniem.
- ✓ **Kłusownictwo:** jest wynikiem braku skutecznych narzędzi karania, brakami kadrowymi w Państwowej Straży Rybackiej (nieskuteczność) i niczym nieograniczonej możliwości zakupu skutecznych narzędzi połowu
- ✓ **Choroby ryb:** są efektem niedostatecznej opieki ichtiopatologicznej i weterynaryjnej, brakiem ośrodków wykonujących podstawowe badania diagnostyczne i laboratoryjne.
- ✓ **Zanieczyszczenia wód** wynikają z niedostatecznej kontroli i monitoringu ze strony Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (zrzuty ścieków odbywają się najczęściej w godzinach nocnych i dni wolne od pracy)
- ✓ **Problemy ze zbytem ryb:** są skutkiem negatywnych kampanii reklamowych i słabej komunikacji między producentem a odbiorcą ryb.
- ✓ **Brak wykwalifikowanych pracowników** (rybaków, ichtiologów i ichtiopatologów). Zanikło szkolnictwo rybackie na poziomie średnim i zawodowym, brakuje kursów doszkalających dla rybaków. Ciężka praca przy niewysokich zarobkach spowodowała „ucieczkę” z pracy w rybactwie.
- ✓ **Niedostateczna promocja wędkarstwa na obszarze działania LGR** – brak szczegółowych informacji na temat dokładnej lokalizacji łowisk, formie własności (komercyjne lub administrowane przez PZW), rybostanie.
- ✓ **Niskie zainteresowanie młodzieży wędkarstwem i znikoma świadomość walorów przyrodniczych obszaru LGR** – wynika to z mało atrakcyjnej oferty PZW dla tej grupy wiekowej. Brakuje materiałów, dzięki którym dzieci i młodzież mogą łatwo przyswoić wiedzę na temat przyrody i wędkarstwa na terenie LGR – puzzle, gry planszowe i komputerowe, plakaty, nagrania audio, kolorowanki, krzyżówki oraz dobrze opracowane gry terenowe.
- ✓ **Niedopracowana oferta turystyczno-rekreacyjna na obszarze LGR** – wynika ona z braku współpracy samorządu lokalnego, PZW i sektora gospodarczego.

Potrzeby sektora rybackiego:

- a) Monitoring zwierząt bytujących w obszarze działania LGR (ptactwo, wydry, bobry, piżmaki),
- b) Wspólne lobby w celu zmiany przepisów prawnych dotyczących możliwości ograniczenia populacji zwierząt szkodzących ichtiofaunie.
- c) Nawiązanie współpracy z RZGW i RZMIUW w sprawach:
 - regulacji cieków z uwzględnieniem potrzeb rybackich użytkowników,
 - utrzymania i konserwowania przez właścicieli urządzeń melioracji podstawowej,
 - konserwacja i remont urządzeń hydrotechnicznych z zastosowaniem nowoczesnych, przyjaznych ichtiofaunie rozwiązań technicznych.

- d) Zakup sprzętu ułatwiającego prace na stawach (karmienie, koszenie, monitoring stanu środowiska)
- e) Stworzenie systemu opieki weterynaryjnej na potrzeby rybactwa (badanie ryb, monitoring, przeprowadzenie specjalistycznych badań diagnozujących nosicielstwo chorób)
- f) Współpraca z Państwową Strażą Rybacką
- g) Promocja i reklama produkcji i konsumpcji oraz rekreacji wędkarskiej na obszarze LGR.
- h) Monitoring zanieczyszczeń wód na terenie całego obszaru działania LGR – efektem końcowym byłaby mapa czarnych punktów – miejsc szczególnie narażonych na zanieczyszczenia.
- i) Poprawa infrastruktury Gospodarstw Rybackich.
- j) Zagospodarowanie zbiorników pokopalnianych (żwirowni) na zbiorniki rekreacyjno-wędkarskie i stawy rybne.
- k) Stworzenie bazy danych dotyczącej produkcji ryb i potrzeb potencjalnych odbiorców ryb na terenie działania LGR .
- l) Zorganizowanie kursów, szkoleń podnoszących wiedzę z zakresu rybactwa.

2.5 Wskazanie liczby osób z obszaru objętego LSROR spełniających wymagania, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia, określenie rodzaju aktywności tych osób i powiązania z innymi sektorami gospodarki.

Liczba osób, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29.09.2009 r. wynosi wg stanu na dzień 31.12.2009 r. w Stowarzyszeniu LGR „Dolnośląska Kraina Karpia **82,74**.

Liczba pracowników została obliczona zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia.

Tabela 15 Wykaz osób, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia

Lp.	Nazwa podmiotu uprawnionego do rybactwa	Rodzaj aktywności w sektorze rybackim	Liczba	Powiązanie z innymi sektorami gospodarki
1	Przedsiębiorstwo Handlu i Usług Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o. w Raszowej Małej	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	1	Podmiot świadczy również usługi transportowe oraz udostępnia łowisko wędkarskie.
2	Pracownicy PHiU Gospodarstwo Rybackie Sp. z o.o. w Raszowej Małej	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2, pracownicy o których mowa w pkt 1	13,57	-
3	Spółka Rybacka Niedźwiedzice Sp. z o.o. z Goliszowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	1	Podmiot prowadzi łowisko sportowe, a także skup zboża i sprzedaż materiału zarybieniowego
4	Pracownicy Spółki Rybackiej Niedźwiedzice Sp. z o.o. z Goliszowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2, pracownicy o których mowa w pkt 1	20,99	-
5	Amazonka Stawy Przemkowskie i Kąpielisko s.c. z Ostaszowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	2	Podmiot prowadzi dodatkowo komercyjne łowisko wędkarskie
6	Pracownicy Amazonka Stawy Przemkowskie i Kąpielisko s.c. z Ostaszowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2, pracownicy o których mowa w pkt 1	4,08	-

8	Aleksander Pałubiński – jednoosobowa działalność gospodarcza	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	1	-
9	Leokadia Szkutnik – rolnik	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	2	-
10	Czesław Prośniak – rolnik	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	2	-
11	Okręg PZW Jelenia Góra	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4, osoby zatrudnione na umowę o pracę przez organizację społeczną	5	-
12	Okręg PZW Legnica		10,10	-
13	Alicja Witek – rolnik	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	2	-
14	Roman Panasowicz	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	1	-
15	OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie w Żarach Obręb Parowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1, prowadzący chów i hodowlę karpia	1	-
16	OTL Świebodzin Gospodarstwo Rybackie w Żarach Obręb Parowa	Podmiot uprawniony do rybactwa zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2, pracownicy o których mowa w pkt 1	16	-
RAZEM LICZBA UPRAWNIONYCH DO RYBACTWA ZGODNIE Z § 2 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA			82,74	-

3. Wskazanie silnych i słabych stron, szans i zagrożeń obszaru objętego LSROR (analiza SWOT)

Analiza SWOT jest techniką analizy strategicznej, związaną z badaniem silnych i słabych stron obszaru objętego LSROR, a z drugiej strony - szans i zagrożeń pojawiających się w jego otoczeniu.

Analiza słabych i silnych stron dotyczy teraźniejszości (stanu obecnego) wewnątrz regionu:

- silne strony to zasoby, które wyróżniają region w sposób pozytywny w otoczeniu;
- słabe strony to te aspekty funkcjonowania regionu, które ograniczają sprawność i mogą blokować jego rozwój w przyszłości.

Analiza szans i zagrożeń dotyczy teraźniejszości i przyszłości. Analizujemy nie tylko region, ale i jego otoczenie. Określamy szanse i zagrożenia, które mogą wystąpić w otoczeniu regionu i w nim samym. Analiza ukazuje, więc możliwości i motywację:

- stawiania na mocne strony i przewyższanie słabości;
- wykorzystywania szans i odpieranie zagrożeń.

Uczestnicy warsztatów wykorzystali przeprowadzoną analizę SWOT do sformułowania wizji rozwoju obszaru „Dolnośląskiej Krainy Karpia” oraz określenia celów ogólnych i szczegółowych LSROR.

Tabela 16 Analiza SWOT obszaru objętego LSROR

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) 2. Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich 3. Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych 4. Dobry stan środowiska w znacznej części regionu 5. Dobre położenie regionu przy ważnych szlakach komunikacyjnych i granicy Aktualne plany zagospodarowania przestrzennego dla części regionu 6. Dostępne miejsca pracy w regionie (specjalne strefy ekonomiczne) 7. Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura 8. Duża różnorodność zabytków 9. Wyznakowana sieć szlaków turystycznych 10. Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa 11. Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne 12. Dobrze funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne. 13. Rozwinięte leśnictwo oraz aktywne koła łowieckie i wędkarskie 14. Aktywne organizacje pozarządowe 15. Duża aktywność w zakresie upowszechniania sportu 16. Rejon objęty działaniami 3 Lokalnych Grup Działania 17. Wieloletnia tradycja spożywania karpia. 18. Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego 19. Własny materiał zarybieniowy 20. Zasoby wodne gromadzone w stawach utrzymują i oddziałują na poziom wód gruntowych 21. Duża ilość powierzchni gruntowych pod stawami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego 2. Zły stan miejsc użyteczności publicznej (chodników, parków, parkingów, terenów zieleni) 3. Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna utrudniająca poruszanie się wewnątrz regionu (zły stan dróg) 4. Niezadowalająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) 5. Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) 6. Niezadowalająca estetyka wsi 7. Niezadowalający stan zabytków. 8. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna i kulturalna 9. Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich 10. Słaby rynek usług na obszarach wiejskich 11. Brak wspólnej promocji obszaru LSROR. 12. Niedostatecznie rozwinięty sektor organizacji pozarządowych 13. Zbyt niska aktywność społeczna szczególnie ludzi młodych oraz małe zainteresowania lokalnymi sprawami 14. Występowanie patologii społecznych 15. Niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. 16. Słabo rozbudowana oferta edukacyjna na obszarach wiejskich (zajęć pozalekcyjnych, kursów, szkoleń itp.) 17. Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim 18. Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka 19. Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich 20. Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim 21. Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów 22. Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim 23. Brak przetwórstwa i gastronomii (w tym smażalni) 24. Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 25. Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej. 26. Degradacja zbiorników wodnych 27. Trudności w ubezpieczeniu produkcji. 28. Niedobory wód w okresie letnim. 29. Degradacja powierzchni ziemi przez eksploatację kruszywa i kopalin 30. Nerozwiazane problemy ścieków i odpadów na większości obszaru
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo-kulturowe w tym Natury 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogorszenie jakości środowiska i degradacja przyrody, krajobrazu, zmniejszenie

<p>2000</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej 3. Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich 4. Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 5. Poprawa stanu infrastruktury publicznej 6. Poprawa estetyki wsi i miejscowości 7. Rewitalizacja zabytków 8. Dbałość o zachowanie tradycji i kultury (pielęgnowanie wielokulturowości) 9. Tworzenie miejsc pracy w ramach czynnej ochrony przyrody 10. Wzrost aktywności i integracja społeczności lokalnej 11. Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa w zakresie osi 4 PO Ryby 12. Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa 13. Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów 14. Promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność 15. Wypromowanie karpia jako rozpoznawalnego produktu lokalnego 16. Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego 17. Poprawa stanu sieci melioracyjnych 18. Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego 19. Zwiększenie małej retencji wodnej 20. Wprowadzenie stosownych aktów prawnych umożliwiających korzystanie z odszkodowań przez rybaków 21. Profilaktyka chorób ryb wspierana na poziomie Powiatu i Województwa 22. Wspólna promocja Dolnośląskiej Krainy Karpia 23. Przenoszenie doświadczeń LGD na Lokalną Grupę Rybacką 	<p>powierzchni lasów</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Skażenie wód i gleb związane z intensyfikacją rolnictwa i odprowadzeniem ścieków, 3. Zagrożenia komunikacyjne (hałas, zanieczyszczenia) 4. Brak środków na remonty zabytków 5. Zanikanie tradycji i kultury tego obszaru 6. Pogorszenie stanu infrastruktury publicznej 7. Intensywne oddziaływanie zakładów wydobywczych (szkody górnicze) 8. Skomplikowanie procedur przy realizacji przedsięwzięć na obszarach Natura 2000 9. Wzrost apatii społecznej i spadek zaangażowania się mieszkańców w życie społeczne 10. Ubożenie mieszkańców, patologie społeczne 11. Starzenie się mieszkańców i ucieczka młodych do miast 12. Dalsze obniżanie się zasobów wód gruntowych 13. Szkodniki ryb – kormorany, wydry, czaple. 14. Wzrost chorób ryb i zarażenie materiału zarybieniowego chorobami genetycznymi 15. Słabe lobby dla sektora rybactwa. 16. Wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin. 17. Klusownictwo. 18. Sezonowość produkcji. 19. Zanik tradycji zawodu rybaka. 20. Utrata produkcji w wyniku klęsk i powodzi 21. Niestabilność prawa i niespójność działań na wszystkich szczeblach planowania 22. Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych
--	---

4. Sporządzenie wniosków wynikających z opisu obszaru i z analizy SWOT, ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb sektora rybactwa

4.1 Wnioski wynikające z opisu obszaru i analizy SWOT dotyczące ogólnej sytuacji i uwarunkowań obszaru LSROR

Analizując powyższe zapisy widać, iż wyróżnikiem i mocną stroną tego obszaru jest duży potencjał przyrodniczy reprezentowany przez zróżnicowane i bogate środowiska leśne, łąkowe, wodno-bagienne oraz wydumowe a także **położenie na obszarze NATURA 2000**. Ta różnorodność środowiska jest siedliskiem bytowania wielu ważnych i bardzo rzadkich gatunków roślin i zwierząt, dla których utworzono rezerваты, użytki ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu oraz wyróżniający się w skali regionalnej Przemkowski Park Krajobrazowy. Charakterystyczną cechą tego regionu jest także występowanie atrakcyjnych krajobrazowo cieków i zbiorników wodnych, które wykorzystywane są słabo w celach rekreacyjnych.

Walory przyrodnicze obszaru LSROR i czyste powietrze mają niewątpliwy wpływ na rozwijające się obszary aktywności gospodarczej, w tym turystyki. W przyszłości odpowiednie wykorzystanie tych zasobów i rozwijanie związanej z nimi oferty, stworzy szansę na zwiększenie ruchu turystycznego i dodatkowe dochody ludności, **co wpłynie na rozwój regionu i przyczyni się do wzrostu konkurencyjności obszaru LSROR.**

Największe zagrożenie dla środowiska niesie **skażenie wód i gleb** spowodowane intensyfikacją rolnictwa oraz słabym rozwojem kanalizacji na obszarach wiejskich, działalnością zakładów wydobywczych a także **słaby stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej**. Szansą na zatrzymanie tego procesu jest **czynna ochrona przyrody**, która pozwoli zachować bioróżnorodność obszaru oraz inwestycje zmierzające do uporządkowania gospodarki ściekowej zwiększenia małej retencji wodnej, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i poprawy stanu sieci melioracyjnych.

Słabą stroną obszaru LSROR jest **zły stan infrastruktury publicznej** pełniącej funkcje społeczne, kulturalne, sportowe i rekreacyjne. To sprawia, że obszar LSROR nie jest w stanie wykorzystać swojego potencjału. Sytuację tą może zmienić **powstanie małej infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego, infrastruktury okolicy turystycznej, tj. punktów widokowych, parkingów, miejsc biwakowych oraz zagospodarowanie rekreacyjne zbiorników**. Na dzień dzisiejszy pomimo posiadanych zasobów wodnych **brakuje miejsc rekreacji wodnej, tzn. kąpielisk strzeżonych, miejsc do wędkowania**.

Wyżej wymieniona infrastruktura stanowić będzie wsparcie dla rozwoju turystyki przyrodniczej i agroturystyki w regionie. Na terenie Dolnośląskiej Krainy Karpi funkcjonuje **dobrze rozwinięta sieć szlaków turystycznych**, przy których pojawiają się nowe **gospodarstwa agroturystyczne**, oferujące szeroki wachlarz produktów regionalnych, stanowiące niewątpliwy atut tego regionu. Jednak oferta turystyczna obszaru LSROR jest nadal zbyt uboga i wymaga większej promocji zarówno w kraju jak i zagranicą. Większej uwagi wymagają również zabytki architektury, będące skarbem tego obszaru. Zaniedbane i niezagospodarowane niszczej z roku na rok, zamiast przyciągać turystów.

W obszarze społecznym niewątpliwym atutem jest **wielokulturowość ludności** napływowej (kresowiaczy, Łemkowie, Jugosłowianie), która w okresie powojennym zasiedlała te tereny. Kultywują oni swoje tradycje zachowując ciekawą specyfikę prezentowaną w czasie organizowanych świąt, festiwali, poprzez aktywne zespoły folklorystyczne i kulinaria. Tak różnorodna kultura przyciąga potencjalnego turystę, staje się dumą i wizytówką regionu.

Do mocnych stron zaliczyć można **aktywność lokalnych organizacji pozarządowych i liderów**. Grupy współpracują w ramach Lokalnych Grupy Działania, piszą ciekawe projekty społeczne, otrzymują dotacje z różnych źródeł finansowania. Doświadczenie zdobyte przez członków LGR podczas wdrażania i realizacji programu Leader+ a także współpraca innymi Grupami Rybackimi pozwoli obecnym członkom na sprawne działanie przy wdrażaniu i realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich.

Ta aktywność dotyczy jednak niewielkiej grupy mieszkańców. **Niskie zaangażowanie mieszkańców** w sprawy wsi to nie tylko słabość, ale również zagrożenie dla integracji mieszkańców obecnie i w przyszłości.

Tylko zaangażowanie, tożsamy z obszarem społeczności, z pomysłem na rozwój wspólnot lokalnych będą w stanie tworzyć alternatywę dla sąsiadujących miast.

Szansą na wspólne realizowanie tego kierunku rozwoju będzie współpraca w ramach Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpia”.

4.2 Wnioski wynikające z opisu obszaru i analizy SWOT uwzględniające problemy i potrzeby sektora rybackiego

Na obszarze Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich sektor rybacki reprezentowany jest przez:

1) **Sektor gospodarczy**, w tym trzy duże gospodarstwa rybackie oraz rolników indywidualnych zajmujących się produkcją rybacką.

Do strategicznych przedstawicieli tego sektora należą:

- Spółka Rybacka NIEDŹWIEDZICE Sp. z o.o. z Goliszowa,
- Przedsiębiorstwo Handlu i Usług GOSPODARSTWO RYBACKIE Sp. z o.o. w Raszowej Małej,
- AMAZONKA Stawy Przemkowskie i Kąpielisko s.c. z Ostaszowa,
- OTL Świebodzin, Gospodarstwo Rybackie w Żarach Obręb Parowa.

2) **Sektor społeczny**, w tym:

- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Legnicy,
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Jeleniej Górze.

Tradycja rybacka na terenach LSROR pielęgnowana jest od wieków. Przekazywana z pokolenia na pokolenie przetrwała do dnia dzisiejszego. Jednak zawód rybaka nie cieszy się dużym zainteresowaniem. Ciężka praca, sezonowość oraz stosunkowo niskie zarobki nie przyciągają młodych ludzi. Ponadto **brak oferty szkoleniowej dla sektora rybackiego** mogą doprowadzić w przyszłości do zaniku tego zawodu. Dlatego tak ważne jest podtrzymanie tej tradycji poprzez kształcenie młodych ludzi, tworzenie ofert edukacyjnych w celu wzmocnienia i przywrócenia potencjału sektora rybactwa.

Najmocniejszym atutem sektora rybackiego są **jego zdrowe i ekologiczne produkty. Karp to naczelnny produkt lokalny obszaru LSROR. Jednak brak sprawnie działającej dystrybucji oraz słabe lobby** dla sektora rybackiego sprawiają, że ryby z lokalnych hodowli coraz częściej wypierane są przez produkty z Chin, takie jak panga, tilapia, które są tanie i ogólnodostępne, jednakże pozbawione wartości odżywczych.

Aby nie dopuścić do zaniku sektora rybackiego należy **zwiększyć promocję spożycia ryb** na terenie LSROR a także wzbogacić ofertę sprzedaży o nowe, odpowiadające potrzebom rynku produkty. Niezbędne będzie także **utworzenie sieci dystrybucyjnej i rozwój przetwórstwa rybnego a także rozbudowa istniejących i powstanie nowych punktów gastronomicznych**, tj. smażalnie, sklepy rybne. Na rynku brakuje punktów, w których można kupić świeże ryby, pochodzące z regionalnych hodowli. W społeczeństwie rośnie świadomość konsumencka. Chcemy jeść smacznie i zdrowo, dlatego tak ważne jest ułatwienie konsumentom dotarcia do lokalnych zasobów poprzez punkty sprzedaży.

Do najważniejszych słabych stron sektora rybackiego należy zaliczyć **słabe usprzętowanie**, będące wynikiem trudnej sytuacji finansowej gospodarstw rybackich. Brak sprzętu pozwalającego na skuteczny monitoring stawów a także brak wyposażenia służb ochrony gospodarstw umożliwia rozwój kłusownictwa i brak kontroli nad naturalnymi

szkodnikami ryb. Straty w rybołówstwie spowodowane przez zwierzęta i ptactwo rybożerne mogą umniejszyć dochody gospodarstw stawowych o około 15 %, a jeśli chodzi o rzeki - zniszczyć efekty prowadzonych od wielu lat zarybień.

Szansą dla rybaków w tej kwestii jest doposażenie gospodarstw i ich **restrukturyzacja i modernizacja**, poprzez wprowadzenie systemu monitoringu, zakup nowoczesnych urządzeń a także poprawę infrastruktury technicznej.

Następną słabą stroną obszaru jest **niski poziom wód**, spowodowany ocieplającym się klimatem oraz wieloletnimi zaniedbaniami w zakresie **infrastruktury i systemów melioracyjnych**. Natomiast **słabo rozwinięta infrastruktura hydrotechniczna i przeciwpowodziowa** zwiększają zagrożenia powodziowe. Do tej pory rybacy radzili sobie ze spotykającymi ich problemami wyłącznie dzięki własnym kwalifikacjom i doświadczeniu. Szansą na poprawę tej sytuacji jest **zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego oraz malej retencji wodnej**, a także wprowadzenie odpowiednich aktów prawnych, umożliwiających rybakom korzystanie z odszkodowań. Na chwilę obecną rybacy **nie mają możliwości ubezpieczenia produkcji**, co zwiększa ryzyko poniesienia znacznych strat materialnych.

Skażenie wód i gleb związane z intensyfikacją rolnictwa i odprowadzeniem ścieków, zagrożenia komunikacyjne (hałas, zanieczyszczenia) prowadzą często do **chorób ryb**, w tym chorób genetycznych materiału zarybieniowego. Choroby te stanowią duże zagrożenie dla hodowli. Pomocne w tej kwestii byłoby **utworzenie pracowni chorób ryb na obszarze LSROR**. Profilaktyka ze strony Państwa oraz współpraca ze strony samorządów, właścicieli i zarządców cieków głównych w dużym stopniu zniwelowałyby problemy rybaków.

Szansą dla rybaków jest **powstanie Lokalnej Grupy Rybackiej** oraz **współpraca z innymi grupami z kraju i zagranicy**. To tu spotykają się partnerzy z różnych sektorów. Samorządy i organizacje społeczne mają okazję poznać i zrozumieć problemy i potrzeby sektora rybackiego. Wymiana doświadczeń między LGR z różnych regionów oraz krajów umożliwi partnerom nabycie nowych umiejętności i sposobów rozwiązywania problemów.

Zaplanowanie działań i kierunków rozwoju w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich, wykorzystanie wsparcia jakie daje oś 4 oraz korzyści płynące z bycia grupą rybacką, z pewnością umożliwi wykorzystanie ważnych szans i atutów Dolnośląskiej Krainy Karpia oraz zniweluje wpływ problemów – słabych stron utrudniających rozwój tego obszaru.

5. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSROR, środków służących do osiągnięcia zakładanych celów oraz rodzajów operacji, które mogą uzyskać wsparcie w ramach wdrażania LSROR, a także ich przewidywanego wpływu na środowisko

Przy ustalaniu celów, środków i preferowanego zakresu operacji przeszliśmy następującą drogę w planowaniu LSROR (od ogółu do szczegółu):

wnioski z analizy SWOT → specyfika obszaru (wykorzystanie atutów, przeciwdziałanie problemom) → cele osi 4 → cel ogólny → cele szczegółowe → środki → operacje

Cel ogólny 1 - Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa			
CELE SZCZEGÓŁOWE			
1.1. Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo	1.2. Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa	1.3. Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim	
ŚRODKI			
I. Nowe szanse dla sektora rybackiego Dolnośląskiej Krainy Karpia		II. Rozwój usług poza sektorem rybactwa	

Cel ogólny 2 – Zrównoważone wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych			
CELE SZCZEGÓŁOWE			
2.1. Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru	2.2. Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką	2.3. Zachowanie dziedzictwa historyczno - kulturowego	2.4. Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu
ŚRODKI			
III. Dolnośląska Kraina Karpia – wyjątkowa przyroda i tradycja			

Cel ogólny 3 - Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracji LGR		
CELE SZCZEGÓŁOWE		
3.1. Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości	3.2. Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych	3.3. Rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej
ŚRODKI		
IV. Wygodna i estetyczna przestrzeń publiczna dla mieszkańców	V. Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Dolnośląskiej Krainy Karpią	

Rysunek 5 Określenie celów

5.1 Uzasadnienie celów ogólnych i szczegółowych

Cele ogólne i szczegółowe sformułowano na podstawie diagnozy obszaru LGR, przeprowadzonej analizy SWOT oraz potrzeb poszczególnych sektorów. Potrzeby te poznaliśmy w trakcie przeprowadzonych spotkań warsztatowych i konsultacyjnych, w których wzięli udział przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego w tym sektor rybacki. Przed ponownym złożeniem Strategii do oceny, po spotkaniu w dniu 1.02.2011 zaktualizowaliśmy i uszczegółowiliśmy cele tak aby w jeszcze większym stopniu odpowiadały na potrzeby sektora rybackiego. Sformułowano 3 cele ogólne :

- **Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa**
- **Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych**
- **Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracji LGR**

Do każdego z celów ogólnych sformułowano cele szczegółowe mające charakter operacyjny dla Strategii oraz środki zawierające konkretne sposoby i metody osiągnięcia celów LSROR. Cele, środki wraz z zakresem operacji zostały zaakceptowane w trakcie III warsztatu oraz spotkań konsultacyjnych z przedstawicielami sektora rybackiego (opisane w rozdziale 10). Są one zgodne z celami osi 4 PO Ryby oraz z rozporządzeniem w sprawie szczegółowych warunków jakim powinna odpowiadać Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Rybackich z dnia 29.09.2009 r.

Zapisane w ramach celów i środków operacje będą realizowane w latach 2010- 2015.

Cel ogólny: 1 Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa

Cele szczegółowe:

1.1 – Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo

1.2 – Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa

1.3 – Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim

Tak sformułowany cel ogólny oraz cele szczegółowe wynikają ze słabych stron zapisanych w analizie SWOT, związanych z problemami sektora rybackiego tj. spadku zatrudnienia w tym sektorze i odchodzenia od rybactwa, złego stanu infrastruktury gospodarstw rybackich, braku sprawnie działającej sieci dystrybucji produktów rybnych i oraz braku przetwórstwa, gastronomii na obszarze Dolnośląskiej Krainy Karpia. Dodatkowo cel ten wynika z takich słabych stron jak: słaby rynek usług na obszarach wiejskich oraz niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Tak postawione cele mają umożliwić stworzenie sieci dystrybucji i sprzedaży produktów rybactwa, stworzenie warunków dla przetwórstwa oraz umożliwienie odpowiedniego zagospodarowania terenów na których będzie prowadzona działalność związana z rybactwem. Zły stan infrastruktury gospodarstw rybackich wymaga inwestycji w odpowiednie wyposażenie budynków, magazynów czy dróg dojazdowych. Konieczna restrukturyzacja tego sektora może zostać zrealizowana pod warunkiem modernizacji i doposażenia gospodarstw funkcjonujących na terenie LSROR. Istotne jest również tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza tym sektorem szczególnie dla osób które chcą łączyć działalność rybacką z dodatkowymi usługami (np. sprzedaż świeżych ryb, przetwórstwo ryb, usługi związane z wyżywieniem, agroturystyka,) lub założyć działalność gospodarczą w zakresie usług niezbędnych dla mieszkańców regionu ale nie związaną z sektorem rybackim.

Z uwagi na brak kursów i specjalistycznych szkoleń dla sektora rybactwa wskazano tu możliwość wspierania różnych form kształcenia pracowników lub też dokształcania osób odchodzących z rybactwa. Działania te mogą pozwolić na utrzymanie oraz zwiększenie zatrudnienia w sektorze rybactwa.

Rejon LGR Dolnośląska Kraina Karpią zatrudniający w latach 80-tych 400 osób, potrzebuje wzmocnienia dwóch kierunków: rozwoju branży rybackiej przy wykorzystaniu potencjału społecznego i przyrodniczo-kulturowego obszaru oraz tworzenia warunków dla osób poszukujących dodatkowych źródeł dochodów do działalności rybackiej. Możliwa aktywizacja gospodarcza w kierunku usług niezbędnych dla mieszkańców obszaru da możliwości zarobkowania małym podmiotom gospodarczym tworzonemu przez osoby fizyczne zamieszkałe na tym obszarze. W ostatnich latach obserwuje się wzrost ilości małych podmiotów gospodarczych w regionie.

Jest to więc rosnąca tendencja w regionie która może zostać wzmocniona środkami pochodzącymi z osi 4 PO Ryby.

Cel ogólny 2 – Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych.

Cele szczegółowe

2.1 – Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru.

2.2 - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką

2.3 – Zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego

2.4 – Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu

Dolnośląska Kraina Karpią to region wyjątkowy pod względem koncentracji walorów przyrodniczych (duża powierzchnia obszarów chronionych, Przemkowski Park Krajobrazowy, liczne rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000) oraz walorów kulturowych (liczne zabytki kultury materialnej). To także obszar na którym przez wieki rozwijały się tradycje rybackie w oparciu o gospodarkę stawową.

Połączenie tych mocnych stron obszaru to z pewnością szansa na rozwój potencjału turystycznego i gospodarczego pod warunkiem zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych.

Rosnący od kilku lat deficyt wody zdecydowanie utrudnia prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej. Pogłębiony jest przez niewłaściwą gospodarkę wodną i meliorację w dolinach rzek i na obszarach rolnych oraz postępującą degradację zbiorników wodnych.

Dodatkowe czynniki w postaci chorób ryb i strat w rybostanie spowodowanych przez zwierzęta zdecydowanie utrudniają osiągnięcie wysokiej produktywności stawów. Stąd też **w celu szczegółowym ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych** podkreślono konieczność wsparcia operacji, które utrzymają dobry stan zbiorników wodnych poprzez odpowiednie inwestycje melioracyjne i hydrotechniczne nie tylko na terenach przystawowych ale również w dolinach rzek, na terenach zalewowych, podmokłych, które stanowią bieżące źródło zasilania w wodę stawów. Natomiast **w celu szczegółowym stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką** wspierane będą również przedsięwzięcia zmniejszające straty w produkcji rybackiej poprzez zabezpieczenie przed naturalnymi szkodnikami ryb i monitorowanie stanu zbiorników.

Ważną grupę przedsięwzięć będą stanowiły operacje służące rozwojowi infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na obszarach chronionych LGR. Już w chwili obecnej są one odwiedzane przez turystów i w przyszłości oferta turystyki edukacyjnej i przyrodniczej to obiecujący kierunek rozwoju dla Dolnośląskiej Krainy Karpią. Podobnie wykorzystanie kąpielisk przy zbiornikach wodnych i rzekach i po byłych wyrobiskach, które są chętnie odwiedzane przez mieszkańców regionu ale wymagają inwestycji dotyczących udostępniania

brzegów, plaż modernizacji i zabezpieczenia kąpielisk. Istotne jest również wykorzystanie dziedzictwa historyczno-kulturowego poprzez remonty i oznakowanie obiektów o dużej wartości stanowiących atrakcję dla całego obszaru m.in. zabytków, skansenów, izb pamięci, specjalistycznych form promocji dziedzictwa tj Ekomuzeum Wrzosowej Krainy i zaplanowanego do powołania Ekomuzeum Dolnośląskiej Krainy Karpią prezentujące tradycje rybackie. Dopełnieniem wsparcia tego obszaru będzie prowadzenie edukacji regionalnej mieszkańców regionu oraz pomoc w organizacji imprez promujących miejscowe, wielokulturowe tradycje i obyczaje.

Wyjątkowe walory przyrodnicze i kulturowe powinny być udostępnione poprzez **rozwój infrastruktury turystycznej i odpowiednią promocją regionu.**

Przede wszystkim chodzi tu o wsparcie bazy noclegowej i gastronomicznej która jest zdecydowanie problemem na terenie LGR oraz tworzenie ukierunkowanych ofert turystycznych dla różnych grup odbiorców przede wszystkim mieszkańców miast sąsiadujących z Dolnośląską Krainą Karpią. Od wielu lat jest realizowana ciekawa oferta zajęć edukacyjnych na „Stawach Przemkowskich” i „Przemkowskim Bagnie” która wymaga rozwinięcia o kolejne miejsca do edukacji na Stawach w Niedźwiedzicach czy Raszowej Małej. Z uwagi na wieloletnie tradycje zajęć przyrodniczych dla grup szkolnych i rodzinnych realizowanych w rejonie Przemkowa LGR w ramach celu 3.3 chce dzielić się swoimi doświadczeniami i przekazywać je innym LGR.

Bardzo ważna jest kampania promująca produkty z Dolnośląskiej Krainy Karpią nie tylko ryby i przetwory rybne ale również inne specyfiki kulinarne i rzemieślnicze związane z lasem. Zaplanowana kampania ma zwrócić uwagę na walory zdrowotne i smakowe ryb z tego regionu. Połączona z bezpośrednią sprzedażą u producentów (cel szczegółowy 1.1) wpłynie na wzrost produkcji i spożycia ryby w regionie, a w konsekwencji na wzrost dochodów gospodarstw rybackich. W ramach tego celu zaplanowano realizację imprez promujących które mają swoją tradycję m.in. „Święto wesołego Karpią”, „Święto miodu i wina”, jak również stałą promocję w formie materiałów, publikacji, map, stron www, prezentacji na imprezach krajowych i zagranicznych.

Wymienione wyżej działania będą wspierane głównie ze środków przeznaczonych na ochronę środowiska i dziedzictwa przyrodniczego oraz nabywanie umiejętności i aktywizację lokalnych społeczności.

Cel ogólny 3 – Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracja LGR

Cele szczegółowe :

3.1 - Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości

3.2 - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych

3.3 - Rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej

Działania w ramach tego celu ogólnego łączą poprawę jakości życia mieszkańców dzięki poprawie stanu infrastruktury oraz aktywizację lokalną z integracją gmin i mieszkańców w ramach Lokalnej Grupy Rybackiej.

Cel szczegółowy 3.1 Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości wiąże się z poprawą jakości życia mieszkańców na tym obszarze. Duże zaniedbania dotyczące infrastruktury społecznej (domy kultury, biblioteki, świetlice wiejskie) przestrzeni publicznej (centra miejscowości, place zabaw, parkingi, tereny zielone) oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wymagają wielu nakładów inwestycyjnych. Gminy realizują inwestycje dotyczące tego obszaru w ramach PROW ale są to niewystarczające środki wobec problemów i potrzeb mieszkańców regionu.

W ramach tego celu będą więc realizowane inwestycje w przestrzeń publiczną jak również podnoszące estetykę miejscowości. Będzie to sprzyjać rozwojowi funkcji turystycznych obszaru. Dolnośląska Kraina Karpią dzięki swoim specyficznym walorom przyrodniczym i kulturowym ma szansę przyciągnąć gości pod warunkiem tworzenia wygodnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej łączącej liniowo i punktowo m.in. trasy, ścieżki, miejsca biwakowe, wypoczynkowe, łowiska dla wędkarzy. Inwestycje w drogi dojazdowe, parkingi, małą architekturę służącą funkcjonowaniu transportu publicznego lepiej udostępnią już funkcjonujące i powstające atrakcje turystyczne na obszarze. W chwili obecnej stan tej infrastruktury w analizie SWOT został określony jako zły lub niezadowolający.

W trakcie prac nad LSROR określono, że problemem jest niska aktywność lokalnych społeczności oraz małe zainteresowanie lokalnymi sprawami. Pomimo wzrostu ilości i zaangażowania małych organizacji pozarządowych zdecydowanie brakuje stowarzyszeń sprawnie pozyskujących środki zewnętrzne na rzecz rozwoju turystyki, rekreacji, produktów lokalnych. Stąd też zaplanowano wsparcie sektora organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju obszaru oraz tworzenie dla różnych grup odbiorców ukierunkowanych ofert edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, etc.

W ramach tego celu o pomoc będą mogły się ubiegać inicjatywy podejmowane przez mieszkańców, organizacje i samorządy, a promujące walory przyrodnicze, kulturowe i turystyczne Dolnośląskiej Krainy Karpią. Wspierany będzie udział w targach, wystawach, festiwalach regionalnych i krajowych pokazujący specyfikę Krainy Karpią. Z uwagi na duży obszar (LGR obejmuje 10 gmin oraz częściowo 3 Lokalne Grupy Działania) oraz brak tradycji współpracy założono szereg działań mających na celu integrację regionalną w ramach Lokalnej Grupy Rybackiej. Będzie to m. in. wspólny kalendarz imprez, promowanie założeń LSROR, wspólne szkolenia oraz integracja wokół głównych aktywności LGR o rozwoju turystyki opartej o zasoby przyrodniczo – kulturowe obszaru i promocji produktów rybnych z Dolnośląskiej Krainy Karpią.

W ramach tego celu realizowane będą projekty współpracy z innymi LGR m.in. w zakresie promocji turystycznej, budowania marki, edukacji przyrodniczej i regionalnej opartej o bogactwo stawów.

5.2 Opis środków i możliwych do realizacji operacji

Środek I Nowe szanse dla sektora rybackiego Dolnośląskiej Krainy Karpią

Ogólna charakterystyka środka

Bardzo ważnym zadaniem w ramach LSROR jest dywersyfikacja zatrudnienia i działalności gospodarczej osób zatrudnionych w sektorze rybactwa oraz branżach z nim powiązanych. W ramach tego środka wsparcie uzyskają operacje związane z działaniami na rzecz: wzrostu sprzedaży ryb, stworzeniem sieci dystrybucji, rozwojem działań promocyjnych i reklamowych, stworzeniem wspólnej marki dla produktów rybackich z obszaru. Dodatkowo problem, który zidentyfikowali rybacy podczas prac nad LSROR jest brak wykwalifikowanych pracowników (rybaków, ichtiologów, ichtiopatologów), planowane operacje w ramach tego środka mają również w ostatecznym efekcie podnieść wiedzę i umiejętności osób zatrudnionych w rybactwie, zwiększyć ilość pracowników oraz zapewnić wyspecjalizowaną kadrę na potrzeby sektora rybackiego.

Operacje w ramach tego środka realizują **Cel ogólny: 1 Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa**

Cele szczegółowe:

1.1 – Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo

1.2 – Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa

Rodzaje operacji, które mogą być dofinansowane w ramach I środka:

1. Wsparcie tworzenia sieci dystrybucji i sprzedaży produktów rybackich oraz marketing oferty tych produktów – (m.in. hurtownie, sklepy, magazyny), utworzenie, oznakowanie i promocja punktów sprzedaży produktów z ryb poprzez hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, punkty gastronomiczne sprzedaż bezpośrednio u producentów, realizacja kampanii promujących spożycie ryb.

2. Działania na rzecz stworzenia marki produktów rybackich z obszaru Dolnośląskiej Krainy Karpia - min. regulamin marki, logo marki, realizacja konkursów na produkty certyfikowane, wizyty studyjne do obszarów na których funkcjonuje marka lokalna, wydawnictwa promujące markę i produkty certyfikowane.

2. Wsparcie prowadzenia działalności rybackiej i przetwórstwa produktów rybnych - m.in. budowa, remont, przebudowa, wyposażenie budynków służących do magazynowania i prowadzenia działalności rybackiej.

3. Odpowiednie zagospodarowanie terenu, na którym będzie prowadzona produkcja, sprzedaż, przetwórstwo ryb - drogi dojazdowe do infrastruktury rybackiej, wyposażenie w infrastrukturę techniczną i ochrony środowiska.

4. Podnoszenie umiejętności osób zatrudnionych w sektorze rybactwa – min. realizacja specjalistycznych kursów szkoleniowych dla pracowników, dofinansowanie specjalistycznych studiów, organizacja staży, wymiana doświadczeń pomiędzy rybakami z obszaru.

5. Zachęcanie mieszkańców obszaru do pracy w sektorze rybactwa – min. organizacja „dni otwartych drzwi” u producentów i rybaków, realizacja działań promujących w społeczności lokalnej zatrudnienie w sektorze rybactwa.

6. Specjalistyczne wsparcie prowadzenia działalności rybackiej – min. poprzez zlecenie w ramach funkcjonowania LGR specjalistycznych badań ichtiologom oraz ichtiopatologom.

Beneficjentami planowanych operacji będą : Priorytetowo podmioty uprawnione do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z późn. zm.) z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego oraz prowadzący działalność w sektorze rybactwa, przedsiębiorcy, osoby fizyczne, organizacje pozarządowe.

Pomoc będzie przyznawana w następujących rodzajach operacji:

- restrukturyzacja i rewitalizacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybactwa;
- podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa;

- funkcjonowanie LGR oraz nabywanie umiejętności i aktywizacji lokalnych społeczności;

Środek II Rozwój usług poza sektorem rybactwa

Ogólna charakterystyka środka

W ramach tego środka przewidziano wsparcie dla osób prowadzących i zatrudnionych w podmiotach rybackich, które chciałyby rozwinąć dodatkowe usługi na obszarze. Przede wszystkim wspierane będą usługi, które mogą wzbogacić ofertę turystyczną i produktową regionu. W ramach tego środka przewidziano również wsparcie dla osób odchodzących z sektora rybactwa. Wsparcie to realizowane będzie w postaci dofinansowania niezbędnych kursów i szkoleń przekwalifikowujących czy wsparciu tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze usług. Wsparcie to przewidziane jest dla wszystkich osób odchodzących z sektora rybactwa.

Operacje w ramach tego środka realizują **Cel ogólny: 1 Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa**

Cele szczegółowe:

1.3 – Tworzenie dodatkowych źródeł dochodu poza sektorem rybackim

Rodzaje operacji, które mogą być dofinansowane w ramach II środka:

1. Podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej w zakresie usług niezbędnych dla mieszkańców regionu, w tym:

- handel detaliczny pod warunkiem sprzedaży produktów rybnych z regionu i usługi związane z żywnością,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, sprzętu pływającego, wyposażenie gospodarstw rybackich,
- prowadzenie doradztwa w dziedzinie informatyki, działalność rachunkowo–księgową, prawną, dodatkową dla podmiotów i osób fizycznych z obszaru objętego LSROR
- naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego
- opieki zdrowotnej na obszarach wiejskich,
- działalność w zakresie sportu, rozrywki, rekreacji związanej z obszarem LSROR i jego walorami kulturowymi, przyrodniczymi i promocją tych zasobów,
- remont i odbudowa budynków lub budowli uszkodzonych lub zniszczonych w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej lub ich wyposażenie w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności rybackiej,

2. Budowa, przebudowa, rozbiórka obiektów, ich wyposażenie i zagospodarowanie terenu w zakresie działalności:

- turystycznej (np. pokoje gościnne, domy letniskowe, sale konferencyjne),
- agroturystycznej (np. pokoje dla gości, wyposażenie kuchni łazienki),
- gastronomicznej (np. smażalnie, wędzarnie),
- rzemiosła i rękodzieła (np. pamiątki lokalne związane z tradycjami rybackimi),
- wytwarzania produktów lokalnych (np. na bazie Karpia), ich sprzedaży i promocji,
- przetwarzania produktów leśnych,
- przetwarzanie produktów rybactwa.

3. Unieszkodliwianie produktów pochodzących z rozbiórki: przykładowo utylizacja eternitu przy rozbiórce dachu,

4. Wsparcie udziału w kursach, szkoleniach, studiach, stażach i innych formach kształcenia mających na celu zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób zatrudnionych w sektorze rybactwa lub odchodzących z tego sektora, m. in.:

- szkolenia związane z aktualnymi wymogami prowadzenia gospodarki rybackiej,
- specjalistyczne kursy przygotowujące do zawodu rybaka (kończone certyfikatem),
- szkolenia dotyczące wymogów ochrony przyrody i godzenia ich z gospodarką rybacką,
- udział w studiach podnoszących wiedzę i umiejętności niezbędne w zawodzie rybaka,
- organizacja staży w zakładach i gospodarstwach rybackich,
- szkolenia przekwalifikowujące osoby odchodzące od rybactwa – dopasowane do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Beneficjentami planowanych operacji będą : Priorytetowo podmioty uprawnione do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z późn. zm.) z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego oraz prowadzący działalność w sektorze rybactwa - przedsiębiorcy, osoby fizyczne.

Pomoc będzie przyznawana w następujących rodzajach operacji:

- restrukturyzacja i rewitalizacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybactwa
- podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa.

Środek III Dolnośląska Kraina Karwia – wyjątkowa przyroda i tradycje

Ogólna charakterystyka środka

W ramach tego środka powiązane zostaną ze sobą działania na rzecz ochrony przyrody, prowadzenia efektywnej gospodarki rybackiej, zachowania dziedzictwa kulturowego na rzecz rozwoju turystyki. Takie zintegrowane podejście ma pozwolić podmiotom z sektora rybackiego na powiązanie rozwoju dodatkowych usług w sektorze turystyki z regionalnie tworzoną ofertą turystyczną – bazująca na walorach przyrodniczych i kulturowych Dolnośląskiej Krainy Karwia. Docelowo wpłynie to na poprawę warunków ekonomicznych i dochodów gospodarstw rybackich.

Powiązanie działań z zakresu gospodarki rybackiej, zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych oraz rozwoju turystyki pokaże również rybakom, że możliwe, a nawet korzystne jest zrównoważone połączenie prowadzenia gospodarki rybackiej z wymogami ochrony przyrody. Dzięki walorom przyrodniczym obszar Dolnośląskiej Krainy Karwia można uznać za wyjątkowy, a jednocześnie włączenie tradycji i gospodarki rybackiej do oferty turystycznej zwiększy jego atrakcyjność.

Natomiast w dziedzinie ochrony środowiska niezbędne jest podjęcie działań w odniesieniu do całego obszaru związanych z poprawieniem gospodarki wodnej oraz inwestycjami melioracyjnymi. To główne problemy zgłaszane przez rybaków podczas prac warsztatowych.

Realizacja wszystkich działań w ramach tego środka ma na celu systemowe powiązanie zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych do rozwoju oferty turystycznej w oparciu o gospodarkę rybacką.

Operacje w ramach tego środka realizują **Cel ogólny 2 – Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych.**

Cele szczegółowe

2.1 – Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru.

2.2 - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką

2.3 – Zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego

2.4 – Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu.

Rodzaje operacji, które mogą być dofinansowane w ramach III środka:

1. Działania na rzecz poprawy stanu gospodarki wodnej:

- **Inwestycje melioracyjne związane z renaturyzacją, zachowaniem i utrzymaniem dobrego stanu zbiorników wodnych** zarówno stawów hodowlanych jak i stawów przeznaczonych do rekreacji i wędkarstwa szczególnie w przypadku zamulenia, zarastania uszkodzeń przez zwierzęta, obniżenia poziomu wód, kłęskami żywiołowymi nieprowadzące do obniżenia naturalnej różnorodności przyrodniczej i walorów krajobrazowych.
- **Inwestycje melioracyjne związane z ochroną przeciwpowodziową na gruntach i użytkach zielonych w dolinach rzek i terenach zalewowych oraz podmokłych** polegające m.in. na odzyskiwaniu naturalnej retencji dolinowej, terenów zalewowych. Warunkiem realizacji jest pozostawienie bez zmian sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych, osuszaniu terenów wilgotnych, podmokłych i bagiennych, nieuproszczenie struktury krajobrazu.
- **Poprawa jakości wód powierzchniowych** (poprzez działania mające na celu identyfikację i monitoring źródeł zanieczyszczeń, opracowanie programów i sposobów zmniejszania i eliminowania zanieczyszczeń, realizację przedsięwzięć związanych z poprawą jakości wód powierzchniowych).
- **Regulację możliwości retencyjnych wód i racjonalnym gospodarowaniem wodami w ramach programów małej retencji** poprzez utrzymanie, remont, konserwację melioracji podstawowych i urządzeń hydrotechnicznych z zastosowaniem nowoczesnych przyjaznych architektonicznie rozwiązań technicznych.
- **Ukształtowanie i ochrona linii brzegowych cieków i zbiorników naturalnych - jeziora oraz sztucznych:** stawy, żwirownie i glinianki w miejscach przeznaczonych do rekreacji i turystyki w szczególności wzmocnienie i udostępnienie brzegów, plaż, stanowisk wędkarskich z wyłączeniem inwestycji melioracyjnych dotyczących obiektów chowu i hodowli.
- **Opracowanie bilansu wodnego zlewni i systemu gospodarowania wodą w zlewni,** zapewniającym utrzymanie gospodarki rybackiej.
- **Badania i ekspertyzy** dotyczące gospodarki wodnej.

2. Działania na rzecz powiązania ochrony przyrody z gospodarką rybacką:

- **Zachowanie różnorodności biologicznej i gatunków chronionych** poprzez tworzenie warunków dla gatunków przyjaznych dla gospodarki stawowej, przedsięwzięcia zmniejszające straty w produkcji rybackiej i zabezpieczające przed naturalnymi szkodnikami ryb oraz służące monitorowaniu populacji gatunków i stanu zbiorników.

- **Stworzenie systemu doradztwa** dla rybaków dotyczącego prowadzenia działalności zgodnie z wymogami ochrony przyrody.
- **Stworzenie system zabezpieczeń** przed szkodami w gospodarce rybackiej.
- **Remonty i odbudowa obiektów stawowych**, uszkodzonych, zniszczonych na skutek klęsk żywiołowych (nawałnice, powodzie, gradobicia itd.).

3. Zachowanie oraz edukacyjne i turystyczne wykorzystanie zasobów przyrodniczych:

- **Zachowanie, zabezpieczenie, oznakowanie oraz wykorzystanie w celach edukacyjnych i turystycznych obszarów objętych formami ochrony przyrody** w tym szczególnie cennych zasobów przyrodniczych dla obszaru LSOR: rezerwat przyrody (Stawy Przemkowskie, Czarne Stawy, Torfowisko Borówki, Torfowisko pod Węglińcem, Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa, Wrzosiec k. Piasecznej, Zimna Woda, Buczyna Piotrowicka) użytków ekologicznych (Przemkowskie Bagno, Cietrzewiowe Wrzosowisko, Święte Jezioro, Torfowisko Kąty, Torfowisko koło Miłkowic, Torfowisko Zamienice), obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, obszarów Natura 2000 (OSO: Stawy Przemkowskie i Bory Dolnośląskie, SOO: Wrzosowisko Przemkowskie, Uroczyska Borów Dolnośląskich, Jelonek Przemkowski, Gałuszki w Chocianowie, Źródła koło Zimnej Wody, Źwirownie w Starej Olesznej, Dolina Dolnego Bobru, Dolina Dolnej Kwisy, Wrzosowiska Świętoszowsko - Ławszowskie), realizację przedsięwzięć czynnej ochrony przyrody, wykorzystanie nadmiaru biomasy powstałej w wyniku ochrony siedlisk na tych obszarach i obiektach jako energii odnawialnej.
- **Tworzenie punktów obserwacji przyrody i krajobrazu** /wieże ,pomosty obserwacyjne, kładki, tablice edukacyjne, wiaty, ławki/ przy wybranych obiektach chronionych i ekosystemach wodnych i podmokłych /m. in. Stawy Przemkowskie. Przemkowskie Bagno, Stawy w Niedźwiedzicach/.
- **Opracowanie , wdrożenie rozwinięcie oferty zajęć z zakresu edukacji ekologicznej** /woda, odpady, ochrona klimatu/ i turystyki przyrodniczej związanej z obszarami Natura 2000 i innymi obszarami chronionymi oraz /zajęcia w terenie, zajęcia stacjonarne/ dla grup szkolnych, grup zorganizowanych, rodzin, kół zainteresowań.
- **Renowacja i modernizacja, odpowiednie zabezpieczenie i oznakowanie kąpielisk przy zbiornikach wodnych i rzekach** (stawy kąpielowe w miejscowościach, żwirowniach i wyrobiskach po wydobywaniu kopaliny, miejsca kąpielowe nad Bobrem i Kwisą), wspieranie ośrodków wypoczynku weekendowego i letniskowego związanych ze zbiornikami rekreacyjnymi /m.in. Jaroszkówka, Jezierzany, Rokitki/.
- Remonty i odbudowa obiektów stawowych, uszkodzonych, zniszczonych na skutek klęsk żywiołowych (nawałnice, powodzie, gradobicia itd.).

4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego także związanego z tradycjami stawowymi o wysokim znaczeniu dla regionu:

- **Tworzenie, remonty, konserwacje** skansenów (w tym ekomuzeów), izb pamięci, izb regionalnych , pomieszczeń wystawowych, muzeów promujących lokalne rzemiosło, obyczaje związane także z tradycjami rybackimi m.in. Ekomuzeum Wrzosowej Krainy, Ekomuzeum Dolnośląskiej Krainy Karpia.
- **Szkolenia dla osób** zainteresowanych prowadzeniem działalności turystycznej, agroturystycznej, edukacyjnej na tych obiektach.
- **Remonty, odbudowa, przebudowa, oznakowanie obiektów wpisanych do rejestrów zabytków** (m.in. kościołów, budynków publicznych o wyróżniającej się architekturze, zabytków ruchomych – remonty elewacji, dachów, zabytkowego wyposażenia).
- **Badanie i dokumentacje dotyczące walorów historyczno-kulturowych** w tym tradycji rybackich, monografie i publikacje poświęcone wartościowym elementom

historii regionu.

- **Edukacja regionalna młodszych i starszych mieszkańców regionu** – publikacje, scenariusze zajęć wdrożenie tych elementów w edukacji szkolnej.
- **Kultywowanie miejscowych obrzędów, obyczajów i tradycji**, wielokulturowych tradycyjnych zawodów i rzemiosła charakterystycznych dla regionu (m.in. imprez, wydarzeń promocyjnych, doposażenie).

5. Rozwój infrastruktury turystycznej i promocji regionu o charakterze liniowym lub punktowym będącej elementem oferty turystycznej regionu przykładowo:

- **Budowa, remont, przebudowa, konserwacja szlaków** kajakowych, pieszych, rowerowych, konnych, ścieżek spacerowych łączących najważniejsze atrakcje w regionie, odtworzenie szlaków istniejących.
- **Tworzenie ścieżek, przyrodniczych, dydaktycznych, kulturowych** prezentujących walory przyrodnicze, historyczne i tradycje rybackie i stawowe ścieżki tematyczne związane z gospodarką rybacką i rekreacją wędkarską.
- **Budowa, remont, przebudowa, konserwacje podstawowej infrastruktury dla turystów** (m.in. punkty widokowe, przystanie, wypożyczalnie sprzętu wodnego i turystycznego, pomosty, kładki, tablice informacyjne, miejsca postojowe, drogi dojazdowe, miejsca biwakowe, piknikowe, parkingi, place zabaw).
- **Tworzenie szlaków** łączących liniowo i tematycznie różne regiony Dolnośląskiej Krainy Karpią „Szlak Dziedzictwa Przyrodniczo-Kulturowego GreenWays”, „Szlakiem tradycji stawowych Dolnośląskiej Krainy Karpią” inne.
- **Wsparcie rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej** prowadzonej przez rybaków, w tym punktów małej gastronomii, smażalni, tawern miejsc degustacji produktów rybnych i lokalnych kulinariów.
- **Tworzenie ofert turystycznych związanych ze stawami** (m.in. łowisko wędkarskie, organizacja imprez związanych z odłowami, degustacja specyficznych produktów).
- **Tworzenie infrastruktury turystycznej i usług powodujących mniejsza presję turystyki na obszary chronione** (np. Ostaszów – brama do rezerwatu i podobne inicjatywy w miejscowościach położonych w lub przy obszarach chronionych).
- **Tworzenie oferty edukacji przyrodniczej dla rodzin i grup szkolnych** związanej m.in. ze Stawami Przemkowskimi i Stawami w Niedźwiedzicach (obserwacje przyrody, gry, zabawy, ćwiczenia, badania), organizacja warsztatów, seminariów dotyczących edukacji przyrodniczej dla nauczycieli i edukatorów.
- **Wspólny kalendarz imprez Dolnośląskiej Krainy Karpią**: imprezy lokalne i regionalne związane z tradycjami stawowymi
- **Promocja walorów przyrodniczo-kulturowych Dolnośląskiej Krainy Karpią**: publikacje, foldery, mapy, postery, strony www, prezentacja na imprezach w regionie, w kraju i za granicą
- **Kampania promująca produkty rybne z Dolnośląskiej Krainy Karpią** zwracająca uwagę na walory zdrowotne i smakowe ryb z tego regionu (imprezy, filmy, reklamy)
- **Budowanie marki i wizerunku Dolnośląskiej Krainy Karpią** (badania, opracowanie strategii Rozwoju Turystyki dla DKK, system przyznawania marki dla produktów z DKK).
- **Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w obsłudze ruchu turystycznego, lub osób odchodzących z rybactwa, które chcą pracować w obsłudze ruchu turystycznego** (m.in. szkolenia specjalistyczne, językowe, szkolenia przewodników turystycznych).
- **Drogi dojazdowe do obiektów turystycznych prowadzonych przez rybaków** (m.in. utwardzanie, brukowanie) zwiększenie dostępności przez osoby niepełnosprawne (likwidacja barier architektonicznych)

Beneficjentami planowanych operacji będą : Priorytetowo podmioty uprawnione do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z późn. zm.) z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego oraz przedsiębiorcy, osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc będzie przyznawana w następujących rodzajach operacji:

- ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywrócenia potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej;
- wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa;
- restrukturyzacja i rewitalizacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybactwa;
- podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa;
- nabywanie umiejętności i aktywizacja lokalnych społeczności;
- wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej;

Środek IV Wygodna i estetyczna przestrzeń publiczna dla mieszkańców

Ogólna charakterystyka środka

Działania w ramach tego środka wiązać będą się z poprawą jakości życia mieszkańców na obszarze Dolnośląskiej Krainy Karpią. Duże zaniedbania dotyczące infrastruktury społecznej (domy kultury, biblioteki, świetlice wiejskie) przestrzeni publicznej (centra miejscowości, place zabaw, parkingi, tereny zielone) oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wymagają wielu nakładów inwestycyjnych. Gminy realizują inwestycje dotyczące tego obszaru w ramach PROW ale są to niewystarczające środki wobec problemów i potrzeb mieszkańców regionu.

W ramach tego środka będą więc realizowane inwestycje w przestrzeń publiczną jak również podnoszące estetykę miejscowości. Priorytetowo traktowane będą inwestycje w miejscowości, w których prowadzona jest działalność rybacka, lub związane są z tradycjami rybackimi obszaru. Będzie to sprzyjać rozwojowi gospodarki rybackiej oraz funkcji turystycznych Dolnośląskiej Krainy Karpią.

Operacje w ramach tego środka będą realizowały **Cel ogólny 3 – Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracja LGR**

Cele szczegółowe :

3.1 - Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości

Rodzaje operacji, które mogą być dofinansowane w ramach IV środka:

1. Budowa, przebudowa, remont lub odbudowa obiektów małej architektury służących funkcjonowaniu transportu publicznego m. in. wiat, zatoczek, parkingów, oznakowanie i

oświetlenie tych miejsc przy zapewnieniu ujednoliconego wyglądu na obszarze LSROR.

2. Remont, odnowienie, budowa, przebudowa zagospodarowanie lub wyposażenie chodników, parkingów, placów, terenów zielonych, parków, ścieżek rowerowych, obiektów publicznych pełniących funkcje społeczne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne (m.in. boisk, utwardzonych nawierzchni do gry, małych amfiteatrów, kompleksów rekreacyjno – sportowych, placów zabaw świetlic wiejskich) lub zabezpieczenie obiektów na terenie miejscowości LSROR

3. Remont, odbudowa lub przebudowa obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych Wojewódzką Ewidencją Zabytków mających szczególne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego regionu (głównie związanego z rybactwem), na cele społeczne, kulturowe, turystyczne, promocji produktów lokalnych i produktów związanych z rybactwem.

4. Budowa, remont, przebudowa małej infrastruktury turystycznej oraz jej oznakowanie, w szczególności:

- tras turystycznych (kajakowych, rowerowych, pieszych, konnych, edukacyjnych)
- punktów widokowych,
- miejsc wypoczynkowych i biwakowych,
- łowisk dla wędkarzy,
- kąpielisk,
- przystani,

Realizacja działań łącznie ze ścieżkami i drogami dojazdowymi do miejsc objętych inwestycją zlokalizowanych punktowo w miejscowościach włączonych w system oferty turystycznej opartej o tradycje rybackie Dolnośląskiej Krainy Karpia.

5. Modernizacja i wyposażenie domów kultury, bibliotek, świetlic wiejskich, miejsc spotkań mieszkańców służących rozwijaniu zainteresowań dzieci i młodzieży, aktywizacji mieszkańców pełniących funkcje kulturowe w lokalnych środowiskach.

6. Adaptacja i wyposażenie pomieszczeń umożliwiających darmowy dostęp do Internetu przez mieszkańców wsi.

7. Dostosowanie obiektów turystycznych i rekreacyjno sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych w tym:

- budowę podjazdów,
- podnośników,
- ścieżek umożliwiających poruszanie się osobom niepełnosprawnym,
- kładek i pomostów wędkarskich.

Beneficjentami planowanych operacji będą :

Priorytetowo podmioty uprawnione do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z późn. zm.) z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

Pomoc będzie przyznawana w następujących rodzajach operacji:

- wzmocnienie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa

Środek V Aktywni i zintegrowania mieszkańcy Dolnośląskiej Krainy Karpia

Ogólna charakterystyka środka

W ramach tego środka zaplanowano wsparcie sektora organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju obszaru oraz tworzenie dla różnych grup odbiorców ukierunkowanych ofert edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, etc. Zaplanowanie do realizacji tych działań wynika z małej aktywności społecznej obszaru.

Aby odpowiednio wypromować działalność LGR oraz potencjału Dolnośląskiej Krainy Karpia wspierany będzie udział w targach, wystawach, festiwalach regionalnych i krajowych pokazujący specyfikę Krainy Karpia. Z uwagi na duży obszar (LGR obejmuje 10 gmin oraz częściowo 3 Lokalne Grupy Działania) oraz brak tradycji współpracy założono szereg działań mających na celu integrację regionalną w ramach Lokalnej Grupy Rybackiej. Będzie to m. in. wspólny kalendarz imprez, promowanie założeń LSROR, wspólne szkolenia oraz integracja wokół głównych aktywności LGR, rozwoju turystyki opartej o tradycje rybackie obszaru i promocji produktów rybnych z Dolnośląskiej Krainy Karpia.

W ramach tego środka realizowane będą projekty współpracy z innymi LGR m.in. w zakresie promocji turystycznej, budowania marki, edukacji przyrodniczej i regionalnej opartej o bogactwo stawów.

Operacje w ramach tego środka realizują **Cel ogólny 3 – Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracja LGR**

Cele szczegółowe :

3.2 - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych

3.3 - Rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej

Rodzaje operacji, które mogą być dofinansowane w ramach V środka:

1. Organizowanie kół i zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży w tym w zakresie:

- dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego,
- aktywności turystycznej, sportowej, i wędkarskiej,
- umiejętności pracy zespołowej,
- umiejętności językowe,
- umiejętności matematyczno – przyrodnicze.

2. Zajęcia podnoszące aspiracje edukacyjne i kompetencje społeczne osób odchodzących z rybnictwa i mieszkańców wsi (szkolenia z zakresu komunikacji, rozwoju osobistego, poszukiwania pracy, wykorzystania komputera).

3. Wspieranie lokalnych i regionalnych imprez i wydarzeń, konkursów, jarmarków, promujących walory przyrodnicze, kulturowe, turystyczne Dolnośląskiej Krainy Karpia (Święto Wesołego Karpia, Dolnośląskie Święto Miodu i Wina i inne) organizowanych z inicjatywy mieszkańców, organizacji, samorządów.

4. Wspieranie inicjatyw społecznych rozwijających tradycje produktów lokalnych (kulinaria, wrzosowe miody, wyroby z produktów leśnych) rzemiosła i rękodzielnictwa i produktów związanych z karpem (wystawy, prezentacje, degustacje, imprezy integracyjne i inne).

5. Udział w targach, wystawach, festiwalach regionalnych i krajowych promujących produkty lokalne, regionalne, wielokulturowe dziedzictwo, wyroby rękodzielnicze prezentujące specyfikę Krainy Karpia.

6. Działania wspierające rozwój turystyki wędkarskiej i promocję tego rodzaju aktywności wśród dzieci i młodzieży poprzez podnoszenie kwalifikacji instruktorów wędkarstwa zakresu

wiedzy o zasobach przyrodniczych i kulturowych obszaru LGR i komunikacji społeczne.

7. Działania wspierające aktywizację społeczności lokalnych – wsparcie zakładania stowarzyszeń, pomoc w pisaniu projektów, wspieranie liderów i członkostwa w organizacjach na obszarze LSROR .

8. Informacje i doradztwo dla beneficjentów w zakresie przygotowania wniosków do wymienionych operacji.

9. Stworzenie wspólnego kalendarza imprez na obszarze LSROR.

10. Promowanie założeń LSROR (strony www, opublikowanie skrótu dokumentu).

11. Szkolenie dla członków LGR, przedstawicieli komitetu i innych LGR, personelu i partnerów z zakresu osi 4 PO Ryby.

12. Nawiązanie współpracy, wymiana doświadczeń, przygotowanie projektów współpracy z innymi LGR (m.in. organizacja spotkań, szkoleń, konferencji, wyjazdów studyjnych) w zakresie promocji turystycznej, budowania marki, edukacji przyrodniczej i regionalnej.

13. Badanie obszaru LSROR m.in. monitorowanie efektów wdrażania LSROR, badania specjalistyczne sektora rybackiego, badania związane z chorobami ryb , monitoringiem i ocena wielkości populacji gatunków zagrażających ichtiofaunie.

14. Opracowania specjalistyczne m.in. Strategia Turystyczna dla Dolnośląskiej Krainy Karpią, strategia marketingowa produktów rybnych, monografie historyczne, opracowania dotyczące obszarów chronionych i Natura 2000, inne niezbędne opracowania i dokumentacje dla wdrożenia LSROR , opracowania z charakterystyką najatrakcyjniejszych łowisk wędkarskich LGR.

15. Opracowanie, druk i dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych o LSROR, prowadzenie i aktualizacja stron internetowych LGR.

Beneficjentami planowanych operacji będą : Priorytetowo podmioty uprawnione do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z późn. zm.) z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego, przedsiębiorcy, osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc będzie przyznawana w następujących rodzajach operacji:

- wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa;
- restrukturyzacja i reorientacji działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybactwa;
- podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa;
- nabywanie umiejętności i aktywizacja społeczności lokalnych;
- wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej;

5.3 Wskaźniki realizacji celów i środków

Cel ogólny 1 - Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa			
CELE SZCZEGÓŁOWE			
1.1. Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo	1.2. Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa	1.3. Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim	
ŚRODKI			
I. Nowe szanse dla sektora rybackiego Dolnośląskiej Krainy Karpia			II. Rozwój usług poza sektorem rybactwa
Rodzaj wskaźnika	wskaźnik	Wartość bazowa	Minimalna wartość docelowa (do 2015r.)
Wskaźnik produktu	liczba operacji polegających na restrukturyzacji i reorientacji działalności gospodarczej oraz dywersyfikacji zatrudnienia	0	13
	liczba operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów rybactwa, rozwoju usług	0	13
Wskaźnik rezultatu	liczba punktów sprzedaży produktów rybackich	0	3
	liczba wybudowanych, wyremontowanych, wyposażonych budynków do prowadzenia działalności rybackiej i przetwórstwa produktów rybnych	0	4
	liczba podjętych działalności gospodarczych w zakresie usług niezbędnych dla mieszkańców regionu	0	12
	liczba osób, które zmieniły lub uzyskały dodatkowe kwalifikacje	0	30
Wskaźniki oddziaływania	produkty rybne z Dolnośląskiej Krainy Karpia znane i rozpoznawalne wśród mieszkańców regionu	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 5%
	Tempo spadku zatrudnienia w sektorze rybackim w latach 2011 – 2015	Punkt wyjścia 2010	Mniej niż 1% średniorocznie
	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych na obszarze LSROR zarejestrowanych w bazie REGON	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 2%

Cel ogólny 2 – Zrównoważone wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych			
CELE SZCZEGÓŁOWE			
2.1. Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru	2.2. Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką	2.3. Zachowanie dziedzictwa historyczno - kulturowego	2.4. Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu
ŚRODKI			
III. Dolnośląska Kraina Karwia – wyjątkowa przyroda i tradycja			
Rodzaj wskaźnika	wskaźnik	Wartość bazowa	Minimalna wartość docelowa (do 2015r.)
Wskaźnik produktu	liczba operacji polegających na ochronie środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa	0	10
	liczba operacji polegających na wzmacnianiu konkurencyjności i utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa	0	1
	liczba operacji polegających na restrukturyzacji i reorientacji działalności gospodarczej oraz dywersyfikacji zatrudnienia	0	1
	liczba operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów rybactwa i rozwoju usług	0	6
Wskaźnik rezultatu	długość w km szlaków turystycznych łączących atrakcje w regionie	0	150 km
	liczba ścieżek przyrodniczych prezentujących zasoby przyrodniczo – kulturowe w tym rybackie	0	4
	liczba ofert turystycznych i edukacyjnych	0	5
	liczba imprez związanych z tradycjami rybackimi i promocją regionu	0	10
	liczba zagospodarowanych i oznakowanych miejsc małej infrastruktury turystycznej	0	15
Wskaźniki oddziaływania	wzrost ruchu turystycznego	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 5%
	rozpoznawana marka Dolnośląskiej Krainy Karwia	Punkt wyjścia 2010	35% mieszkańców obszaru
	wzrost sprzedaży produktów lokalnych regionu	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 7%

Cel ogólny 3 - Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracji LGR			
CELE SZCZEGÓŁOWE			
3.1. Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości	3.2. Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych	3.3. Rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej	
ŚRODKI			
IV. Wygodna i estetyczna przestrzeń publiczna dla mieszkańców	V. Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Dolnośląskiej Krainy Karpia		
Rodzaj wskaźnika	wskaźnik	Wartość bazowa	Minimalna wartość docelowa (do 2015r.)
Wskaźnik produktu	liczba operacji polegających na wzmocnieniu konkurencyjności i utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa	0	20
	liczba operacji polegających na restrukturyzacji i reorientacji działalności gospodarczej oraz dywersyfikacji zatrudnienia	0	1
	liczba operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów rybactwa i rozwoju usług	0	2
Wskaźnik rezultatu	liczba wybudowanych, wyremontowanych, wyposażonych obiektów infrastruktury społecznej	0	18
	liczba wybudowanych wyremontowanych, wyposażonych obiektów turystycznych i rekreacyjnych, małej infrastruktury turystycznej	0	15
	liczba wybudowanych, wyremontowanych, wyposażonych obiektów małej infrastruktury służącej do transportu	0	4
	liczba osób, które ukończyły szkolenia, kursy, warsztaty	0	150
	liczba osób, które zmieniły lub uzyskały dodatkowe kwalifikacje	0	30
	udział osób biorących udział w imprezach, wydarzeniach promujących Dolnośląską Krainę Karpia	0	1000
	nakład wydawnictw promujących Dolnośląską Krainę Karpia	0	3000
	liczba beneficjentów, którym udzielono wsparcia doradczego przez LGR	0	150

Wskaźniki oddziaływania	wzrost współpracy, integracji i poczucia przynależności do LGR sektora publicznego, społecznego i gospodarczego	Punkt wyjścia 2010	Wzrost ilości członków LGR o 15%
	wzrost ruchu turystycznego na obszarze LGR	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 10%
	Wzrost poczucia więzi mieszkańców z obszarem	Punkt wyjścia 2010	Wzrost o 15%

5.4 Przewidywany wpływ planowanych do wsparcia operacji na środowisko

Obowiązek przeprowadzania prognozy oddziaływania na środowisko, która określa przewidywany wpływ planowanych do wsparcia w ramach LSROR rodzajów operacji na środowisko wynika z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001) w sprawie oceny oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko (tzw. dyrektywa SEA – Strategic Environmental Assessment).

W krajowym prawodawstwie obowiązek taki nałożony jest przez Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008, nr 25, poz. 150, z późn. zm.) – art. 40 nakładający obowiązek Postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Dlatego też, zarówno sformułowane cele jak również rodzaje operacji, które zostaną dofinansowane w ramach LSROR biorą pod uwagę zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych, gospodarczych i społecznych. Jest to istotne z kilku względów :

- obszar LSROR posiada ważną i jedną z największych ze względów zachowania bioróżnorodności koncentrację zasobów przyrodniczych na Dolnym Śląsku
- zarówno LSROR jak również Lokalne Strategie Rozwoju realizowane w ramach osi 4 PROW oparte są o zachowanie i zrównoważone wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego,

- podobnie ukierunkowane są strategie gminne i powiatowe jak również tworzony Plan Ochrony Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, który zajmuje ok. 15 % powierzchni LGR. Stad też w LSROR główna oś działań to ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru (cel. szczegółowy 2.1). Planuje się, że operacje w tym celu obejmują co najmniej 60 % powierzchni stawów t.j. ok. 1080 ha oraz min. 1000 ha przylegających głównie poprzez poprawę infrastruktury melioracyjnej, urządzeń i naturalną retencję, zachowanie różnorodności biologicznej na obiektach stawowych i terenach przylegających oraz zabezpieczenie i oznakowanie obiektów o dużych walorach przyrodniczych.

Liczymy na to , że operacje realizowane w ramach LSROR będą miały pozytywny wpływ na środowisko. Ze względu na charakter możliwych do realizacji operacji szczególnie ważne będzie monitorowanie wyboru i realizacji operacji związanych z inwestycjami budowlanymi. Pamiętać należy, że potencjalny inwestor, realizujący swój projekt na obszarach chronionych, będzie musiał przeprowadzić proces przygotowania i realizacji inwestycji zgodnej z wymogami prawa. W niektórych przypadkach przed ostatecznym zatwierdzeniem wniosku konieczne będzie więc określenie działań zmniejszających presję na środowisko lub zaplanowanie działań kompensacyjnych. Dotyczy to szczególnie inwestycji realizowanych na obszarach Natura 2000. Aby zapewnić wybór operacji najbardziej przyjaznych dla przyrody i środowiska Komitet będzie mógł poprosić o opinię ekspertów na etapie wyboru projektów. LGR będzie również monitorować realizowane inwestycje aby mieć pewność, że nie powodują one negatywnych skutków dla lokalnego środowiska.

Podsumowanie celów, środków i zakresu operacji:

1. Planowane operacje przyczynią się **do utrzymania istniejących lub tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa lub poza tym sektorem**. Rodzaje takich operacji zostały opisane przede wszystkim w celach 1.1 Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo, celu 1.2 Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa, 1.3 Tworzenie dodatkowych źródeł dochodu poza sektorem rybackim, celu 2.2 Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką oraz 2.4 Rozwój infrastruktury turystycznej i promocji regionu.
2. Planowane operacje są związane z **wykorzystaniem i pielęgnowaniem tradycji sektora rybactwa**. Zostały one opisane w celu 2.3 Zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego także związanego z tradycjami stawowymi w regionie oraz celem 2.4 Rozwój infrastruktury turystycznej i promocji regionu.
Kluczowe, markowe produkty związane z tymi tradycjami to utworzenie „Ekomuzeum Dolnośląskiej Krainy Karpi” oraz „Szlaku tradycji stawowych” oraz rozwój oferty edukacji przyrodniczej opartej o środowisko i biologię ekosystemów stawowych.
3. **Beneficjentami planowanych operacji będą osoby zajmujące się połowem, chowem, hodowlą, przetwórstwem lub skupem ryb**. Będą to zarówno podmioty gospodarcze, osoby fizyczne i organizacje sektora rybactwa. Są one preferowane przy wyborze operacji w ramach Lokalnych Kryteriów Wyboru Operacji (opis rozdz. 9).

6. Wykazanie związku i spójności przyjętych w LSROR celów i środków o których mowa w ust. 5 z wnioskami wynikającymi z opisu obszaru i analizy SWOT, o których mowa w ust. 4, oraz celami osi priorytetowej 4 zawartymi w programie operacyjnym.

Wykazanie związku celów ogólnych i szczegółowych oraz środków z analizą SWOT oraz celami przyjętymi dla osi 4				
Cele ogólne i szczegółowe	Środki	Mocne strony i szanse, które wzmacniają realizowane cele	Słabe strony i zagrożenia, które eliminujemy lub im przeciwdziałamy realizując cele	Cele osi priorytetowej 4 zgodne z celami LSROR
<p>Cel ogólny 1: Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa</p> <p>Cele szczegółowe: 1.1 Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo 1.2 Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa 1.3 Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim</p>	<p>I. Nowe szanse dla sektora rybackiego Dolnośląskiej Krainy Karpia</p> <p>II. Rozwój usług poza sektorem rybactwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wieloletnia tradycja spożywania karpia - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Własny materiał zarybieniowy - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Wypromowanie karpia jako rozpoznawalnego produktu lokalnego - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego 	<ul style="list-style-type: none"> - Słaby rynek usług na obszarach wiejskich - Niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Brak przetwórstwa i gastronomii (w tym smażalni) - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie - słabe lobby dla sektora 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zahamowanie zmniejszającego się znaczenia sektora rybackiego, 2. Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze 3. Poprawa jakości życia społeczności rybackich 4. Utrzymanie dobrobytu gospodarczego i społecznego obszarów zależnych głównie od rybactwa oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa i akwakultury

			rybactwa - Wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin - Sezonowość produkcji - Kłusownictwo - Zanik tradycji zawodu rybaka - Utrata produkcji w wyniku klęsk i powodzi	
Cel ogólny 2: Zrównoważone wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych Cele szczegółowe: 2.1 Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru 2.2 Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką 2.3 Zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego 2.4 Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu	III. Dolnośląska Kraina Karpią – wyjątkowa przyroda i tradycja	- Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Dobre położenie regionu przy ważnych szlakach komunikacyjnych i granicy Aktualne plany zagospodarowania przestrzennego dla części regionu - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa	- Niezadowolająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) - Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) - Niezadowolający stan zabytków - Brak wspólnej promocji obszaru LSROR - Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej - Degradacja zbiorników wodnych - Trudności w ubezpieczeniu produkcji - Niedobory wód w okresie letnim - Degradacja powierzchni ziemi przez eksploatację kruszywa i kopalin - nierozwiązane problemy ścieków i odpadów na większości obszaru - Pogorszenie jakości środowiska i degradacja przyrody, krajobrazu, zmniejszenie powierzchni lasów - Skazanie wód i gleb związane z	1. Zahamowanie zmniejszającego się znaczenia sektora rybackiego, 2. Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze 3. Poprawa jakości życia społeczności rybackich 4. Utrzymanie dobrobytu gospodarczego i społecznego obszarów zależnych głównie od rybactwa oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa i akwakultury

		<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Dobrze funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne. - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo-kulturowe w tym Natury 2000 - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) - Rewitalizacja zabytków - Dbłość o zachowanie tradycji i kultury (pielęgnowanie wielokulturowości) - Tworzenie miejsc pracy w ramach czynnej ochronę przyrody - Promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Wypromowanie karpia jako rozpoznawalnego produktu lokalnego - Poprawa stanu sieci melioracyjnych - Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - Zwiększenie małej retencji wodnej - Wprowadzenie stosownych aktów prawnych umożliwiających korzystanie 	<ul style="list-style-type: none"> intensyfikacją rolnictwa i odprowadzaniem ścieków - Zagrożenia komunikacyjne (hałas, zanieczyszczenia) - Brak środków na remonty zabytków - Zanik tradycji i kultury tego obszaru - Intensywne oddziaływanie zakładów wydobywczych (szkody górnicze) - Skomplikowane procedury przy realizacji przedsięwzięć na obszarach natura 2000 - Dalsze obniżanie się zasobów wód gruntowych - Szkodniki ryb – kormorany, wydry, czaple, - Wzrost chorób ryb i zarażenie materiału zarybieniowego chorobami genetycznymi 	
--	--	--	---	--

		<p>z odszkodowań przez rybaków</p> <ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka chorób ryb wspierana na poziomie Powiatu i Województwa - Wspólna promocja Dolnośląskiej Krainy Karpi 		
<p>Cel ogólny 3: Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracji LGR</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <p>3.1 Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości</p> <p>3.2 Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych</p> <p>3.3 Rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej</p>	<p>IV. Wygodna i estetyczna przestrzeń publiczna dla mieszkańców</p> <p>V. Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Dolnośląskiej Krainy Karpi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dobre położenie regionu przy ważnych szlakach komunikacyjnych i granicy - Aktualne plany zagospodarowania przestrzennego dla części regionu - Aktywne organizacje pozarządowe - Duża aktywność w zakresie upowszechniania sportu - Rejon objęty działaniami 3 Lokalnych Grup Działania - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) - Poprawa stanu infrastruktury publicznej - Poprawa estetyki wsi i miejscowości - Rewitalizacja zabytków - Wzrost aktywności i integracja społeczności lokalnej - Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa w zakresie osi 4 PO Ryby - Przenoszenie doświadczeń LGD na Lokalną Grupę Rybacką 	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego - Zły stan miejsc użyteczności publicznej (chodników, parków, parkingów, terenów zieleni) - Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna utrudniająca poruszanie się wewnątrz regionu (zły stan dróg) - Niezadowalająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) - Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) - Niezadowalająca estetyka wsi - Niezadowalający stan zabytków. - Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna i kulturalna - Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich - Niedostatecznie rozwinięty sektor organizacji pozarządowych - Zbyt niska aktywność społeczna szczególnie ludzi młodych oraz małe zainteresowania lokalnymi sprawami 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zahamowanie zmniejszającego się znaczenia sektora rybackiego, 2. Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze 3. Poprawa jakości życia społeczności rybackich 4. Utrzymanie dobrobytu gospodarczego i społecznego obszarów zależnych głównie od rybactwa oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa i akwakultury

			<ul style="list-style-type: none"> - Występowanie patologii społecznych - Niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. - Słabo rozbudowana oferta edukacyjna na obszarach wiejskich (zajęć pozalekcyjnych, kursów, szkoleń itp.) - Pogorszenie stanu infrastruktury publicznej - Wzrost apatii społecznej i spadek zaangażowania się mieszkańców w Życie społeczne - Ubożenie mieszkańców, patologie społeczne - Starzenie się mieszkańców i ucieczka młodych do miast - Niestabilność prawa i niespójność działań na wszystkich szczeblach planowania - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych 	
--	--	--	--	--

Najważniejszym kierunkiem przyjętym w LSROR jest pierwszy cel ogólny „**Rozwój rynku produktów i usług oraz podniesienie wartości dodanej produktów rybactwa**” oraz przypisane do niego cele szczegółowe 1.1 „**Rozwój usług i produktów opartych o rybactwo**”, 1.2 „**Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa**” oraz 1.3 „**Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybactwa**”.

Dogodne warunki dla hodowli stawowej na terenie LGR spowodowały że w latach 70-tych i 80-tych było zatrudnionych w sektorze rybactwa ok. 400 osób w trzech dużych Gospodarstwach Mała Raszowa, Niedźwiedzice i Przemków które podlegały pod Gospodarstwo Rybackie Milicz. Obecnie sektor ten zatrudnia 73 osoby przy czym 58 osób w sektorze gospodarczym. Nadal jednak żywe są w tym regionie tradycje pracy w tym sektorze i tradycje spożywania karpia. Jednocześnie mieszkańcy okolicznych miast zainteresowani są zakupem ryb produkowanych ekologicznie. Brak punktów sprzedaży i sprawnie działającej sieci dystrybucji oraz punktów gastronomicznych i hotelowych oferujących świeżego karpia powodują że produkt ten staje się praktycznie niedostępny dla zainteresowanych. Konieczna jest kampania promująca karpia z lokalnych hodowli zapewniających produkt zdrowy i smaczny i o wysokich standardach jakości. Szansą dla rybaków jest doposażenie gospodarstw, ich restrukturyzacja i modernizacja oraz zainwestowanie w infrastrukturę hydrotechniczną i melioracyjną która będzie przeciwdziałać okresowym brakom wody zasilającym stawy.

Także szkolenia specjalistyczne dla osób chcących utrzymywać się nadal z rybactwa są ważnym elementem tworzącym system wsparcia tego sektora. Ważne jest również umożliwienie osobom poszukującym dodatkowych źródeł dochodów do działalności rybackiej na skorzystanie z pomocy szkoleniowej, doradczej i finansowej na zainwestowanie w nowe kierunki aktywności gospodarczej (gastronomia, agroturystyka, łowiska komercyjne, edukacja przyrodnicza, usługi rekreacyjno - przyrodnicze) przy gospodarstwach rybackich.

Podobnie osoby które chcą założyć własną działalność gospodarczą w zakresie usług niezbędnych dla ludności regionu, nie tylko rybacy ale również mieszkańcy będą mieli możliwość skorzystania ze wsparcia doradczego i finansowego ze strony Lokalnej Grupy Rybackiej. Te ważne kierunki wsparcia sektora rybackiego zostały zapisane w zakresie wymienionych wcześniej celów szczegółowych 1.1, 1.2 i 1.3. **Są one zgodne z celami osi priorytetowej 4 PO Ryby w tym:**

- Minimalizacji zaniku sektora rybackiego
- Rekonwersja obszarów dotkniętych zmianami w sektorze
- Poprawie jakości życia w społecznościach rybackich

Obszar Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpia” to teren o wysokich zasobach przyrodniczych oraz o niespotykanej w skali Dolnego Śląska koncentracji obszarów chronionych istotnych dla zachowania bioróżnorodności w skali regionu i kraju. To m.in. 7 obszarów Natura 2000 w tym rezerwat Przemkowskie Stawy, które wraz z użytkiem ekologicznym Przemkowskie Bagno tworzą prawie 1700 ha mozaiki stawów i terenów podmokłych będących siedliskiem dla wielu rzadkich i ginących gatunków fauny i flory terenów podmokłych, część ogromnej powierzchni Borów Dolnośląskich jednego z największych kompleksów leśnych Europy Środkowej oraz Przemkowski Park Krajobrazowy utworzonych na terenie byłego radzieckiego poligonu.

To również prawie 1800 ha znajdujących się pod Stawami położonymi głównie w dolinie rzeki Szprotawy, Skory i Czarnej Wody w których od lat hodowany jest głównie karp.

Tradycje rybactwa stawowego na tym terenie mają swoje korzenie w średniowieczu, podobnie jak mocne tradycje ceramiczne i wytwarzanie produktów lokalnych opartych o las i runo leśne. Jednym z najbardziej znanych to Miód Wrzosowy z Borów Dolnośląskich któremu jako jednemu z trzech pierwszych produktów z Polski, Unia Europejska przyznała „Chronione oznaczenie geograficzne”. To również wielokulturowość niektórych rejonów

Dolnośląskiej Krainy Karpa związana z czasami powojennych migracji gdzie w Borach Dolnośląskich osiedlili się Łemkowie i Jugosłowianie.

Ciekawe walory przyrodniczo-kulturowe spowodowały wyznaczenie sieci szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz edukacyjnych. Na 7 ścieżkach przyrodniczych, w tym najciekawszej na Stawach Przemkowskich od wielu lat prowadzone są zajęcia edukacyjne dla grup szkolnych i rodzinnych, w ciągu roku w zajęciach uczestniczy kilka tysięcy osób.

Te zdecydowanie mocne strony i wyróżniki regionu stały się podstawą do wyznaczenia **celu ogólnego 2 „Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych”** w ramach którego będą realizowane działania i operacje koncentrujące się na **ekonomicznym powiązaniu ochrony przyrody i walorów kulturowych z gospodarką rybacką (min. przez rozwój oferty turystycznej bazującej na gospodarce rybackiej), ochronie środowiska i zasobów przyrodniczych i zachowaniu dziedzictwa historyczno-kulturowego oraz rozwoju infrastruktury turystycznej i promocji regionu.**

To obiecujące kierunki rozwoju tego obszaru z uwagi na rosnący ruch turystyczny i powolne inwestowanie przez osoby fizyczne, podmioty gospodarcze i gminy w tę infrastrukturę (m.in. agroturystyka, pensjonaty, mała gastronomia). Środki z osi 4 PO Ryby przeznaczone na rozwój tej dziedziny w przyszłości mogą przynieść nowe miejsca pracy, wzrost dochodów gospodarstw rybackich, dochody dla miejscowej ludności i impuls do aktywizacji gospodarczej obszaru.

Podkreślenie zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych oznacza harmonijne wykorzystanie tego potencjału w rozwoju i aktywizacji regionu bez potrzeby jego degradowania.

Konieczne jest tu również doinwestowanie infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego oraz parkingów, chodników, dróg dojazdowych, które poprawią jakość życia mieszkańców ale będą również służyły turystom odwiedzającym Dolnośląską Krainę Karpa. Zły stan małej infrastruktury turystycznej (brak dobrego oznakowania, brak punktów widokowych, miejsc do biwakowania, itd.), istotne braki dotyczące bazy noclegowej i gastronomii oraz niska estetyka miejscowości obecnie zniechęcają potencjalnych gości.

Stąd też cel szczegółowy 1.3 **„Poprawa infrastruktury publicznej i rewitalizacji miejscowości”**.

Ważnym celem ogólnym LSROR jest **„Poprawa jakości życia społeczności rybackich oraz wzrost kapitału społecznego i integracji LGR”**, cel ten skupia się zarówno na **„Poprawie infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości”**, **„Pobudzeniu aspiracji edukacyjnych i aktywizacji społeczności lokalnych”** jak również na **„Rozwoju współpracy partnerskiej i regionalnej”**.

Konieczne w ramach podniesienia jakości życia mieszkańców jest doinwestowanie infrastruktury publicznej, społecznej, i sportowo rekreacyjnej oraz infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego oraz parkingów, chodników, dróg dojazdowych, które poprawią jakość życia mieszkańców ale będą również służyły turystom odwiedzającym Dolnośląską Krainę Karpa. Zły stan małej infrastruktury turystycznej (brak dobrego oznakowania, brak punktów widokowych, miejsc do biwakowania, itd.), istotne braki dotyczące bazy noclegowej i gastronomii oraz niska estetyka miejscowości obecnie zniechęcają potencjalnych gości. Ważne jest aby działania te realizowane były w ramach całościowej rewitalizacji miejscowości z priorytetowym traktowaniem miejscowości zależnych od rybactwa lub związanych z prowadzoną gospodarką rybacką. Założenia te realizowane będą w ramach celu szczegółowego 3.1 **„Poprawa infrastruktury publicznej i rewitalizacji miejscowości”**.

Słabe strony tego obszaru to z pewnością niższy poziom wykształcenia mieszkańców, któremu towarzyszy niedostateczna oferta edukacyjna na obszarach wiejskich skierowana do osób, które chcą się przekwalifikować lub podnieść swoje wykształcenie. W przypadku

sektora rybackiego to ewidentny brak kursów specjalistycznych i stąd wynikające przypadkowość w zatrudnianiu osób nie posiadających odpowiednich kwalifikacji. Mieszkańcy obszaru podnoszą również słabość oferty edukacyjnej kierowanej do młodszego pokolenie, które ma wychodzić na rynek pracy. Brakuje zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w świetlicach, bibliotekach, domach kultury, ukierunkowanych na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży także pokazujących różnorodne dziedzictwo przyrodniczo – kulturowe.

Niski poziom zaangażowania społecznego w sprawy lokalne oraz słabość sektora pozarządowego na tym obszarze wymaga działań wspierających, które mogą być realizowane przez LGR. Tym bardziej, że systematyczne wzmacnianie inicjatyw lokalnych może się bezpośrednio przełożyć na ilość i różnorodność wniosków składanych przez beneficjentów do Lokalnej Grupy Rybackiej i zaowocować inicjatywami rozwijającymi produkty lokalne w zakresie ich wytwarzania, przetwarzania, marketingu i promocji. Zaplanowano prowadzenie stałego doradztwa dla Beneficjentów zainteresowanych składaniem wniosków do LGR.

Ważnym aspektem realizacji osi PO Ryby będą działania koncentrujące się na **rozwój współpracy partnerskiej i regionalnej w ramach Dolnośląskiej Krainy Karpi**. LGR jako młode Stowarzyszenie zarejestrowane w roku 2009 wymaga budowania współpracy partnerskiej pomiędzy 3 sektorami: publicznym, społecznym i gospodarczym oraz większego zaangażowania partnerów sektora rybackiego. W ramach tego celu zaplanowano nie tylko szkolenia, wspólną promocję obszaru, ale również badania, opracowania specjalistyczne niezbędne dla określenia potencjału i zagrożeń rybactwa, strategie marketingowe dla produktów rybactwa, opracowanie ofert pod kątem rozwoju łowisk wędkarskich. To również obiecujący kierunek zapewnienia dodatkowych dochodów dla gospodarstw. W ostatnich latach w regionie rośnie zainteresowanie wędkarstwem rekreacyjnym.

Cele i środki przyjęte w LRSOR a wynikające z opisu obszaru i analizy SWOT świadczą również o spójności geograficznej, przyrodniczej, kulturowej, gospodarczej i społecznej Dolnośląskiej Krainy Karpi. Obszar LGR jest zwarty obszarowo i geograficznie. Również pod względem typów środowisk przyrodniczych i ich bioróżnorodności wykazuje cechy spójne - od obszarów o zwartej powierzchni leśnej poprzez obszary związane z dolinami rzek zasilającymi stawy. Także różnorodność i wielkość form ochrony przyrody świadczy o zintegrowanym charakterze obszaru LSROR. Podobnie jeśli chodzi o warunki społeczno – gospodarcze. Podobne problemy dotyczące poziomu aktywności gospodarczej i bezrobocia oraz potrzeb mieszkańców w zakresie podnoszenia poziomu życia powodują, że Dolnośląska Kraina Karpi ma spójny charakter. Podjęcie wspólnych wysiłków przez sektor samorządowy, gospodarczy, społeczny i rybacki przy wsparciu środków osi 4 PO Ryby z pewnością da efekt synergii i nowe impulsy rozwoju tego obszaru.

7. Sporządzenie planu budżetu LSROR, z podziałem na dwuletnie okresy, uwzględniającego środki finansowe przeznaczone na finansowanie poszczególnych rodzajów operacji

Całkowity budżet, jakim dysponuje Lokalna Grupa Rybacka "Dolnośląska Kraina Karpią" w ramach realizacji Osi Priorytetowej 4 „Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa” Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (PO RYBY 2007-2013) wynosi 21 401 733,00 zł.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich wynika z iloczynu liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSROR, według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. (wg GUS - 89 547 osób) i kwoty 239 zł. - ustalonej na podstawie tak zwanego współczynnika rybackości, który na obszarze Lokalnej Grupy Rybackiej "Dolnośląska Kraina Karpią" mieści się w przedziale od 0,5 do 1,2.

Plan budżetu, został podzielony na dwuletnie okresy (obejmujące całe lata kalendarzowe) od 2011 do 2015 roku. Każdy z tych okresów zawiera wyodrębnione informacje o tym, ile środków finansowych, w ramach całej kwoty przyznanej na realizację LSROR, stowarzyszenie planuje przeznaczyć na finansowanie poszczególnych rodzajów operacji.

Rodzaje operacji, ich zakres oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy finansowej na ich realizację określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 października 2009 r. w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 4 – Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”* (Dz. U. Nr 177, poz. 1371).

Podział środków na typy operacji został dokonany w oparciu o zebranie danych i informacji od przyszłych beneficjentów tych środków tj. sektora publicznego, społecznego i gospodarczego i stopnia przygotowania tych sektorów do absorpcji środków. Założyciele i członkowie Lokalnej Grupy Rybackiej przyjęli przedstawione poniżej założenia budżetu jako najbardziej optymalne i możliwe do realizacji w latach 2011 - 2015.

Podział środków na możliwe do realizacji typy operacji w ramach osi 4 „Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa” dokonano w następujący sposób:

Tabela 17 Podział środków na typy operacji

Operacje	Kwota (zł)	Udział procentowy	Max wartość pomocy na operację	Średnia wartość pomocy na operację	Planowana liczba operacji
Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa	8 711 733,00	40,7	1 000 000	400 000,00	21
Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa, w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem	2 120 000,00	9,9	300 000	150 000,00	14
Podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa	3 190 000,00	14,9	200 000	150 000,00	21
Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej	4 250 000,00	19,8	1 000 000	400 000,00	10
Funkcjonowanie LGR, oraz nabywanie umiejętności i aktywizacja lokalnych społeczności	2 070 000,00	9,6	-	-	-
Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	1 060 000,00	5	-	-	-
Suma	21 401 733,00	100 %			

Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Lokalną Grupę Rybacką "Dolnośląska Kraina Karpia" na finansowanie operacji realizowanych w ramach LSROR przez podmioty:

- **publiczne** – wynosić będzie 34,9% środków (tj. 7 490 000,00 zł),
- **gospodarcze i społeczne** - wynosić będzie 51% środków (tj. 13 911 733,00 zł).

Założenia i limity budżetowe

Koszty całkowite operacji stanowią sumę kwoty refundowanej (dofinansowania) i wkładu własnego zgodnego z rodzajem operacji – wg wytycznych PO RYBY 2007-2013, tj.:

- » dla operacji „Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa” maksymalnie 85% dofinansowania (czyli minimum 15% wkładu własnego beneficjenta).

Limity środków w okresie realizacji programu na jednego beneficjenta: 2 000 000 zł, z tym że pomoc na jedną operację nie może przekroczyć 1 000 000 zł.

- » dla operacji „Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem” maksymalnie 60% dofinansowania (czyli minimum 40% wkładu własnego beneficjenta).

Limity środków w okresie realizacji programu na jednego beneficjenta: 600 000 zł, z tym że pomoc na jedną operację nie może przekroczyć 300 000 zł.

- » dla operacji „Podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa” maksymalnie 60% dofinansowania (czyli minimum 40% wkładu własnego beneficjenta).

Limity środków w okresie realizacji programu na jednego beneficjenta: 400 000 zł, z tym że pomoc na jedną operację nie może przekroczyć 200 000 zł.

- » dla operacji „Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej” - 100% dofinansowania (nie wymagany jest wkład własny).

Limity środków w okresie realizacji programu na jednego beneficjenta: 2 000 000 zł, z tym że pomoc na jedną operację nie może przekroczyć 1 000 000 zł.

- » dla operacji „Funkcjonowanie lokalnej grupy rybackiej, zwanej dalej „LGR”, oraz nabywanie umiejętności i aktywizacja lokalnych społeczności” - 100% dofinansowania (nie wymagany jest wkład własny). Beneficjentem może być tylko LGR.
- » dla operacji w ramach środka „Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej” - 100% dofinansowania (nie wymagany jest wkład własny). Beneficjentem może być tylko LGR.

Tabela 18 Plan budżetu LSROR (środki finansowe pochodzące z PO RYBY 2007-2013)

Rodzaj operacji	Środek 4.1 Rozwój obszarów zależnych od rybactwa, w tym:								Środek 4.2 Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	Razem oś priorytetowa 4 „Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa”	
	Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa		Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem		Podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa		Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej				Funkcjonowanie lokalnej grupy rybackiej, zwanej dalej „LGR”, oraz nabywanie umiejętności i aktywizacja lokalnych społeczności
1	2		3		4		5		6	7	8
	Sektor publiczny	Sektor gospodarczy i sektor społeczny	Sektor publiczny	Sektor gospodarczy i sektor społeczny	Sektor publiczny	Sektor gospodarczy i sektor społeczny	Sektor publiczny	Sektor gospodarczy i sektor społeczny			
2010-2011	1 093 750,00	1 186 733,00	0,00	424 000,00	330 000,00	300 000,00	425 000,00	425 000,00	540 000,00	170 000,00	4 894 483,00
2012-2013	2 187 500,00	2 075 000,00	0,00	848 000,00	330 000,00	1 300 000,00	1 275 000,00	1 275 000,00	890 000,00	570 000,00	10 750 500,00
2014-2015	1 093 750,00	1 075 000,00	0,00	848 000,00	330 000,00	600 000,00	425 000,00	425 000,00	640 000,00	320 000,00	5 756 750,00
Razem	4 375 000,00	4 336 733,00	0,00	2 120 000,00	990 000,00	2 200 000,00	2 125 000,00	2 125 000,00	2 070 000,00	1 060 000,00	21 401 733,00

Alokacja środków budżetowych wynika z ustaleń i konsultacji społecznych z lokalnymi partnerami LGR, którzy określili swoje możliwości i zapotrzebowanie w związku z chęcią realizacji projektów w ramach poszczególnych operacji – w kolejnych latach realizacji LSROR.

8. Opis procedur oceny operacji przez komitet

Procedura oceny operacji przez LGR ma na celu :

- zagwarantowanie wyboru operacji realizujących założenia LSROR
- umożliwienie przeprowadzenia wyboru operacji wg przejrzystych, czytelnych reguł zarówno dla oceniających jak i wnioskodawców

Oceny zgodności operacji z LSROR dokonuje Komitet w oparciu opisana poniżej procedurę oraz zasady zawarte w *Regulaminie Komitetu stanowiącego załącznik.. do niniejszej Strategii.*

Procedura oceny operacji obejmuje następujące etapy:

- 1) Ogłoszenie naboru
- 2) Nabór wniosków o dofinansowanie
- 3) Ocena zgodności operacji z LSROR
- 4) Ocena operacji wg lokalnych kryteriów wyboru
- 5) Procedura odwoławcza od decyzji Komitetu
- 6) Ostateczny wybór operacji do dofinansowania
- 7) Wyłączenie członka Komitetu od udziału w dokonywaniu wyboru operacji
- 8) Przekazanie dokumentów organowi samorządu województwa SW

Podczas wyboru operacji przez LGR zawarte będą „**Wzory dokumentów stosowane w procedurze oceny operacji przez Komitet**” stanowiące załącznik nr 8 do Strategii.

LP	Procedura	Komórka odpowiedzialna	Szacunkowy czas trwania	Wzory dokumentów
1	Ogłoszenie naboru	SW na wniosek LGR	30 dni	1.1 wzór ogłoszenia 1.2 wzór wniosku
2	Nabór wniosków o dofinansowanie	Biuro LGR	30 – 60 dni	2.1 rejestr wszystkich wniosków 2.2 Lista wniosków, które wpłynęły w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze, w których można określić adres Wnioskodawcy 2.3 Lista wniosków, które wpłynęły po terminie określonym w ogłoszeniu o naborze 2.4 Lista wniosków, w których nie wskazano adresu Wnioskodawcy, ani nie ma możliwości ustalenia tego adresu
3	Przekazanie wniosków Komitetowi	Przewodniczący Komitetu oraz Zarząd LGR	do 7 dni	3.1. Protokół odbioru wniosków przez członków Komitetu 3.2 Deklaracja bezstronności
4	Ocena zgodności operacji z LSROR	Komitet	Na posiedzeniu Komitetu zorganizowanym w terminie do 21 dni po zakończeniu naboru	4.1 Karta oceny zgodności operacji z LSROR 4.2. Wzór uchwały Komitetu o zgodności lub niezgodności operacji z LSROR

5	Ocena operacji wg lokalnych kryteriów wyboru	Komitet	Na posiedzeniu Komitetu zorganizowanym w terminie do 21 dni po zakończeniu naboru	5. 1 - 5.4 Karty oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru wraz z instrukcją ich wypełnienia 5.5. Wzór uchwały Komitetu o wyniku wstępnej oceny operacji 5.6. Lista operacji po wstępnej ocenie 5.7. Wzór pisma informującego Wnioskodawców o wstępnym wyniku oceny operacji oraz możliwości złożenia odwołania
6	Procedura odwoławcza	Komitet	1 dzień – pojawienie się informacji o wynikach oceny na stronie LGR, 8 dni – od dnia posiedzenia Komitetu	5.8 - 5.9 wzór pism o ponowne rozpatrzenie wniosku 6.1 Wzór Uchwały o rozpatrzeniu odwołania 6.2 Wzór Uchwały o zatwierdzeniu wyników ponownej oceny operacji 6.3 Lista operacji po rozpatrzeniu odwołań
7	Ostateczny wybór operacji do dofinansowania	Komitet	Na posiedzeniu Komitetu zorganizowanym w terminie do 14 dni na posiedzenia, na którym dokonano wstępnej oceny wniosków	7.1 Wzór uchwały zawierającej ostateczną decyzję Komitetu (o wyborze/niedokonaniu wyboru operacji do dofinansowania) 7.2 Lista operacji wybranych do dofinansowania 7.3 Lista operacji niewybranych do dofinansowania 7.4 Wzór pisma informującego Wnioskodawców o ostatecznej decyzji Komitetu
8	Przekazanie dokumentów organowi samorządu województwa (SW)	Biuro LGR	5 dni	-
	Termin zakończenia procedury		do 45 dni	

8.1. Ogłoszenie naboru

Nabór wniosków ogłoszony jest przez właściwy organ Samorządu Województwa na co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia naboru czyli składania wniosków do LGR

Ogłoszenie zostaje podane do publicznej wiadomości na wniosek LGR na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w prasie obejmującej obszar realizacji LSROR.

Ogłoszenie zawiera informacje o możliwości składania za pośrednictwem LGR wniosków o dofinansowanie operacji.

Ogłoszenie o naborze jest umieszczane również na stronie internetowej LGR, na tablicy ogłoszeń znajdującej się w biurze LGR.

Ogłoszenie zawiera następujące co najmniej informacje:

- 1) termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż 60 dni (z podaniem dokładnej godziny),
- 2) miejsce składania wniosków o przyznanie pomocy wraz z informacją o konieczności bezpośredniego złożenia wniosku oraz informacją o liczbie wymaganych egzemplarzy wniosku,
- 3) wzór wniosku o dofinansowanie,
- 4) kryteria wyboru operacji przez LGR, określonych w LSROR,
- 5) wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku o dofinansowanie, niezbędnych do dokonania oceny i wyboru operacji przez LGR,
- 6) limit dostępnych środków,
- 7) możliwą wysokość dotacji oraz poziom dofinansowania.

oraz inne niezbędne informacje kierowane przez LGR do mieszkańców, m. in.:

- zakres operacji realizowanych w danym konkursie,
- miejsce udostępniania wzorów dokumentów oraz szerszych informacji o konkursie,
- sposób złożenia wniosku (liczba egzemplarzy w papierowej i elektronicznej wersji, liczba i sposób przygotowania załączniki, opisanie niezbędnej dokumentacji),
- maksymalny poziom dofinansowania na operacje/wymagany wkład własny,
- prowadzenie szkoleń, doradztwa przez pracowników LGR w zakresie przygotowującym wnioskodawców do złożenia wniosków,
- miejsca uzyskania dodatkowych informacji o konkursie na obszarze LSROR.

Dodatkowo LGR we własnym zakresie upowszechni informację o ogłoszonym konkursie z wykorzystaniem innych działań, takich jak np.:

- dystrybucja plakatów informacyjnych,
- opublikowanie ogłoszeń o konkursie na stronach urzędów gmin należących do LGR,
- emisję ogłoszeń w radio/TV,
- publikacja ogłoszeń w lokalnej prasie,
- organizację lokalnych punktów informacji,
- dystrybucja informacji za pośrednictwem parafii, lokalnych organizacji i instytucji oraz miejsc publicznie dostępnych,
- inne.

Wzór ogłoszenia zał. 1.1 do wzoru dokumentów

8.2. Nabór wniosków

Nabór wniosków prowadzony jest przez biuro LGR. Wnioski należy składać bezpośrednio w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu. Wnioskodawcy składają wnioski w liczbie egzemplarzy podanej do publicznej wiadomości przez LGR, na formularzach wniosków udostępnionych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. LGR może żądać od

Wnioskodawców załączenia do wniosku dodatkowych dokumentów, umożliwiających ocenę operacji pod kątem lokalnych kryteriów wyboru. Informacja o załącznikach wymaganych przez LGR musi być podana w ogłoszeniu.

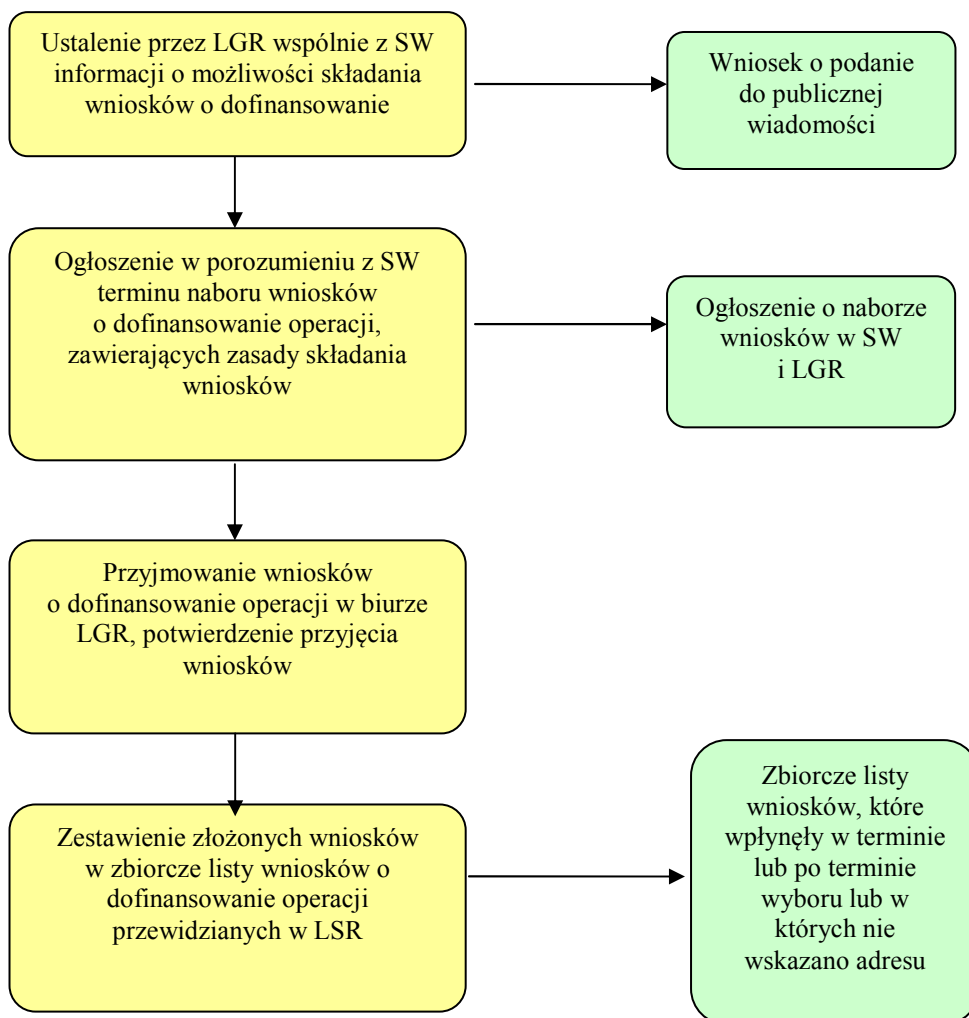
Wnioski przyjmują upoważnieni przez Zarząd LGR pracownicy biura. Po złożeniu wniosku o dofinansowanie pracownik rejestruje wniosek w rejestrze nadając mu kolejny numer sprawy. Prowadzony jest odrębny rejestr wniosków dla każdego rodzaju operacji oraz dla każdego naboru. Przyjmując wniosek, pracownik LGR potwierdzenie jego złożenie na kopii wniosku, które zawiera datę i godzinę wpływu, pieczęć LGR oraz podpis osoby przyjmującej.

Po zakończonym naborze wniosków tworzone jest:

- zestawienie wniosków, które wpłynęły w terminie określonym w naborze, w których można określić adres wnioskodawcy,
- zestawienie wniosków, które wpłynęły po upływie terminu naboru,
- zestawienie wniosków, w których nie uzyskano adresów wnioskodawcy ani nie ma możliwości ustalenia tego adresu.

Do oceny kierowane są wyłącznie wnioski z grupy 1, tj. wnioski, które wpłynęły w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze, w których można określić adres Wnioskodawcy. Pozostałe wnioski nie podlegają ocenie przez LGR.

Rysunek 6 Ogólna procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSROR:

8.3. Ocena zgodności operacji z LSROR

Po zakończeniu naboru Przewodniczący Komitetu wspólnie z Zarządem LGR ustala terminy przekazania dokumentów do oceny członkom Komitetu oraz posiedzenia Komitetu.

Członkowie Komitetu odbiór wniosków potwierdzają za pomocą „Protokołu odbioru wniosków”, *zał. 3.1 do wzoru dokumentów*.

Komitet dokonuje oceny operacji w terminie do 21 dni od dnia zakończenia składania wniosków na posiedzeniu Komitetu zwołanym zgodnie z regulaminem Komitetu.

Członkowie Komitetu mają obowiązek zapoznania się z wnioskami przed posiedzeniem. Członkowie Komitetu przed przystąpieniem do wyboru operacji są zobowiązani do podpisania deklaracji bezstronności i poufności, każdorazowo przed oceną operacji (*zał. 3.2 do wzoru dokumentów*).

Na posiedzeniu członkowie Komitetu oceniają zgodność z LSROR i lokalnymi kryteriami wyboru operacji. Zgodnie z § 9 – 24 regulaminu Komitetu:

1. Ocena zgodności operacji z LSROR polega na dokonaniu oceny zgodności celów i zakresu operacji z celami ogólnymi, szczegółowymi i środkami zapisanymi w Strategii, zgodnie z *zał. 4.1 do wzoru dokumentów*.
2. Ocena zgodności z LSROR jest dokonywana indywidualnie przez członków Komitetu (na podstawie instrukcji) poprzez wypełnienie imiennej karty oceny zgodności.
3. W karcie oceny zgodności operacji z , członkowie Komitetu odpowiadają na pytania:
 - 1) czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSROR ?
 - 2) czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSROR?
 - 3) czy realizacja operacji jest zgodna ze środkami zaplanowanymi w LSROR ?
4. Uznanie operacji za zgodną z LSROR skutkuje przekazaniem operacji do dalszej **oceny według lokalnych kryteriów wyboru**.
5. Operacja, która nie zostanie uznana za zgodną z LSROR nie podlega dalszej ocenie.
6. Operacja zostanie uznana za zgodną z LSROR jeżeli będzie zgodna z:
 - 1) co najmniej jednym celem ogólnym,
 - 2) co najmniej jednym celem szczegółowym,
 - 3) co najmniej jednym środkiem zapisanym w LSROR.

Do dalszej oceny na podstawie lokalnych kryteriów wyboru zostaną przekazane operacje uznane przez Radę za zgodne z LSROR - bezwzględną większością głosów, zgodnie z Regulaminem Rady.

7. Załącznikiem do niniejszej procedury jest karta oceny zgodności operacji z LSROR, *zał. 5.1 – 5.4. wzoru dokumentów*.

Sposób wypełniania kart oceny i głosowania określa § 21 i § 22 regulaminu Komitetu.

Operacja zostaje uznana za zgodną z LSROR bezwzględną większością głosów (50% + 1) osób uprawnionych do głosowania.

8.4. Ocena zgodności operacji z lokalnymi kryteriami wyboru operacji

Procedura oceny operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru polega na dokonaniu oceny operacji zakwalifikowanych wcześniej, jako zgodnych z LSROR, na podstawie lokalnych kryteriów wyboru operacji.

Zasadniczym celem tej procedury jest wybór operacji, które w największym stopniu mogą realizować założenia LSROR.

Ocena dokonywana jest indywidualnie przez członków Rady na imiennych kartach oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru. Miejsce operacji na liście rankingowej określa średnia arytmetyczna wszystkich indywidualnych ocen osób uprawnionych do głosowania.

Sposób wypełnienia karty oceny i głosowania określa § 23 i 24 regulaminu Komitetu.

W stosunku do każdej operacji podejmowana jest decyzja Komitetu w formie uchwały, której treść uwzględnia:

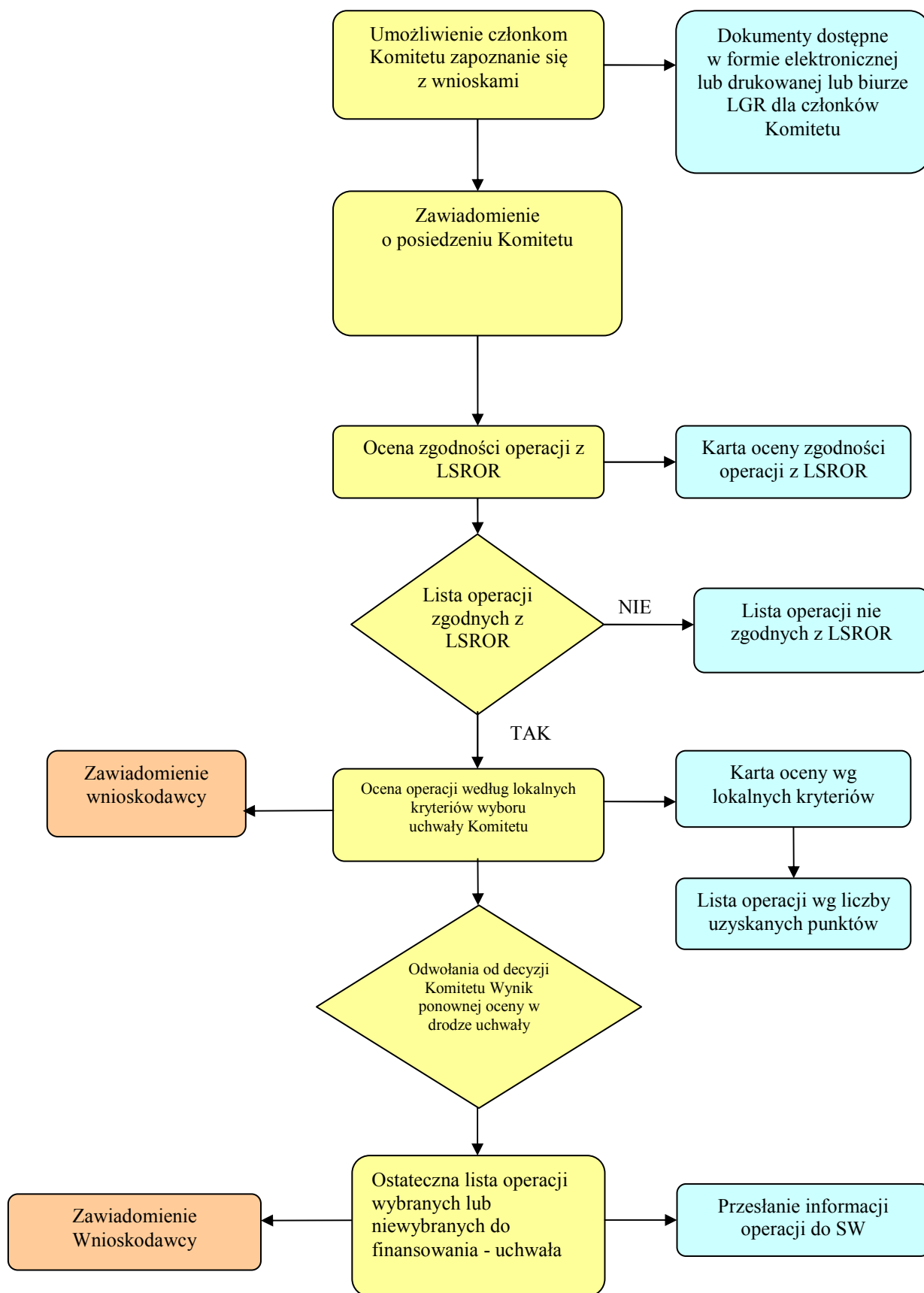
- wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSROR,
- wyniki głosowania w sprawie liczby uzyskanych punktów w ramach lokalnych kryteriów wyboru każdej operacji.

Na tej podstawie sporządzona jest lista ocenianych operacji wg liczby uzyskanych punktów. Każda uchwała i lista powinna zawierać dane, które w sposób jednoznaczny pozwolą zidentyfikować wnioski:

- informacje o wnioskodawcy operacji
- tytuł operacji
- kwota pomocy o jaką ubiega się wnioskodawca
- informacja o decyzji Komitetu
- informacja o finansowaniu lub niefinansowaniu operacji

Wyniki oceny operacji umieszcza się na stronie internetowej LGR, tablicy ogłoszeń w biurze LGR i przekazuje listownie wnioskodawcom wraz z informacją o zgodności lub niezgodności z LSROR, liczbie uzyskanych punktów oraz, miejscu na liście operacji i możliwości złożenia odwołania od wyników oceny, zgodnie z procedurą LSROR.

Rysunek 7 Ogólna procedura wyboru operacji do dofinansowania

8.5. Procedura odwoławcza od decyzji Komitetu

1. Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od decyzji Komitetu w terminie 7 dni od opublikowania na stronie internetowej LGR listy ocenionych operacji.
2. Odwołanie ma postać wniosku do Komitetu za pośrednictwem Biura o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji, według wzoru udostępnionego przez Biuro Zarządu. *Wzór wniosku zał. 6.1 wzoru dokumentów.*
3. Odwołanie może dotyczyć tylko i wyłącznie oceny zgodności z LSROR (odwołać można się na podstawie niezgodności oceny z zapisami określonymi w LSROR lub powołując się na błędy i pomyłki w dokonanej procedurze oceny operacji jak, np. błędy rachunkowe) lub liczby uzyskanych punktów wg lokalnych kryteriów (odwołać można się na podstawie niezgodności oceny z zapisami określonymi w LSROR lub powołując się na błędy i pomyłki w dokonanej procedurze oceny operacji jak, np. błędy rachunkowe) i może dotyczyć tylko i wyłącznie informacji zawartych w złożonym na konkurs wniosku, wraz z załącznikami.
4. Termin odwoławczego posiedzenia Komitetu, w celu realizacji procedury odwołania, ustalany jest na najpóźniej 14 dni po zakończeniu posiedzenia poświęconego wyborowi wniosków. Termin ten ustalany jest na posiedzeniu poświęconemu wyborowi wniosków.
5. W przypadku wpłynięcia odwołania Przewodniczący zwołuje ustalone wcześniej odwoławcze posiedzenie Komitetu.
6. Odwołanie polega na ponownym rozpatrzeniu przez Komitet wniosku o dofinansowanie operacji.
7. Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku, gdy:
 - 1) został wniesiony po upływie terminu określonego w pkt. 1,
 - 2) został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie,
 - 3) nie zawierał pisemnego uzasadnienia lub innych danych wymaganych we wniosku o ponowne rozpatrzenie.
8. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji musi zostać szczegółowo uzasadniony, *zał. 5.8 oraz 5.9 wzór pism o ponowne rozpatrzenie wniosku.*
9. W momencie ponownego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie operacji, członkowie Komitetu rozpatrują wniosek na podstawie kryteriów obowiązujących w danym konkursie i tylko w tych elementach, których dotyczy uzasadnienie podane przez wnioskodawcę. Komitet zatwierdza wynik ponownej oceny w drodze uchwały, *zał. 7.1 wzoru dokumentów.*
10. Wniosek o dofinansowanie operacji, który w wyniku ponownego rozpatrzenia uzyskał liczbę punktów kwalifikujących go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze, zyskuje prawo dofinansowania. Ten fakt może spowodować zmianę kolejności wniosków na liście wg liczby uzyskanych punktów. Przygotowana jest lista operacji po rozpatrzeniu odwołań.
11. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji może zostać złożony tylko jeden raz.
12. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostaje poinformowany w terminie 45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków w przedmiotowym konkursie.
13. Ponowna decyzja Komitetu jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

8.6. Ostateczny wybór operacji do dofinansowania

Po zakończeniu procedury odwoławczej Komitet podejmuje uchwałę o **ostatecznej liście wybranych i niewybranych operacji do dofinansowania**.

Dla każdej operacji przygotowuje się *Uchwałę zawierającą ostateczną decyzję Komitetu* – tj. o wyborze lub niedokonaniu wyboru operacji do dofinansowania.

Po zakończeniu oceny (w terminie 45 dni od dnia, w którym zakończył się nabór wniosków) przygotowuje się:

- a) listę operacji wybranych, za które uznaje się operacje spełniające wszystkie niżej wymienione warunki:
 - operacje zgodne z LSROR,
 - operacje z listy operacji po rozpatrzeniu odwołań od najwyższej ocenionych, mieszczące się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór (z wyjątkiem ostatniego roku ogłaszania naborów, kiedy bierze się pod uwagę operacje mieszczące się w 120% limitu środków),
 - operacje, których liczba punktów uzyskanych w ocenie wynosi minimalną i więcej liczbą punktów określonych w kryteriach, oraz
- b) listę operacji niewybranych, tj.:
 - operacje niezgodne z LSROR,
 - operacje niemieszczące się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór (w ostatnim roku ogłaszania naborów, bierze się pod uwagę operacje mieszczące się w 120% limitu środków),
 - operacje, które uzyskały mniej niż minimalna liczbą punktów określonych w kryteriach,

Ww. listy publikuje się na stronie internetowej LGR i na tablicy ogłoszeń w biurze LGR.

Do Wnioskodawców (w terminie 45 dni od dnia, w którym zakończył się nabór wniosków) przekazuje się informację:

- wybraniu operacji, albo jej niewybraniu wskazując przyczyny niewybrania,
- liczbie uzyskanych punktów oraz miejscu na liście wybranych operacji jak również informację o tym, czy operacja mieści się w ramach limitu środków.

8.7. Wyłączenie członka Komitetu od udziału w dokonaniu wyboru operacji

Procedura ma za zadanie zapobieganie sytuacjom, w których Członkowie Komitetu ocenialiby operacje złożone przez wnioskodawców z którymi są w formalnych lub nieformalnych zależnościach. Procedura opisana jest w § 29 regulaminu Komitetu.

1. Członkowie Komitetu przed przystąpieniem do wyboru operacji są zobowiązani do podpisania deklaracji bezstronności i poufności stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
2. W głosowaniu nie bierze udział członek Komitetu wobec którego zachodzą wątpliwości co do bezstronności w dokonywaniu wyboru operacji.
3. Z udziału w ocenie i wyborze danej operacji oraz w dyskusji o danej operacji wyłączony zostaje członek Komitetu, który spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - a) jest Wnioskodawcą danej operacji,

- b) pozostaje z Wnioskodawcą w związku małżeńskim, albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo jest związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- c) jest pełnomocnikiem Wnioskodawcy,
- d) jest członkiem korporacyjnej osoby prawnej będącej Wnioskodawcą,
- e) pozostaje z Wnioskodawcą w stosunku podległości z tytułu zatrudnienia,
- f) w wyniku uprawdopodobnienia istnienia innych okoliczności, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności członka Komitetu.

Wzór deklaracji bezstronności i poufności zał. 8.1 wzoru dokumentów

8.8. Przekazanie dokumentów organowi Samorządu Województwa

Do SW (w terminie 45 dni od dnia, w którym zakończył się nabór wniosków) LGR przekazuje:

- listy operacji wybranych i niewybranych,
- uchwały w sprawie wyboru lub niewybrania operacji,
- złożone wnioski o dofinansowanie.

Komitet LGR ma prawo do zmiany lokalnych kryteriów wyboru projektów. Może się to stać w ramach aktualizacji LSROR-u.

Uprawnieni do wystąpienia o zmianę lokalnych kryteriów wyboru są wszyscy członkowie Komitetu. Zgłaszają pisemną propozycję zmian wraz ze szczegółowym uzasadnieniem.

Propozycje zmian są rozpatrywane i uchwalane na Walnym Zebraniu Członków.

W przypadku zmiany lokalnych kryteriów wyboru będą one obowiązywać dla konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian.

Podsumowanie procedury oceny operacji

1.	Opisane powyżej procedury stosowane w procesie oceny i wyboru operacji do dofinansowania w ramach LSROR (w tym procedura odwołania się od rozstrzygnięć Komitetu ds. LSROR) jak również regulamin organizacyjny Komitetu ds. LSROR zapewniają jawność i demokratyczność w podejmowaniu decyzji oraz określają przejrzysty podział zadań i zakres odpowiedzialności na każdym z etapów tego procesu.
2.	Zostały opracowane wzory dokumentów stosowanych w procedurze oceny i wyboru operacji przez LGR i zostały zawarte we Wzorze Dokumentów stosowanych w procedurze oceny stanowiącej załącznik do LSROR.
3.	Została określona procedura wyłączenia członka komitetu z udziału w dokonywaniu wyboru operacji w razie:
4.	Została określona procedura odwołania od rozstrzygnięć komitetu w sprawie wyboru operacji

9. Wskazanie kryteriów oceny operacji

Kryteria oceny operacji w ramach realizacji LSROR zostały przygotowane w oparciu o analizę SWOT obszaru oraz planowany zakres operacji i uwzględnienie interesów sektora rybackiego LGR Dolnośląska Kraina Karpią. Kryteria mają również charakter mierzalny poprzez nadanie im odpowiedniej wagi punktowej, która będzie odnosiła się do oceny merytorycznej zawartości złożonych wniosków do LGR.

Lokalne Kryteria Wyboru Operacji

Lokalne Kryteria Wyboru dla następujących rodzajów operacji

Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa

Tabela 19 Lokalne kryteria wyboru – konkurencyjność i atrakcyjność obszarów zależnych od rybactwa

Lp.	Nazwa Kryterium	Opis	Punkty
1.	Zgodność z preferowanymi w ramach LSROR operacjami	Preferuje określone rodzaje inwestycji w ramach możliwych do finansowania operacji w ramach LSROR	3- inwestycje w obiekty społeczno – kulturowe, sportowe, rekreacyjne, infrastruktura turystyczna, 2- inwestycje w przedsięwzięcia związane z transportem, 1 – zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży, dostęp do Internetu, place zabaw, tereny zielone, 0 – planowana inwestycja nie należy do żadnej z powyższych kategorii.
2	Innowacyjność operacji	Innowacyjność operacji może polegać na: - wytworzeniu nowej usługi lub produktu (w tym turystycznego) dotychczas oferowanego/produkowanego na obszarze, Zastosowaniu nowych sposobów organizacji lub zarządzania nie stosowanych na obszarze, - zrealizowania inwestycji jakiej do tej pory nie było na obszarze, - nowatorskim wykorzystaniu lokalnych zasobów i surowców, - nowym sposobie zaangażowania lokalnej społeczności w proces rozwoju, - aktywizacji grup i środowisk lokalnych, dotychczas pozostających poza głównym nurtem rozwoju, - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych.	3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.

3	Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	Preferuje operacje, które zapewniają osiągnięcie jak największej ilości celów szczegółowych	2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego
4.	Zasięg oddziaływania operacji	Preferuje się operacje o oddziaływaniu szerszym niż 1 miejscowość	4 – wpływa na cały obszar LSROR 3- wpływa na obszar 2 – 3 gmin 2 – wpływa na 1 gminę 1 – wpływa na 2-3 miejscowości 0 – wpływa na 1 miejscowość
5.	Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów	Preferowane są operacje, które wykorzystują większą ilość zasobów wewnętrznych obszaru. Do zasobów tych zaliczamy – zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwa, zasoby historyczno – kulturowe, zasoby przyrodnicze, aktywność społeczna i gospodarza mieszkańców.	2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwem, 1 – w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem, 0 – wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.
6.	Stopień przygotowania operacji do realizacji	Preferuje operacje, których stopień przygotowania zapewnia, że zostaną zrealizowane terminowo i w zakresie na jaki złożony został wniosek	2 – Operacja posiada prawomocne pozwolenie na budowę lub prawomocne zgłoszenie robót budowlanych, 2 – W odniesieniu do operacji został złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych, które jednak na dzień złożenia wniosku nie są prawomocne, 2 – Operacja zgodnie z przepisami prawa budowlanego nie wiąże się z koniecznością uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, 0 – operacja nie jest przygotowana do realizacji
7.	Preferowana kategoria wnioskodawców	Preferuje wnioskodawców należących do grup, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać lokalna strategia rozwoju obszarów rybackich, kryteriów wyboru lokalnej grupy rybackiej do realizacji tej strategii oraz wymagań jakim powinna odpowiadać umowa dotycząca warunków i sposobu realizacji tej strategii w ramach programu operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”	2 – Wnioskodawca jest podmiotem należącym do grup, o których mowa w § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia, 0 - Wnioskodawca nie jest podmiotem należącym do grup, o których mowa w § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia,
Max ilość punktów, którą operacje może otrzymać w trakcie oceny 18 pkt. Min ilość punktów umożliwiającą dofinansowanie 8 pkt.			

Lokalne Kryteria Wyboru dla następującego rodzaju operacji

Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem.

Tabela 20 Lokalne kryteria wyboru – Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej

Lp.	Nazwa Kryterium	Opis	Punkty
1.	Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	Preferuje operacje, które zapewniają osiągnięcie jak największej ilości celów szczegółowych	2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego
2.	Innowacyjność operacji	Innowacyjność operacji może polegać na: - wytworzeniu nowej usługi lub produktu (w tym turystycznego) dotychczas oferowanego/produkowanego na obszarze, - Zastosowaniu nowych sposobów organizacji lub zarządzania nie stosowanych na obszarze, - zrealizowania inwestycji jakiej do tej pory nie było na obszarze, - nowatorskim wykorzystaniu lokalnych zasobów i surowców, - nowym sposobie zaangażowania lokalnej społeczności w proces rozwoju, - aktywizacji grup i środowisk lokalnych, dotychczas pozostających poza głównym nurtem rozwoju, - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych.	3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.
3.	Wpływ na rynek pracy	Preferuje operacje tworzące i utrzymujące miejsca pracy na obszarze LSROR	3- operacja przyczynia się do stworzenia miejsc pracy, przynajmniej 2 nowych etatów średniorocznie, 2- operacja przyczynia się do stworzenia miejsc pracy, minimum 1 etatu średniorocznie, 1 - operacja przyczynia się do utrzymania miejsc pracy, 0 – operacja nie przyczynia się do utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy.
4.	Ograniczenie zaniku sektora rybackiego	Preferuje operacje mające duże znaczenie dla ograniczenia zaniku sektora rybackiego	2 – operacja dotyczy operacji mającej duże znaczenie dla ograniczenia zaniku sektora rybackiego tj. handlu i przetwórstwa produktów rybactwa lub obsługi sektora rybackiego lub gastronomii i turystyki i rękodzieła wykorzystujących produkty rybackie 0 – operacja nie dotyczy rodzajów działalności mających duże znaczenie dla ograniczania zaniku sektora rybackiego

5.	Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów	Preferowane są operacje, które wykorzystują większą ilość zasobów wewnętrznego obszaru. Do zasobów tych zaliczamy – zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwa, zasoby historyczno – kulturowe, zasoby przyrodnicze, aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców.	2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwem, 1 – w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem, 0 – wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.
6.	Preferowane kategorie wnioskodawców	Preferencje wnioskodawców z sektora rybactwa lub osoby fizyczne, które zamieszkują na obszarze objętym LSROR i utraciły miejsce pracy w sektorze rybactwa	2 – wnioskodawca jest osobą, podmiotem z sektora rybactwa lub osoba fizyczna, która zamieszkuje na obszarze objętym LSROR i utraciła miejsce pracy w sektorze rybactwa 0 – pozostałe podmioty
Max ilość punktów, którą operacje może otrzymać w trakcie oceny 14 pkt. Min ilość punktów umożliwiającą dofinansowanie 5 pkt.			

Lokalne Kryteria Wyboru Lokalne Kryteria Wyboru dla następującego rodzaju operacji

Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej

Tabela 21 Lokalne kryteria wyboru – podnoszenie wartości produktów rybactwa

Lp.	Nazwa Kryterium	Opis	Punkty
1.	Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	Preferuje operacje, które zapewniają osiągnięcie jak największej ilości celów szczegółowych	2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego
2.	Innowacyjność operacji	Innowacyjność operacji może polegać na: - wytworzeniu nowej usługi lub produktu (w tym turystycznego) dotychczas oferowanego/produkowanego na obszarze, Zastosowaniu nowych sposobów organizacji lub zarządzania nie stosowanych na obszarze, - zrealizowania inwestycji jakiej do tej pory nie było na obszarze, - nowatorskim wykorzystaniu lokalnych zasobów i surowców, - nowym sposobie zaangażowania lokalnej społeczności w proces rozwoju, - aktywizacji grup i środowisk lokalnych, dotychczas pozostających poza głównym nurtem rozwoju, -	3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.

		wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych.	
3.	Wpływ na rynek pracy	Preferuje operacje tworzące i utrzymujące miejsca pracy na obszarze LSROR	3- operacja przyczynia się do stworzenia miejsc pracy, przynajmniej 2 nowych etatów średniorocznie, 2- operacja przyczynia się do stworzenia miejsca pracy, minimum 1 etatu średniorocznie, 1 - operacja przyczynia się do utrzymania miejsc pracy, 0 – operacja nie przyczynia się do utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy.
4.	Ograniczenie zaniku sektora rybackiego	Preferuje operacje mające znaczenie dla tworzenia i rozwoju systemów sprzedaży bezpośredniej produktów rybactwa	2 – operacja ma znaczenie dla tworzenia i rozwoju systemów sprzedaży bezpośredniej produktów rybactwa 0 - operacja nie ma znaczenia dla tworzenia i rozwoju systemów sprzedaży bezpośredniej produktów rybactwa
5.	Preferowane kategorie wnioskodawców	Preferencje wnioskodawców z sektora rybactwa lub osoby fizyczne, które zamieszkują na obszarze objętym LSROR i utraciły miejsce pracy w sektorze rybactwa	2 – wnioskodawca jest osobą, podmiotem z sektora rybactwa lub osoba fizyczna, która zamieszkuje na obszarze objętym LSROR i utraciła miejsce pracy w sektorze rybactwa 0 – pozostałe podmioty
Max ilość punktów, którą operacje może otrzymać w trakcie oceny 12 pkt. Min ilość punktów umożliwiająca dofinansowanie 4 pkt.			

Lokalne Kryteria Wyboru Lokalne Kryteria Wyboru dla następującego rodzaju operacji

Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.

Tabela 22 Lokalne kryteria wyboru – ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego

L.p	Nazwa Kryterium	Opis	Punkty
1.	Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	Preferuje operacje, które zapewniają osiągnięcie jak największej ilości celów szczegółowych	2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego
2.	Innowacyjność operacji	Innowacyjność operacji może polegać na: - wytworzeniu nowej usługi lub produktu (w tym turystycznego) dotychczas oferowanego/produkowanego na obszarze, Zastosowaniu nowych sposobów organizacji lub zarządzania nie stosowanych na obszarze, - zrealizowania inwestycji jakiej do tej pory nie było na obszarze, - nowatorskim wykorzystaniu lokalnych zasobów i surowców, - nowym sposobie zaangażowania	3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.

		lokalnej społeczności w proces rozwoju, - aktywizacji grup i środowisk lokalnych, dotychczas pozostających poza głównym nurtem rozwoju, - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych.	
3.	Wpływ na stan środowiska i przyrody	Preferuje operacje mające wpływ na poprawę stanu środowiska lub zachowania różnorodności biologicznej w zakresie realizowanej operacji	2 - operacja ma wpływ na poprawę stanu środowiska lub zachowania różnorodności biologicznej w zakresie realizowanej operacji 0 – operacja nie ma wpływu na poprawę stanu środowiska lub zachowania różnorodności biologicznej w zakresie realizowanej operacji
4.	Wpływ na rozwój turystyki i propagowanie walorów obszaru	Preferuje operacje mające wpływ na poprawę dostępności usług lub infrastruktury turystycznej lub propagowania walorów przyrodniczych obszaru	1 – operacja ma wpływ na poprawę dostępności usług lub infrastruktury turystycznej lub walorów przyrodniczych obszaru 0 - operacja nie wpływa na poprawę dostępności usług lub infrastruktury turystycznej lub propagowania walorów przyrodniczych obszaru
5.	Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów	Preferowane są operacje, które wykorzystują większą ilość zasobów wewnętrznych obszaru. Do zasobów tych zaliczamy – zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwa, zasoby historyczno – kulturowe, zasoby przyrodnicze, aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców.	2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybactwem, 1 – w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem, 0 – wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.
6.	Stopień przygotowania operacji do realizacji	Preferuje operacje, których stopień przygotowania zapewnia, że zostaną zrealizowane terminowo i w zakresie na jaki złożony został wniosek	2 – Operacja posiada prawomocne pozwolenie na budowę lub prawomocne zgłoszenie robót budowlanych, 2 – W odniesieniu do operacji został złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych, które jednak na dzień złożenia wniosku nie są prawomocne, 2 – Operacja zgodnie z przepisami prawa budowlanego nie wiąże się z koniecznością uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, 0 – operacja nie jest przygotowana do realizacji
Max ilość punktów, którą operacje może otrzymać w trakcie oceny 12 pkt. Min ilość punktów umożliwiająca dofinansowanie 4 pkt.			

Uwzględnienie przez kryteria efektów realizacji operacji, celów LSROR , znaczenia dla rozwoju sektora rybackiego

Następujące kryteria uwzględniają efekty realizacji operacji :

- **Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa**
Kryterium 1 Zgodność z preferowanymi w ramach LSROR operacjami

- Kryterium 4 Zasięg oddziaływania operacji
- **Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem**
Kryterium 3 Wpływ na rynek pracy
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
 - **Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej**
Kryterium 3 Wpływ na rynek pracy
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
 - **Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.**
Kryterium 3 Wpływ na stan środowiska i przyrody
Kryterium 4 Wpływ na rozwój turystyki i propagowanie walorów obszaru

Następujące kryteria uwzględniają wpływ planowanej operacji w osiągnięciu zakładanych celów LSROR

- **Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa**
Kryterium 1 Zgodność z preferowanymi w ramach LSROR operacjami
Kryterium 3 Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów
- **Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem**
Kryterium 1 Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR
Kryterium 3 Wpływ na rynek pracy
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów
- **Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej**
Kryterium 1 Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR
Kryterium 3 Wpływ na rynek pracy
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
- **Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.**
Kryterium 1 Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR
Kryterium 4 Wpływ na rozwój turystyki propagowanie walorów obszaru.
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów

Następujące kryteria uwzględniają znaczenie operacji dla rozwoju sektora rybackiego lub ograniczenia zjawiska zaniku tego sektora na obszarze LSROR

- **Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa**
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów
Kryterium 7 Preferowana kategoria wnioskodawców
- **Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem**
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów
Kryterium 6 Preferowane kategorie wnioskodawców
- **Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej**
Kryterium 4 Ograniczenie zaniku sektora rybackiego
Kryterium 5 Preferowane kategorie wnioskodawców
- **Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu**
Kryterium 5 Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów
Kryterium 6 Preferowane kategorie wnioskodawców

Następujące kryteria przewidują wybór innowacyjnych operacji

- Dla wszystkich operacji kryterium 2 Innowacyjność operacji

Adekwatność kryteriów do analizy SWOT i celów LSROR

Tabela 23 Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa

Nazwa kryterium	Punkty	Adekwatność do analizy SWOT (wykorzystywanie mocnych stron i szans, eliminowanie słabych stron i unikanie zagrożeń)	Adekwatność do celów LSROR
<p>Zgodność z preferowanymi w ramach LSROR operacjami</p>	<p>3- inwestycje w obiekty społeczno – kulturowe, sportowe, rekreacyjne, infrastruktura turystyczna, 2- inwestycje w przedsięwzięcia związane z transportem, 1 – zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży, dostęp do Internetu, place zabaw, tereny zielone, 0 – planowana inwestycja nie należy do żadnej z powyższych kategorii.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) - Poprawa stanu infrastruktury publicznej - Poprawa estetyki wsi i miejscowości - Rewitalizacja zabytków <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zły stan infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego - Zły stan miejsc użyteczności publicznej (chodników, parków, parkingów, terenów zieleni) - Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna utrudniająca poruszanie się wewnątrz regionu (zły stan dróg) - Niezadawalająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) - Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) 	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Poprawa infrastruktury publicznej, społecznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rewitalizacja miejscowości - Zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu

Innowacyjność operacji	<p>3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.</p>	<p>Mocne strony i szanse: - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Przenoszenie doświadczeń z LGD na Lokalną Grupę Rybacką</p> <p>Słabe strony i zagrożenia: - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych - Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój usług i produktów opartych o rybactwo - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	<p>2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego</p>	<p>Mocne strony i szanse: - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo – kulturowe w tym Natura 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Wspólna promocja Dolnośląskiej Krainy Karpia - Przenoszenie doświadczeń LGD na Lokalną Grupę Rybacką</p>	Wszystkie cele

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wspólnej promocji obszaru LSROR - niedostatecznie rozwinięty sektor organizacji pozarządowych - zbyt niska aktywność społeczna szczególnie ludzi młodych oraz małe zainteresowanie lokalnymi sprawami - niska przedsiębiorczość na obszarach wiejskich - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych 	
Zasięg oddziaływania operacji	<p>4 – wpływa na cały obszar LSROR 3- wpływa na obszar 2 – 3 gmin 2 – wpływa na 1 gminę 1 – wpływa na 2-3 miejscowości 0 – wpływa na 1 miejscowość</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobre położenie regionu przy ważnych szlakach komunikacyjnych i granicy - Aktualne plany zagospodarowania przestrzennego dla części regionu - Rejon objęty działaniami 3 Lokalnych Grup Działania - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) - Poprawa stanu infrastruktury publicznej 	Wszystkie cele
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niezadawalająca estetyka wsi - Brak wspólnej promocji obszaru LSROR - Słabo rozbudowana oferta edukacyjna na obszarach wiejskich (zajęć pozalekcyjnych, kursów, szkoleń itp.) - Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej 	

<p>Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów</p>	<p>2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybackim,</p> <p>1 – w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem,</p> <p>0 – wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwinięte leśnictwo oraz aktywne koła łowieckie i wędkarskie - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Dobrze funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne - Aktywne organizacje pozarządowe - Wieloletnia tradycja spożywania karpia. - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<p>Wszystkie cele</p>
---	---	--	-----------------------

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Niedobory wód w okresie letnim - Niezadawalająca estetyka wsi - Niezadawalający stan zabytków - zanikanie kultury i tradycji tego obszaru - starzenie się mieszkańców i ucieczka młodych do miast - wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin - zanik tradycji zawodu rybaka 	
<p>Stopień przygotowania operacji do realizacji</p>	<p>2 – Operacja posiada prawomocne pozwolenie na budowę lub prawomocne zgłoszenie robót budowlanych, 2 – W odniesieniu do operacji został złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych, które jednak na dzień złożenia wniosku nie są prawomocne, 2 – Operacja zgodnie z przepisami prawa budowlanego nie wiąże się z koniecznością uzyskania pozwolenia</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) - Poprawa stanu infrastruktury publicznej - Poprawa estetyki wsi i miejscowości - Rewitalizacja zabytków - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Poprawa stanu sieci melioracyjnych 	<p>Wszystkie cele</p>

	<p>na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, 0 – operacja nie jest przygotowana do realizacji</p>	<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zły stan infrastruktury służącej funkcjonowaniu transportu publicznego - Zły stan miejsc użyteczności publicznej (chodników, parków, parkingów, terenów zieleni) - Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna utrudniająca poruszanie się wewnątrz regionu (zły stan dróg) - Niezadawalająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) - Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) - Niezadawalająca estetyka wsi - Niezadawalający stan zabytków. - Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna i kulturalna - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe wyposażenie - Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej. - Degradacja zbiorników wodnych - skomplikowane procedury przy realizacji przedsięwzięć na obszarach Natura 2000 	
--	---	--	--

<p>Preferowana kategoria wnioskodawców</p>	<p>2 – Wnioskodawca jest podmiotem należącym do grup, o których mowa w § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia, 0 - Wnioskodawca nie jest podmiotem należącym do grup, o których mowa w § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia,</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 	<p>Wszystkie cele</p>
---	---	---	-----------------------

Tabela 24 Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem.

Nazwa kryterium	Punkty	Adekwatność do analizy SWOT (wykorzystywanie mocnych stron i szans, eliminowanie słabych stron i unikanie zagrożeń)	Adekwatność do celów LSROR
<p>Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR</p>	<p>2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych, 1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych, 0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo – kulturowe w tym Natura 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Wspólna promocja Dolnośląskiej Krainy Karpia - Przenoszenie doświadczeń LGD na Lokalną Grupę Rybacką <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wspólnej promocji obszaru LSROR - niedostatecznie rozwinięty sektor organizacji pozarządowych - zbyt niska aktywność społeczna szczególnie ludzi młodych oraz małe zainteresowanie lokalnymi sprawami - niska przedsiębiorczość na obszarach wiejskich - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych 	<p>Wszystkie cele</p>

Innowacyjność operacji	<p>3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Przenoszenie doświadczeń z LGD na Lokalną Grupę Rybacką 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych - Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich 	

<p>Wpływ na rynek pracy</p>	<p>3- operacja przyczynia się do stworzenia miejsc pracy, przynajmniej 2 nowych etatów średniorocznie, 2- operacja przyczynia się do stworzenia miejsca pracy, minimum 1 etatu średniorocznie, 1 - operacja przyczynia się do utrzymania miejsc pracy, 0 – operacja nie przyczynia się do utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dostępne miejsca pracy w regionie (specjalne strefy ekonomiczne) - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Tworzenie miejsc pracy w ramach czynnej ochrony przyrody - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
------------------------------------	--	---	--

<p>Ograniczenie zaniku sektora rybackiego</p>	<p>1 – operacja dotyczy operacji mającej duże znaczenie dla ograniczenia zaniku sektora rybackiego tj handlu i przetwórstwa produktów rybactwa lub obsługi sektora rybackiego lub gastronomia i turystyki i rękodzieła wykorzystujących produkty rybackie 0 – operacja nie dotyczy rodzajów działalności mających duże znaczenie dla ograniczania zaniku sektora rybackiego</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wieloletnia tradycja spożywania karpia. - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Wypromowanie karpia jako rozpoznawalnego produktu lokalnego - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Brak przetwórstwa i gastronomii (w tym smażalni) - Wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin. - Kłusownictwo. - Sezonowość produkcji. - Zanik tradycji zawodu rybaka. 	

<p>Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów</p>	<p>2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybackim, 1 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem, 0 - wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwinięte leśnictwo oraz aktywne koła łowieckie i wędkarskie - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Dobrze funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne - Aktywne organizacje pozarządowe - Wieloletnia tradycja spożywania karpia. - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
---	---	--	--

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Niedobory wód w okresie letnim - Niezadowolająca estetyka wsi - Niezadowolający stan zabytków - zanikanie kultury i tradycji tego obszaru - starzenie się mieszkańców i ucieczka młodych do miast - wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin - zanik tradycji zawodu rybaka 	
<p>Preferowane kategorie wnioskodawców</p>	<p>2 – wnioskodawca jest osobą, podmiotem z sektora rybactwa lub osoba fizyczna, która zamieszkuje na obszarze objętym LSROR i utraciła miejsce pracy w sektorze rybactwa</p> <p>0 – pozostałe podmioty</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 	
--	--	--	--

Tabela 25 Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej

Nazwa kryterium	Punkty	Adekwatność do analizy SWOT (wykorzystywanie mocnych stron i szans, eliminowanie słabych stron i unikanie zagrożeń)	Adekwatność do celów LSROR
Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	<p>2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych,</p> <p>1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych,</p> <p>0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo – kulturowe w tym Natura 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Wspólna promocja Dolnośląskiej Krainy Karpia - Przenoszenie doświadczeń LGD na Lokalną Grupę Rybacką 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wspólnej promocji obszaru LSROR - niedostatecznie rozwinięty sektor organizacji pozarządowych - zbyt niska aktywność społeczna szczególnie ludzi młodych oraz małe zainteresowanie lokalnymi sprawami - niska przedsiębiorczość na obszarach wiejskich - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
Innowacyjność operacji	<p>3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Przenoszenie doświadczeń z LGD na Lokalną Grupę Rybacką 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych - Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich 	

Wpływ na rynek pracy	<p>3- operacja przyczynia się do stworzenia miejsc pracy, przynajmniej 2 nowych etatów średniorocznie,</p> <p>2- operacja przyczynia się do stworzenia miejsca pracy, minimum 1 etatu średniorocznie,</p> <p>1 - operacja przyczynia się do utrzymania miejsc pracy,</p> <p>0 – operacja nie przyczynia się do utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dostępne miejsca pracy w regionie (specjalne strefy ekonomiczne) - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Tworzenie miejsc pracy w ramach czynnej ochrony przyrody - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich 	

<p>Ograniczenie zaniku sektora rybackiego</p>	<p>1 – operacja dotyczy operacji mającej duże znaczenie dla ograniczenia zaniku sektora rybackiego tj handlu i przetwórstwa produktów rybactwa lub obsługi sektora rybackiego lub gastronomia i turystyki i rękodzieła wykorzystujących produkty rybackie 0 – operacja nie dotyczy rodzajów działalności mających duże znaczenie dla ograniczania zaniku sektora rybackiego</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wieloletnia tradycja spożywania karpia. - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Promocja spożycia ryb i moda na zdrową i smaczną żywność - Wypromowanie karpia jako rozpoznawalnego produktu lokalnego - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego <hr/> <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Brak przetwórstwa i gastronomii (w tym smażalni) - Wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin. - Kłusownictwo. - Sezonowość produkcji. - Zanik tradycji zawodu rybaka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
--	---	--	--

<p>Preferowane kategorie wnioskodawców</p>	<p>2 – wnioskodawca jest osobą, podmiotem z sektora rybactwa lub osoba fizyczna, która zamieszkuje na obszarze objętym LSROR i utraciła miejsce pracy w sektorze rybactwa 0 – pozostałe podmioty</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój oraz podniesienie konkurencyjności usług i produktów opartych o rybactwo - Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze rybactwa - Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów poza sektorem rybackim - Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych obszaru - Stworzenie powiązań ekonomicznych pomiędzy zasobami przyrodniczymi i kulturowymi a gospodarką rybacką - Rozwój infrastruktury turystycznej i promocja regionu - Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i aktywizacja społeczności lokalnych
		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 	

Tabela 26 Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.

Nazwa kryterium	Punkty	Adekwatność do analizy SWOT (wykorzystywanie mocnych stron i szans, eliminowanie słabych stron i	Adekwatność do celów LSROR
-----------------	--------	--	----------------------------

		unikanie zagrożeń)	
Wpływ operacji na osiągnięcie celów określonych w LSROR	<p>2 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 3 celów szczegółowych,</p> <p>1 – operacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 2 celów szczegółowych,</p> <p>0 – operacja przyczynia się do osiągnięcia tylko 1 celu szczegółowego</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Zasoby wodne gromadzone w stawach utrzymują i oddziałują na poziom wód gruntowych - Duża ilość powierzchni gruntowych pod stawami - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo-kulturowe w tym Natury 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Poprawa stanu sieci melioracyjnych - Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - Zwiększenie małej retencji wodnej - Profilaktyka chorób ryb wspierana na poziomie Powiatu i Województwa <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie - Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej. - Degradacja zbiorników wodnych - Niedobory wód w okresie letnim. 	Wszystkie cele

Innowacyjność operacji	<p>3 - operacja innowacyjna w skali szerszej niż obszar LGR, 2 – operacja innowacyjna w skali całego obszaru LGR, 1 – operacja innowacyjna w skali gminy, 0 – operacja nie jest innowacyjna lub jest innowacyjna w skali mniejszej niż obszar gminy.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Zasoby wodne gromadzone w stawach utrzymują i oddziałują na poziom wód gruntowych - Duża ilość powierzchni gruntowych pod stawami - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo-kulturowe w tym Natury 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Poprawa stanu sieci melioracyjnych - Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - Zwiększenie małej retencji wodnej - Profilaktyka chorób ryb wspierana na poziomie Powiatu i Województwa 	<p>Wszystkie cele</p>
-------------------------------	---	---	-----------------------

		Słabe strony i zagrożenia: <ul style="list-style-type: none">- Brak poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dotyczących wykorzystania zasobów lokalnych- Słaby dostęp do Internetu na obszarach wiejskich- Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe wyposażenie- Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej.- Degradacja zbiorników wodnych- Niedobory wód w okresie letnim.	
--	--	---	--

<p>Wpływ na stan środowiska i przyrody</p>	<p>2 - operacja ma wpływ na poprawę stanu środowiska lub zachowania różnorodności biologicznej w zakresie realizowanej operacji</p> <p>0 – operacja nie ma wpływu na poprawę stanu środowiska lub zachowania różnorodności biologicznej w zakresie realizowanej operacji</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Zasoby wodne gromadzone w stawach utrzymują i oddziałują na poziom wód gruntowych - Duża ilość powierzchni gruntowych pod stawami - Rozwój regionu oparty o walory przyrodniczo-kulturowe w tym Natury 2000 - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Poprawa stanu sieci melioracyjnych - Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - Zwiększenie małej retencji wodnej - Profilaktyka chorób ryb wspierana na poziomie Powiatu i Województwa <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie - Zły stan infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej. - Degradacja zbiorników wodnych - Niedobory wód w okresie letnim. 	<p>Wszystkie cele</p>
---	--	--	-----------------------

<p>Wpływ na rozwój turystyki i propagowanie walorów obszaru</p>	<p>1 – operacja ma wpływ na poprawę dostępności usług lub infrastruktury turystycznej lub propagowania walorów przyrodniczych obszaru</p> <p>0 - operacja nie wpływa na poprawę dostępności usług lub infrastruktury turystycznej lub propagowania walorów przyrodniczych obszaru</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Rozwijająca się turystyka przyrodnicza i biznesowa - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna utrudniająca poruszanie się wewnątrz regionu (zły stan dróg) - Niezadawalająco rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (w tym mała ilość kąpielisk) - Zły stan małej infrastruktury około turystycznej (punkty widokowe, biwakowe, wiaty, parkingi, oznakowanie) - Brak przetwórstwa i gastronomii (w tym smażalni) - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 	<p>Wszystkie cele</p>
--	---	---	-----------------------

<p>Wykorzystanie tradycji i zasobów obszarów</p>	<p>2 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej 2 z wymienionych zasobów, a jednym z nich są zasoby lub tradycje związane z sektorem rybackim, 1 - w ramach operacji wskazano wykorzystanie przynajmniej z dwóch wymienionych zasobów, ale nie ma wśród nich zasobów lub tradycji związanych z rybactwem, 0 - wskazano wykorzystanie tylko 1 z wymienionych zasobów, lub nie wskazano wykorzystania zasobów wcale.</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duża powierzchnia obszarów, gdzie chroniona jest przyroda i krajobraz (Przemkowski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Odry, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody) - Duża powierzchnia lasów i stawów związana z kompleksem Borów Dolnośląskich - Cieki i zbiorniki wodne – atrakcyjne krajobrazowo, o walorach rekreacyjnych - Dobry stan środowiska w znacznej części regionu - Rozwinięte leśnictwo oraz aktywne koła łowieckie i wędkarskie - Wielokulturowość ludności napływowej - zachowane tradycje i obyczaje, znane święta i festiwale lokalne, kultura - Duża różnorodność zabytków - Wyznakowana sieć szlaków turystycznych - Prowadzona edukacja przyrodniczo-kulturowa – ścieżki edukacyjne - Dobrze funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne - Aktywne organizacje pozarządowe - Wieloletnia tradycja spożywania karpia. - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) 	<p>Wszystkie cele</p>
---	---	--	-----------------------

		<p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Niedobory wód w okresie letnim - Niezadowalająca estetyka wsi - Niezadowalający stan zabytków - zanikanie kultury i tradycji tego obszaru - starzenie się mieszkańców i ucieczka młodych do miast - wypieranie polskiego produktu przez ryby z Chin 	
<p>Preferowane kategorie wnioskodawców</p>	<p>2 – wnioskodawca jest osobą, podmiotem z sektora rybactwa lub osoba fizyczna, która zamieszkuje na obszarze objętym LSROR i utraciła miejsce pracy w sektorze rybactwa 0 – pozostałe podmioty</p>	<p>Mocne strony i szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doświadczona i wykwalifikowana kadra sektora rybackiego - Oferta podnosząca kwalifikacje w zawodzie rybaka, oraz dla osób odchodzących z rybactwa - Rozwój przetwórstwa ryb, gastronomii i sieci dystrybucji tych produktów - Modernizacja infrastruktury sektora rybackiego - Rozwój agroturystyki, turystyki przyrodniczej i ekologicznej - Stworzenie ofert turystycznych i edukacyjnych na funkcjonujących stawach i wykorzystanie tradycji rybackich - Tworzenie i rewitalizacja infrastruktury turystycznej (kąpieliska, ścieżki i trasy turystyczne, łowiska itp.) <p>Słabe strony i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spadek zatrudnienia w sektorze rybackim - Zanik tradycji rybackich, w tym zawodu rybaka - Brak oferty szkoleniowej w zawodach rybackich - Słabe zainteresowanie pracą w sektorze rybackim - Brak sprawnie działającej sieci dystrybucyjnej na obszarze LSROR i słaby marketing produktów - Mała różnorodność asortymentu produkcji w sektorze rybackim - Zły stan infrastruktury gospodarstw i przedsiębiorstw rybackich oraz słabe usprzętowanie 	<p>Wszystkie cele</p>

10. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSROR

Rozpoczęcie prac nad Lokalną Strategią Rozwoju Obszaru Rybackiego związane jest z inicjatywą członków Stowarzyszenia LGD Wrzosowa Kraina, które posiada status Lokalnej Grupy Działania i realizuje działania w ramach Osi 4 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W wyniku podjętych działań przez członków LGD, z początkiem 2009 roku zainicjowana została kampania informacyjna na rzecz upowszechnienia informacji o możliwości skorzystania z pomocy w ramach osi 4 - PO RYBY 2007-2013. W wyniku tej inicjatywy powstało Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia”. W między czasie partnerzy LGR, **w tym również reprezentacja sektora rybackiego**, wzięli udział w szkoleniach organizowanych przez Agrolinię w ramach projektu "Przygotowanie potencjalnych Lokalnych Grup Rybackich w Polsce".

Proces przygotowania Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich "Dolnośląskiej Krainy Karpia" prowadzony był **metodą uspołecznioną** przy udziale szerokiego grona przedstawicieli obszaru jaki obejmuje LSROR, tj. z mieszkańcami gmin, przedstawicielami trzech sektorów tworzących stowarzyszenie. Prace przebiegały zgodnie ze standardami procesu planowania strategicznego **ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb środowiska rybackiego**, czyli od etapu diagnozy poprzez analizę SWOT, uzgodnienie celów, środków służących osiągnięciu celów, preferowanego zakresu operacji, budżetu i kryteriów wyboru operacji.

Podstawową metodą wykorzystaną do tworzenia strategii były **spotkania warsztatowe** prowadzone w okresie od października 2009 do stycznia 2010 roku. Łącznie odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło od 12 do 26 osób. Uczestnicy pracowali na sesjach plenerowych oraz w grupach roboczych na każdym etapie opracowania strategii. W pracach nad dokumentem w dużej części udział brały osoby uczestniczące w szkoleniach Agrolinii (częściowo spotkania te merytorycznie były z sobą połączone). Warsztaty prowadzone były metodami interaktywnymi, wymagały aktywnego uczestnictwa i sprzyjały wymianie poglądów i wiedzy pomiędzy uczestnikami procesu.

Dzięki wypracowanym podczas warsztatów zapisom, uzgodnieniom parterów oraz konsultacjom ze społecznością lokalną powstała ostateczna wersja strategii (włącznie z zasadami jej wdrażania i aktualizacji).

Tabela 27 Zestawienie informacji o spotkaniach i warsztatach umożliwiających społeczności lokalnej udział w przygotowaniu LSROR (listy obecności dostępne w biurze LGR):

L.p.	Przeznaczenie	Data	Miejsce	Liczba uczestników	Sektor rybacki
1.	Spotkania szkoleniowe organizowane przez Agrolinię	27 sierpnia 2009	Przemków, siedziba LGR	24	6
2.		7 września 2009	Przemków, siedziba LGR	9	2
3.		8 października 2009	Przemków, siedziba LGR	22	8
4.		9 listopada 2009	Chocianów, Gospodarstwo „Wrzosówka”	26	9

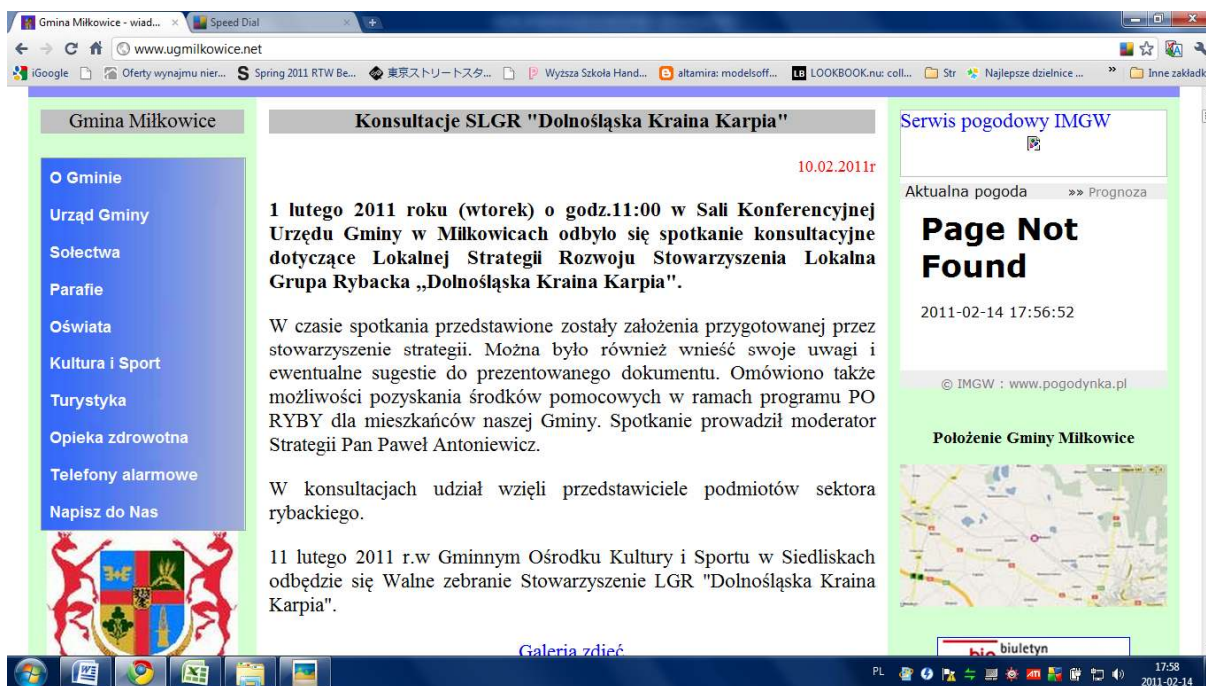
5.	Spotkania warsztatowe w ramach prac nad LSROR, pierwszy nabór	8 października 2009	Przemków, siedziba LGR	22	8
6.		9 listopada 2009	Chocianów, Gospodarstwo „Wrzosówka”	26	9
7.		28 listopada 2009	Chocianów, Gospodarstwo „Wrzosówka”	17	5
8.		12 stycznia 2010	Chocianów, Gospodarstwo „Wrzosówka”	12	7
9.	Spotkania warsztatowe w ramach prac nad LSROR, drugi nabór	13 stycznia 2011	Ostaszów, Gospodarstwo „Amazonka”	10	7
10.	Spotkanie informacyjne dla rybaków z Gminy Kunice	20 stycznia 2011	Urząd Gminy w Kunicach	11	8
11.	Spotkania warsztatowe w ramach prac nad LSROR, uzgodnienie strategicznych celów	1 luty 2011	Urząd Gminy w Miłkowicach	12	10

Dodatkowo na potrzeby prac nad LSROR przeprowadzone zostały **badania ankietowe wśród przedstawicieli sektora rybackiego**, które miały na celu m.in. poznanie oczekiwań i potrzeb rybaków w związku z planowanymi do realizacji operacjami, w ramach wdrażanej osi priorytetowej 4 – PO RYBY 2007-2013. Zebrane informacje posłużyły opracowaniu niniejszej strategii. Ankieta wypełniona została przez 10 przedstawicieli sektora rybackiego. Zawarte w niej pytania dotyczyły min. profilu produkcji, prowadzonej dodatkowej działalności, oferty, wielkości produkcji, ograniczeń w rozwoju (problemów), oczekiwań związanych z dostępnością funduszy i przynależnością do LGR. Wyniki badań posłużyły min. do przygotowania celów LSROR, środków, podziału budżetu oraz kryteriów.

Za pośrednictwem lokalnej prasy oraz **stron internetowych** samorządów, jak również strony www.WrzosowaKraina.pl – przekazywane były informacje o spotkaniach oraz postępie prac nad dokumentem. Przy pomocy danych kontaktowych, udostępnionych przez te media, można było kontaktować się i przekazywać informacje zwrotne dotyczące LSROR.

Zdjęcie 4 Zaproszenie do konsultacji na stronie internetowej Urzędu Gminy w Lubinie

Zdjęcie 5 Informacja na temat konsultacji LSROR – strona Urzędu Gminy w Miłkowicach

W biurze LGR działał **punkt informacyjno-konsultacyjny**. Pracująca w nim osoba była w stałym kontakcie z partnerami stowarzyszenia i osobami zainteresowanymi przygotowaniem LSROR – przekazując im bieżące informacje oraz materiały do konsultacji.

Duże znaczenie miał stały i bezpośredni kontakt telefoniczny, w szczególności z przedstawicielami sektora rybackiego.

Zdjęcie 6 Spotkanie warsztatowe w Miłkowicach w dniu 1.02.2011 r.

Prace nad LSROR zostały zakończone wraz z przyjęciem strategii do realizacji uchwałą Walnego Zebrania Założycieli Stowarzyszenia LGR "Dolnośląska Kraina Karpia" w dniu 17.02.2010 r.

Po ogłoszeniu wyników o wybór LGR, okazało się, że Dolnośląska Kraina Karpia nie uzyskała odpowiedniej ilości punktów i ponownie stanie do konkursu w II naborze wniosków.

Liderzy sektora rybackiego zorganizowali w krótkim czasie kilka warsztatów, na których dokładnie przeanalizowano i ponownie sformułowano cele Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich.

Zdjęcie 7 Spotkanie warsztatowe w Ostaszowie z dnia 13.01.2011 r.

Zdjęcie 8 Walne Zebranie Członków w Siedliskach w dniu 11.02.2011 r.

Schemat prac nad Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Rybackich

11. Planowane działania LGR związane z wdrażaniem LSROR, w tym podanie terminów konkursów na wybór operacji do realizacji, w ramach wdrażania LSROR

Tabela 28 Harmonogram konkursów na wybór operacji do realizacji, w ramach wdrażania LSROR

Lp.	Środek 4.1 Rozwój obszarów zależnych od rybactwa, w tym:	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
		kwartały		kwartały		kwartały		kwartały		kwartały		kwartały	
		I - II	III - IV	I - II	III - IV	I - II	III - IV	I - II	III - IV	I - II	III - IV	I - II	III - IV
1	Wzmocnienie konkurencyjności i utrzymania atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa				X	X	X	X	X				
2	Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem				X	X	X	X	X				
3	Podnoszenie wartości produktów rybactwa, rozwój usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa				X	X	X	X	X				
4	Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zniszczenia w wyniku kłęski żywiołowej lub przemysłowej				X	X	X	X	X				

Legenda:

X – konkursy wyłącznie dla podmiotów zależnych od rybactwa

X – konkursy wyłącznie dla podmiotów gospodarczych i społecznych

X - konkursy dla podmiotów gospodarczych, społecznych i publicznych

Założenia do harmonogramu konkursów

W 2011 roku pierwsze konkursy przewidziano do realizacji w III kwartale roku. Konkursy przeznaczone są dla każdego typu beneficjentów.

W latach 2012 oraz 2013 konkursy realizowane będą w II oraz w III kwartale roku z założeniem, że pierwszy konkurs w roku przeznaczony jest wyłącznie dla podmiotów z sektora gospodarczego i społecznego. Założenie to ma zapewnić, że co najwyżej 35% finansowania realizacji operacji w ramach wdrażania LSROR wykorzystane zostanie przez podmioty z sektora publicznego (co najmniej 50% finansowania realizacji operacji przez podmioty z sektora gospodarczego i społecznego).

Założenie to nie dotyczy finansowania operacji w ramach „Restrukturyzacji i reorientacji działalności gospodarczej oraz dywersyfikacji zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem” gdzie zgodnie z zapisami rozporządzenia beneficjentami mogą być wyłącznie podmioty wskazane w § 4 pkt. 2 rozporządzenia z dnia 15 października 2009 roku.

Opis procesu wdrażania LSROR

Lokalna Grupa Rybacka odpowiedzialna będzie za proces wdrażania LSROR. Z jednej strony Komitet odpowiedzialny będzie za wybór operacji do realizacji, a z drugiej zarząd realizować będzie działania związane z **wdrażaniem LSROR** – promocją i informacją, aktywizacją i motywowaniem społeczności lokalnej (szczególnie podmiotów zależnych od rybactwa) do zaangażowania się w planowane konkursy. Zarząd odpowiedzialny będzie również za **aktualizację** strategii.

Komitet realizujący swoje podstawowe zadanie jakim jest wybór projektów powinien kierować się zasadami bezstronności, jawności i przejrzystości w podejmowaniu decyzji. Szczegółowe zasady i procedury dotyczące wyboru projektów opisane zostały w rozdziale 8 niniejszej strategii.

Szersza i nie mniej odpowiedzialna będzie rola Zarządu LGR. Jego zadania w procesie **wdrażania** LSROR podzielić można na działania związane z **promocją i informacją, aktywizacją i motywowaniem** oraz **monitorowaniem** realizacji strategii.

W ramach **promocji i informacji** LGR w pierwszym okresie wdrażania powinno skupić się na działaniach zapewniających szeroką informację i promocję założeń Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich oraz przybliżających zasady i harmonogram ogłaszania konkursów na finansowanie konkretnych operacji. W tym celu wykorzystane mogą zostać tradycyjne oraz bardziej nowoczesne narzędzia komunikacji społecznej. Ponieważ oś priorytetowa 4 proponuje wsparcie głównie dla mieszkańców obszarów zależnych od rybactwa nie należy pomijać narzędzi, które są dla nich bezpośrednio dostępne, tj. tablice ogłoszeniowe w wioskach czy gospodarstwach rybackich, informacje na tablicach przy urzędach gmin i parafiach, druki informacyjne wykładane w sklepach i innych często odwiedzanych przez mieszkańców miejscach. Warto również współpracować z **lokalnymi mediami** w realizacji działań promocyjnych. Na obszarze LGR dostępna jest prasa lokalna, która jest źródłem informacji dla mieszkańców. Do realizacji tych działań zaangażować można również lokalne radio i telewizję. Obecnie standardowym narzędziem komunikacji staje się Internet. Niezbędne jest aby na stronie internetowej LGR dostępne były LSROR, harmonogram konkursów, informacja o aktualnych wydarzeniach, wzory wniosków, protokoły z posiedzeń komitetu, etc. Dodatkowo w kolejnych latach wdrażania LSROR pomyśleć można o lokalnej bazie „dobrych praktyk” projektów sfinansowanych już w ramach środków osi 4. Dobrym narzędziem komunikacji pomiędzy LGR a mieszkańcami obszaru może być funkcjonujące przy stronie internetowej forum dyskusyjne.

Za bezpośredni kontakt ze społecznością lokalną odpowiedzialne będzie działające przy zarządzie **biuro LGR**. W godzinach pracy przynajmniej jeden pracownik powinien być obecny i dysponować aktualną informacją o działaniach LGR, konkursach oraz udostępniać

wzory wniosków i instrukcję ich wypełniania. Biuro odpowiedzialne będzie za zorganizowanie bezpłatnej pomocy doradczej dla podmiotów z obszaru zainteresowanych złożeniem wniosków w ramach ogłaszanych konkursów oraz przyjmować składane wnioski. Widać więc, że w działaniach informacyjnych i promocyjnych najistotniejsza będzie rola zarządu i jego biura, które koordynować będzie realizację tych działań i dbać o ich aktualność i systematyczność.

Ważną rolą LGR we wdrażaniu LSROR powinno być **aktywizowani i motywowanie** mieszkańców do zaangażowania się we wdrażanie strategii. Na tym polu LGR może pochwalić się już osiągnięciami związanymi z dużym zaangażowaniem lokalnych liderów reprezentujących sektory publiczny, społeczny i gospodarczy w prace warsztatowe i przygotowanie dokumentu LSROR. Zaangażowanie to zaowocowało również wejściem tych osób w skład Komitetu i Zarządu. Można więc domniemać, że kompetencje przedstawicieli tych organów są wystarczające do podjęcia działań aktywizacyjnych i motywacyjnych skierowanych do pozostałych mieszkańców obszaru. W tym zakresie szczególna rola organów LGR związana będzie z pomocą dla beneficjentów w przygotowaniu wniosków o przyznanie pomocy w ramach LSROR. Obecnie na obszarze niewiele podmiotów rybackich ma doświadczenie w tworzeniu aplikacji konkursowych i pozyskiwanie w ten sposób środków na swoją działalność. Zadaniem LGR będzie zorganizowanie szkoleń i warsztatów, skierowanych do podmiotów zależnych od rybactwa, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, pozwalających potencjalnym beneficjentom na nabycie niezbędnych umiejętności i kwalifikacji. Drugim ważnym zadaniem będzie aktywizacja mieszkańców do wspólnych działań społecznych i realizowanie ich po przez zakładanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, spółdzielni socjalnych etc.

W następnym rozdziale opisany zostanie system **monitorowania** będący elementem ewaluacji własnej LGR.

12. Zasady i sposób dokonywania oceny własnej funkcjonowania LGR

W ramach ewaluacji własnej Lokalna Grupa Rybacka "Dolnośląska Kraina Karpią" musi zwrócić uwagę na 2 aspekty, tj. wdrażanie LSROR oraz funkcjonowanie LGR.

Ewaluacja musi być realizowana na bieżąco, a z końcem każdego roku powinny być zbierane płynące z niej wnioski (gromadzone w postaci rejestrów oraz statystyk). Dwukrotnie (przełom 2011/2012 oraz 2013/2014) należy wykorzystać je do aktualizacji LSROR. Po zakończeniu realizacji Strategii w 2015 roku dokonana powinna być ewaluacja końcowa. Za realizację tych czynności odpowiedzialny będzie zarząd LGR, który na podstawie niniejszych rekomendacji koordynować powinien monitoring i ewaluację własną.

Podstawą ewaluacji we wdrażaniu LSROR będzie monitoring osiągnięcia celów strategii. Cele ogólne powinny zostać osiągnięte w perspektywie długofalowej, realny wydaje się horyzont czasowy do 2020 roku. Cele szczegółowe osiągnięte będą na koniec realizacji operacji zapisanych w LSROR, tj. do końca 2015 roku.

W bieżącej ocenie zaawansowania realizacji celów LSROR pomocne będą **wskaźniki realizacji LSROR** pozwalające opisać cele w sposób mierzalny. Mówiąc inaczej - wskaźniki realizacji LSROR będą **kryteriami** ewaluacji i oceny realizacji celów strategii. *Wskaźniki realizacji LSROR znajdują się w pkt. 5.3 niniejszej strategii.*

Analiza osiągnięcia celów oraz coroczne monitorowanie osiągnięcia wskaźników celów stanowiąc będą podstawę ewaluacji własnej we wdrażaniu LSROR. Jednocześnie monitorowanie to posłuży do działań związanych z ewentualną aktualizacją strategii.

W ramach monitoringu zalecany jest również coroczny przegląd procedur związanych z wdrażaniem LSROR.

Drugim ważnym elementem oceny wdrażania LSROR będzie wykonywana na zakończenie każdego roku realizacji ewaluacja wykorzystania przyznanych środków. Ewaluacja ta polegać będzie na porównaniu wykorzystanych środków do kwot zaplanowanych w budżecie. **Kryterium** stanowiąc tu będzie zgodność wydatkowanych środków z zaplanowanymi w budżecie kwotami. Pozwoli to oszacować wykorzystanie środków w ramach realizowanych operacji. Dwukrotnie (przełom 2011/2012 oraz 2013/2014) zebrane w ten sposób dane należy wykorzystać do aktualizacji LSROR.

W ramach funkcjonowania LGR ocenie podlegać będą następujące elementy:

- funkcjonowanie biura,
- działalność zarządu,
- wybór operacji do realizacji przez Komitet,
- jakość i efektywność stosowanych procedur,
- współpraca pomiędzy organami LGR,
- przepływ informacji i sprawność w podejmowaniu decyzji.

Kryteria oceny funkcjonowania LGR związane będą z następującymi założeniami:

- efektywnością – tj. nakładów w stosunku do osiągniętych rezultatów,
- skutecznością – czyli czy osiągnięto zakładane rezultaty,
- oddziaływaniem – jaką zmianę przyniosły działania dla szerszej rozumianego rozwoju regionu,
- trwałością – przeświadczeniem, że rezultaty i korzyści będą kontynuowane.

Ponieważ ocena ta dotyczy bezpośrednio osób zaangażowanych w funkcjonowanie LGR przeprowadzona powinna być przez podmiot zewnętrzny. Innym rozwiązaniem jest powierzenie tych czynności komisji rewizyjnej, która **co roku** przygotowałaby **raport** dotyczący oceny funkcjonowania LGR. Raport taki mógłby być przygotowywany **na podstawie ankiet** przeprowadzonych pośród członków LGR. W przypadku pojawienia się w raporcie rekomendacji związanych ze zmianą zasad i procedur funkcjonowania LGR zostaną one uwzględnione w procedurze aktualizacji LSROR.

Podsumowując: upoważniony do ewaluacji podmiot sporządzi przed każdym Walnym Zebraniem Założycieli, na którym udziela się absolutorium Zarządowi, **raport za miniony rok**. Raport powinien być podawany do wiadomości publicznej zgodnie z zasadą jawności. Informacje płynące z przygotowanego raportu będą służyły aktualizacji LSROR.

13. Spójność LSROR z działaniami i operacjami planowanymi do realizacji na obszarze objętym LSROR w ramach innych programów i strategii

LSROR a strategie lokalne:

Cele i operacje Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich komplementarne są ze „strategiami rozwoju” wszystkich gmin wchodzących w skład LGR „Dolnośląska Kraina Karpią”:

- Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Przemków
- Strategią Rozwoju Gminy Chocianów
- Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Gromadka
- Strategią Rozwoju Gminy Bolesławiec
- Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chojnów
- Strategią Rozwoju Gminy Lubin
- Strategią Rozwoju Gminy Osiecznica
- Strategią Rozwoju Gminy Miłkowice
- Strategią Rozwoju Gminy Węgliniec
- Strategią Rozwoju Gminy Kunice

Zapisy tych dokumentów wykorzystane zostały do prac nad diagnozą obszaru oraz na etapie planowania strategicznego w ramach niniejszego dokumentu – monitorowana była ich zgodność z proponowanymi do realizacji celami i operacjami LSROR. Realizacja zapisanych celów LSROR, wobec uzupełniających się i komplementarnych zapisów lokalnych dokumentów strategicznych gmin, przyczyni się do zrównoważonego rozwoju regionu i wzmocnienia końcowych efektów.

Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Rybackich LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” komplementarna jest również z dokumentami poziomu powiatowego, a mianowicie:

- Strategią Rozwoju Powiatu Bolesławieckiego
- Strategią Rozwoju Powiatu Polkowickiego
- Strategią Rozwoju Powiatu Legnickiego
- Strategią Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego

LSROR a Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Wrzosowa Kraina”:

Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD „Wrzosowa Kraina” na lata 2009 - 2015 jest dokumentem, który podobnie jak LSROR powstał w wyniku konsultacji społecznych na potrzeby wdrażania osi 4 Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW). Dokument ten swoim zasięgiem obejmuje obszar 6 gmin, które wchodzą jednocześnie w strukturę Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpią”.

W tworzeniu i wdrażaniu obydwu strategii biorą udział często te same osoby, lokalni liderzy, których celem jest kompleksowy rozwój całego regionu. Działania w ramach LSR i LSROR zaplanowane zostały w taki sposób, aby wspierać się wzajemnie i uzupełniać. Podejście takie skutkować powinno tzw. efektem synergii dla całego obszaru i być gwarancją wzmocnienia

końcowych efektów. Oba dokumenty zbudowane zostały jako komplementarne. Poniżej wymienione są cele i przedsięwzięcia LSR:

1 Cel ogólny - Zrównoważony rozwój regionu oparty o turystykę, dbałość o dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe oraz wykorzystanie lokalnych walorów.

Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<p>1.1. Efektywna ochrona zasobów naturalnych i zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego regionu</p> <p>1.2. Budowa spójnego systemu oznakowania i rozbudowa infrastruktury turystycznej</p> <p>1.3. Poprawa estetyki i zagospodarowanie miejsc przestrzeni publicznej wsi oraz wzrost bezpieczeństwa mieszkańców</p>	<p>I „Turystyka i wypoczynek w regionie”</p> <p>a) Waloryzacja, remonty i zabezpieczenie obiektów zabytkowych, małej architektury i pomników przyrody (min. kościoły, pałace, kapliczki, krzyże pokutne, pomniki, stare cmentarze, parki, mury, grobowce) oraz ich oznakowanie</p> <p>b) Opracowanie dokumentacji, badań, analiz etc., niezbędnych do odtworzenia lub objęcia ochroną wybranych obiektów (zabytki, pomniki przyrody, tereny cenne przyrodniczo)</p> <p>c) Turystyczne szlaki rowerowe, piesze, konne itp. – utrzymanie i konserwacja istniejących szlaków oraz tworzenie nowych</p> <p>d) Znakowanie szlaków komunikacyjnych, miejsc i obiektów, szlaków turystycznych wspólnym i ujednoliconym oznakowaniem graficznym</p> <p>e) Rozbudowa małej infrastruktury turystycznej przy szlakach (w tym wiaty, miejsca odpoczynku, wieże, pomosty, stacje, miejsca postoju parkingi, kubły na śmieci etc.)</p> <p>f) Utworzenie sieci punktów informacji turystycznej oraz sieci punktów dostępności i sprzedaży produktów lokalnych</p> <p>II „Zadbane, funkcjonalne i bezpieczne obszary wiejskie Wrzosowej Krainy”</p> <p>a) Tworzenie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie gospodarki odpadami, ekologii i czynnej ochrony przyrody</p> <p>b) Nasadzenie drzew i krzewów – tworzenie i pielęgnacja miejsc zielonych</p> <p>c) Modernizacja i budowa bezpiecznych placów zabaw dla dzieci</p> <p>d) Tworzenie, modernizacja i wyposażenie miejsc rekreacji i aktywności sportowej</p> <p>e) Akcje sprzątania okolicy (funkcje integrujące na poziomie miejscowości i pomiędzy sołectwami)</p> <p>f) Rozbudowa infrastruktury służącej poprawie bezpieczeństwa społeczności lokalnych</p>

2 Cel ogólny – Rozwój gospodarczy obszaru w oparciu o lokalne zasoby.

Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<p>2.1. Wsparcie rozwoju rolnictwa proekologicznego i agroturystyki</p> <p>2.2. Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów na obszarach wiejskich</p> <p>2.3. Rozwój usług i produktów lokalnych Wrzosowej Krainy</p>	<p>III „Przedsiębiorczy mieszkańcy”</p> <p>a) Szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje zawodowe i umiejętności mieszkańców</p> <p>b) Wsparcie dla usług około turystycznych i rozwoju oferty turystycznej (np. gospodarstwa agroturystyczne, pola namiotowe, wypożyczalnie sprzętu, mała gastronomia etc.)</p> <p>c) Wsparcie dla usług związanych ze sportem i rekreacją</p> <p>d) Stała inwentaryzacja i aktualizacja bazy danych zasobów, produktów i usług Wrzosowej Krainy</p> <p>e) Badania rynku i konsumentów w regionie i poza nim</p> <p>f) Rozwijanie oferty produktów i usług w regionie</p> <p>g) Wsparcie hodowców, w tym np. rzadkich ras gospodarskich i domowych, zwierząt wykorzystywanych do funkcji turystyczno-rekreacyjnych</p> <p>h) Tworzenie biur rachunkowych</p> <p>i) Usługi związane z projektowaniem i prowadzeniem stron internetowych</p> <p>j) Tworzenie i wsparcie grup producenckich</p>

	<ul style="list-style-type: none"> k) Wsparcie osób wytwarzających produkty energetyczne z biomasy l) Projektowanie rozwiązań i dystrybucja sprzętu z zakresu odnawialnych źródeł energii m) Podnoszenie jakości produktów i usług – dbanie o wysokie standardy n) Działania zmierzające ku opracowaniu i wdrożeniu systemu certyfikacji produktów i usług o) Pomoc w składaniu wniosków o wpis na listę produktów tradycyjnych p) Wsparcie powstawania i rozwoju firm działających w oparciu o lokalne zasoby q) Oznakowanie w terenie certyfikowanych producentów i usługodawców (np. tablice, szyldy etc.) oraz znakowanie produktów r) Działania promocyjne usługi i produkty z regionu (ulotki, foldery i inne)
--	--

3 Cel ogólny – Wzmocnienie kapitału społecznego oraz zwiększenie samodzielności mieszkańców, w radzeniu sobie z lokalnymi problemami i działaniami na rzecz swojego miejsca zamieszkania.

Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<p>3.1. Wsparcie różnych form aktywności społecznej na obszarach wiejskich</p> <p>3.2. Wzrost wiedzy i umiejętności mieszkańców Wrzosowej Krainy</p> <p>3.3. Wyłonienie liderów i grup aktywnych społecznie oraz wspieranie procesu zrzeszania się</p> <p>3.4. Tworzenie miejsc i warunków do spotkań, nawiązywania kontaktów oraz pobudzania aktywności lokalnej społeczności</p>	<p>IV „Rozwinięte społeczeństwo obywatelskie”</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Szkolenia i warsztaty ogólnorozwojowe, odpowiadające na potrzeby mieszkańców (podnoszące ich wiedzę i umiejętności) b) Kursy języków obcych (przydatne np. przy obsłudze ruchu turystycznego) c) Przekazywanie informacji o możliwościach jakie stwarza program Leader i LGD (ulotki, ogłoszenia, szkolenia i spotkania z mieszkańcami) d) Wyłonienie liderów i grup aktywnych społecznie – szkolenia interpersonalne oraz nt umiejętności leaderskich (ogólnorozwojowe) e) Wymiana doświadczeń z innymi aktywnymi grupami (wizyty studyjne) f) Kursy i szkolenia dot. tworzenie lokalnych stowarzyszeń oraz pozyskiwania grantów, realizowania działań i rozliczania środków g) Tworzenie oferty edukacyjnej bazującej na walorach kulturowo – przyrodniczych i tworzonej infrastrukturze rekreacyjno – turystycznej h) Edukacja ukierunkowana na poznawanie regionu i tworzenie tożsamości lokalnej zgodnej z kierunkami strategii (np. turystyka, produktu lokalne), i) Publikacje edukacyjne j) Akcje i kampanie nt profilaktyki zdrowotnej k) Wsparcie rozwoju placówek kulturalno-oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych l) Organizacja kursów obsługi komputera i podstawowych aplikacji oraz szkolenia nt. wyszukiwania informacji z internetu m) Doposażenie organizacji i placówek kulturalno-oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz osób fizycznych zajmujących się rozwojem i aktywizacją społeczności n) Działania aktywizujące Koła Gospodyń Wiejskich i inne grupy zorganizowane na wsiach o) Budowa, remont, przebudowa i doposażenie publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych, aby umożliwić działanie

	<p>aktywnym mieszkańcom</p> <p>p) Tworzenie Planów Odnowy Miejscowości</p> <p>q) Działania wspierające lokalne talenty (np. zespoły folklorystyczne, teatralne itp.)</p> <p>r) Podejmowanie działań wspierających rozwój Lokalnej Grupy Działania</p>
--	---

4 Cel ogólny - Konsolidacja regionu oraz jego promocja - jako wyjątkowego miejsca w Europie.

Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<p>4.1. Wspieranie działań integrujących społeczność lokalną regionu, umożliwiających nabywanie i wymianę doświadczeń</p> <p>4.2. Rozwój partnerskiej współpracy w regionie</p> <p>4.3. Promocja obszaru i jego walorów w tym tworzenie atrakcyjnych ofert dla różnych odbiorców</p> <p>4.4. Zastosowanie technologii informatycznych w stymulowaniu rozwoju Wrzosowej Krainy i jej mieszkańców</p>	<p>V „Integracja regionu”</p> <p>a) Organizowanie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, jarmarków, świąt, koncertów, konkursów i wystaw</p> <p>b) Krajowe i zagraniczne wyjazdy studyjne – nabywanie doświadczeń, kontaktów i wewnętrzna integracji uczestników</p> <p>c) Organizacja wizyt studyjnych grupom realizującym projekty typu LEADER celem wymiany doświadczeń</p> <p>d) Tworzenie nowych i aktualizacja istniejących stron internetowych (platform wymiany informacji umożliwiających szeroką promocję regionu, pełniących funkcje edukacyjne i integrujące mieszkańców)</p> <p>e) Rozbudowa infrastruktury informatycznej oraz tworzenie miejsc dostępu do internetu</p> <p>VI „Promocja Wrzosowej Krainy”</p> <p>a) Opracowanie pakietu promocyjnego Wrzosowej Krainy</p> <p>b) Ogłaszanie i zapraszanie gości oraz turystów na organizowane imprezy i wydarzenia</p> <p>c) Działalność wydawnicza i kolportaż materiałów promocyjnych (ulotki, mapy, foldery i inne)</p> <p>d) Zakup wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań promocyjnych (np. stoiska, banery)</p> <p>e) Reportaże, ogłoszenia i reklama w mediach lokalnych i ponadlokalnych – kampanie promocyjne</p> <p>f) Udział w targach - krajowych i zagranicznych</p> <p>g) Organizacja study-tour dla mediów</p> <p>h) Przekazywanie informacji o ofercie turystycznej do krajowych i zagranicznych biur turystycznych</p>

LSROR a strategię regionalne:

W ramach procesu tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich dla LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” zbadano jej spójność z regionalnymi strategiami, a mianowicie:

- Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego,
- Programem Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. została uchwalona w 2005 r. i jest zaktualizowana i gruntownie przebudowaną wersją strategii z 2000 r. już pod potrzeby NPR i polityki rozwoju regionalnego kraju.

Wizja regionu określona w nowej strategii to: **"Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym"**.

Cel nadrzędny: "Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju".

Cel nadrzędny zostanie zrealizowany poprzez realizację priorytetów i działań w sferze gospodarczej, przestrzennej i społecznej.

Niżej wymienione cele, priorytety i działania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego są komplementarne z LSROR dla LGR „Dolnośląska Kraina Karpią”.

Sfera Gospodarcza:

Cel „gospodarczy”: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska”.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie rozwoju MŚP - Promowanie produktów regionalnych i ich marketing - Współpraca gospodarcza w regionie - Rozszerzenie współpracy regionalnej i międzynarodowej - Wspieranie zmian postaw mieszkańców regionu ukierunkowanych na przedsiębiorczość

Sfera przestrzenna:

Cel „przestrzenny”: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Poprawa spójności przestrzennej regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - Policentryczny rozwój wsi osadniczej oraz tworzenie nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych przy zachowaniu walorów przyrodniczych, środowiskowych i krajobrazowych - Przeciwdziałanie degradacji obszarów peryferyjnych i zagrożonych marginalizacją
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie poziomu życia ludności wiejskiej - Rozwój pozarolniczej aktywności mieszkańców terenów wiejskich i wykształcenie nowych funkcji dla tych terenów - Wspieranie działalności na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania - Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej wychodząca naprzeciw wymogom funkcji gospodarczych oraz edukacyjnych
Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie atrakcyjnych form różnorodnych zespołów zabudowy w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych. - Ochrona dziedzictwa kulturowego
Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrona zasobów naturalnych poprzez ich racjonalne wykorzystanie

	<ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie i ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej - Propagowanie wiedzy ekologicznej
--	---

Sfera społeczna

Cel „społeczny”: Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich i otwartych na świat.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	<ul style="list-style-type: none"> - Redukowanie zjawiska ubóstwa. - Promowanie innowacyjnych metod i technik rozwiązywania problemów z zakresu polityki i profilaktyki społecznej. - Wdrażanie planów działania na rzecz wzrostu zatrudnienia przy wykorzystaniu partnerstwa społecznego. Promocja zatrudnienia socjalnego i spółdzielczości socjalnej.
Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury.	<ul style="list-style-type: none"> - Optymalizacja infrastruktury kulturalnej, zwiększenie aktywności w obszarze kultury. - Ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego, rozwój tożsamości regionalnej. - Wsparcie i promocja postaw prospołecznych oraz lokalnych inicjatyw społecznych na zasadach pomocniczości i partnerstwa. - Aktywizacja społeczności lokalnych w szczególności z terenów wiejskich. - Umacnianie i rozwój współpracy administracji publicznej i sektora pozarządowego.
Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie powszechnego dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych. - Rozwijanie kompetencji i umiejętności potrzebnych dla społeczeństwa wiedzy oraz postaw innowacyjnych. - Rozwijanie przedsiębiorczości poprzez promowanie inicjatywy i kreatywności w procesie kształcenia.
Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększanie aktywności samorządów, organizacji i stowarzyszeń w rozwoju i promowaniu sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia. Szkolenie kadr. - Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. - Zwiększenie skuteczności zapobiegania, wczesnego wykrywania i leczenia chorób oraz zapobieganie i leczenie uzależnień.

Kolejnym ważnym dokumentem poziomu regionalnego jest **Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego**, który opracowano w 2004 roku.

Program został opracowany na lata 2004-2013. Wdrażanie założeń przyjętych w programie

ma przyczynić się do rozwoju turystyki w województwie dolnośląskim i wzrostu jego konkurencyjności oraz wykorzystania dostępnych regionalnych środków finansowych. Działania w nim przyjęte powinny pozytywnie wpłynąć na wzrost ekonomiczny województwa, dalszy wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, zwiększenie różnorodności kulturowej jego mieszkańców oraz pogłębienie współpracy międzynarodowej szczególnie z partnerami z Czech i Niemiec.

W programie tym wyróżniono 4 priorytety, w ramach których wypracowano cele szczegółowe.

Poniżej wymienione zostały te cele szczegółowe Programu, które na poziomie Dolnego Śląska w pełni współgrają z celami i działaniami LSROR dla LGR „Dolnośląska Kraina Karpią”.

Priorytety	Cele szczegółowe
1. Markowe produkty turystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie i rozwój regionalnego produktu turystycznego. - Identyfikacja i wsparcie rozwoju markowych produktów turystycznych województwa (turystyka aktywna, uzdrowiskowa, kulturowa). - Kreowanie markowych produktów turystycznych w oparciu o walory regionalnych osobliwości przyrody, kultury i krajobrazu. - Uzupełnienie oferty rekreacyjnej o propozycje turystyczne, kulturalne i sportowe. - Oferta turystyczna dla rodzin i osób starszych – Wspieranie rozwoju turystyki na obszarach wiejskich. - Poszerzenie wachlarza ofert turystyki specjalistycznej i wyczynowej. - Przygraniczne imprezy kulturalne dla turystów z kraju i zagranicy.
2. Rozwój lokalny turystyki.	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie inicjatyw w zakresie turystyki, przyczyniających się do aktywizowania obszarów niewykorzystanych. - Eksponowanie i wykorzystanie aspektu wielonarodowości i wielokulturowości regionu w rozwoju oferty turystycznej. - Stworzenie systemu wsparcia dla sektora turystycznego, w tym MSP i rzemiosła. - Popularyzacja dorobku wybitnych twórców regionu. - Stymulacja endogennej aktywności obywatelskiej i ekonomicznej. - Popularyzacja dorobku kulturalnego i naukowego istotnego dla stymulacji ruchu turystycznego. - Rozwój turystyki w poszanowaniu środowiska naturalnego.
3. Markowa infrastruktura turystyczna.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój markowej infrastruktury turystycznej i paraturystycznej. - Tworzenie odpowiednich warunków dla wzrostu ruchu turystycznego. - Tworzenie infrastruktury turystycznej

	sprzyjającej rozwojowi produktów markowych regionu.
4. System wsparcia sektora i produktów turystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie zintegrowanego systemu promocji i informacji w regionie. - Stworzenie systemu badań potrzeb i oczekiwań turystów - Stworzenie systemu wsparcia doradczo – konsultingowego dla podmiotów z sektora turystycznego. - Stymulowanie rozwoju firm i instytucji otoczenia biznesu. - Stworzenie mechanizmów kształcenia profesjonalnych kadr turystycznych w oparciu o rzetelną analizę potrzeb. - Otwarcie województwa na międzynarodowy ruch turystyczny poprzez sprawny system informacji turystycznej i skuteczną promocję. - Wykształcenie profesjonalnej kadry obsługi ruchu turystycznego i zarządzania turystyką.

Podsumowując opisane wyżej dokumenty poziomu regionalnego należy zaznaczyć, iż realizacja celów i działań zapisanych w LSROR **wpływie na zrównoważony rozwój województwa dolnośląskiego.**

LSROR a dokumenty poziomu krajowego:

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015:

LSROR dla obszaru Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpią” wpisuje się w nadrzędny dla Polski wieloletni dokument strategiczny rozwoju społeczno-gospodarczego, tj. **Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015** (SRK), stanowiący odniesienie dla innych strategii i programów rządowych, jak i innych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Dokument ten określa cele i priorytety rozwoju Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić, uwzględniając przy tym najważniejsze trendy rozwoju gospodarki światowej oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w odnowionej Strategii Lizbońskiej. Zapisana w LSROR polityka rozwoju obszaru partnerstwa, będzie przyczyniać się do realizacji zapisanej w Strategii Rozwoju Kraju wizji, która zakłada, że *Polska w roku 2015 będzie krajem o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy.* Wizja ta ma zostać osiągnięta poprzez działania realizowane w 6 priorytetach, wśród których 2, tj. *Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich* (bezpośrednio) oraz *Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej* (pośrednio) stanowiąc będą główne obszary korelacji priorytetów i kierunków rozwoju zapisanych w LSROR. W szczególności poprzez cele zapisane w LSROR realizowane będą działania: a) „Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej” oraz d) „Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi” w Priorytecie 5 SRK, z kolei w Priorytecie 6 w sposób pośredni realizowane będą dwa zapisane działania, tj. a) „Podniesienie konkurencyjności polskich regionów” oraz b) „Wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych”.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Narodowa Strategia Spójności):

Drugim istotnym dokumentem planistycznym w jaki wpisuje się LSROR dla obszaru Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpią” są *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności) 2007-2013* wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Dokument ten reguluje w szczególności realizację tzw. polityki spójności w Polsce, a tym samym wydatkowanie największej puli środków pomocowych, pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. Nie dotyczy on wprost rozwoju obszarów wiejskich, jednak sporo uwagi poświęca koordynacji polityki spójności z innymi politykami wspólnotowymi, w tym w szczególności Wspólną Polityką Rolną i realizowaną ramach niej polityką rozwoju obszarów wiejskich. Działania w ramach LSROR będą spójne zarówno z głównym celem strategicznym NSRO, tj. *tworzeniem warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej*, jak i jednym z 6 głównych celów horyzontalnych, tj. *Wyrównywaniem szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich*. Realizacja LSROR będzie powiązana pośrednio również z innymi celami NSRO, w tym w szczególności z celem 1. *Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa* oraz celem 2. *Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej*.

14. Określenie zasad postępowania uniemożliwiających nakładanie się pomocy w przypadku, gdy LGR planuje realizację operacji i działań w ramach innych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej

W celu wyeliminowania ewentualnych zagrożeń polegających na nakładaniu się pomocy finansowej uzyskanej w ramach PO Ryby oraz innych programów realizowanych z budżetu Unii Europejskiej - LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” posiada następujące mechanizmy zabezpieczeń:

- » Z każdą zatrudnioną osobą przez LGR będzie podpisywana umowa zawierająca szczegółowy zakres obowiązków i zadań, ze wskazaniem programu, na rzecz którego te zadania i obowiązki będą wykonywane oraz podaną kwotą wynagrodzenia pochodzącą ze środków tego programu. Zakres obowiązków dla poszczególnych stanowisk oraz procedura naboru pracowników została ujęta w załączniku 6b i 6c do niniejszej strategii.

Tabela 29 Plan zatrudnienia

Lp.	Nazwa stanowiska pracy	Liczba stanowisk	Wymiar czasu pracy
1	Kierownik biura	1	pełny etat
2	Asystent ds. koordynacji projektów	1	pełny etat
3	Specjalista ds. dotacji	2	pełny etat
4	Referent ds. administracyjnych	2	pełny etat

- » W przypadku osób zaangażowanych jednocześnie w realizację dwóch lub więcej programów, w umowie o pracę z tą osobą zostanie wskazany wymiar czasu pracy, jaki ta osoba jest zobowiązana przeznaczyć na wykonanie zadań i obowiązków związanych z realizacją poszczególnych programów. Łączny wymiar czasu pracy nie może przy tym przekroczyć wielkości maksymalnych dopuszczonych w Kodeksie Pracy.
- » Tworzone będą wydzielone konta bankowe (lub subkonta) do obsługi poszczególnych programów,
- » Na dokumentach księgowych stanowiących dowody poniesienia kosztów, mogą być w sposób trwały umieszczone informacje o tym, ze środków jakiego programu te koszty zostały pokryte. W przypadku kosztu współfinansowanego z dwóch lub więcej programów musi być podana informacja o tym, jaką część tego kosztu finansują poszczególne programy,
- » Każdy program będzie miał wyznaczonego koordynatora odpowiedzialnego za realizację i prawidłowe wydatkowanie środków projektu,
- » Każdy wniosek o przyznanie pomocy, przygotowywany przez LGR, poprzedzony będzie analizą ryzyka w zakresie nakładania się pomocy ze środków tego programu z pomocą, którą LGR uzyskało wcześniej z PO Ryby lub innych programów oraz propozycję mechanizmów, które należy zastosować w celu uniemożliwienia nakładania się pomocy.

15. Informacja o dołączanych do LSROR załącznikach

Załącznik nr 1 - Statut LGR

Załącznik nr 2 - Regulamin Organizacyjny Komitetu (z deklaracją bezstronności i poufności)

Załącznik nr 3 - Regulamin Zarządu

Załącznik nr 4 - Regulamin Walnego Zebrania Członków

Załącznik nr 5 - Regulamin Komisji Rewizyjnej

Załącznik nr 6 - Regulamin Biura

Załącznik nr 6a - Warunki techniczne i lokalowe biura

Załącznik nr 6b - Opisy stanowisk pracy z zakresem obowiązków i wymaganych kwalifikacji

Załącznik nr 6c - Procedura naboru pracowników

Załącznik nr 7 - Wzór protokołu i uchwały wyboru operacji przez Komitet

Załącznik nr 8 - Wykaz organizacji pozarządowych z obszaru LSROR

Załącznik nr 9 - Wykaz wód stojących użytkowanych przez Polski Związek Wędkarski

Załącznik nr 10 – Wykaz ścieżek edukacyjnych na obszarze LSROR

Załącznik nr 11 – Wykaz rezerwatów, obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych
i obszarów chronionego krajobrazu na obszarze LSROR

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

SPIS TABEL

- Tabela 1** Zestawienie tabelaryczne spotkań partnerów i członków Lokalnej Grupy Rybackiej „Dolnośląska Kraina Karpia”
- Tabela 2** Skład Lokalnej Grupy Rybackiej
- Tabela 3** Skład Komitetu LGR
- Tabela 4** Liczba osób zameldowanych na stałe oraz gęstość zaludnienia - stan na 31.12.2008 r.
- Tabela 5** Struktura ludności i gęstość zaludnienia – stan na koniec 2008 r. (wg GUS 2008)
- Tabela 6** Struktura ludności wg stanu zameldowania w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)
- Tabela 7** Saldo migracji obszaru LGR w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)
- Tabela 8** Przyrost naturalny na terenie LGR w latach 2004-2008 (wg GUS 2004 - 2008)
- Tabela 9** Struktura wieku ludności (wg GUS 2008)
- Tabela 10** Stopa bezrobocia na terenie LGR wg powiatów (stan na koniec grudnia 2007-2008)
- Tabela 11** Wielkość bezrobocia w latach 2004-2008 (wg GUS 2004-2008)
- Tabela 12** Podmioty gospodarcze (wg GUS 2008)
- Tabela 13** Struktura gospodarstw rolnych (wg GUS 2006)
- Tabela 14** Wykształcenie ludności (wg GUS 2002)
- Tabela 15** Wykaz osób, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia
- Tabela 16** Analiza SWOT obszaru objętego LSROR
- Tabela 17** Podział środków na typy operacji
- Tabela 18** Plan budżetu LSROR (środki finansowe pochodzące z PO RYBY 2007-2013)
- Tabela 19** Lokalne kryteria wyboru – konkurencyjność i atrakcyjność obszarów zależnych od rybactwa
- Tabela 20** Lokalne kryteria wyboru – Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej
- Tabela 21** Lokalne kryteria wyboru – podnoszenie wartości produktów rybactwa
- Tabela 22** Lokalne kryteria wyboru – ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego
- Tabela 23** Wzmacnianie konkurencyjności i utrzymanie atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa
- Tabela 24** Restrukturyzacja i reorientacja działalności gospodarczej oraz dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem.
- Tabela 25** Podnoszenie wartości produktów rybactwa oraz rozwoju usług na rzecz społeczności zamieszkującej obszary zależne od rybactwa oraz przywracanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa w przypadku jego zmniejszenia w wyniku klęski żywiołowej lub przemysłowej
- Tabela 26** Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności.
- Tabela 27** Zestawienie informacji o spotkaniach i warsztatach
- Tabela 28** Harmonogram konkursów na wybór operacji do realizacji, w ramach wdrażania LSROR
- Tabela 29** Plan zatrudnienia

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Struktura organizacyjna LGR

Rysunek 2 Procentowy udział przedstawicieli poszczególnych sektorów

Rysunek 3 Mapa z podziałem administracyjnym LGR „Dolnośląska Kraina Karpią” (oprac. własne)

Rysunek 4 Mapa obszaru LSROR

Rysunek 5 Określenie celów

Rysunek 6 Ogólna procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSROR

Rysunek 7 Ogólna procedura wyboru operacji do dofinansowania

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1 Stawy w Niedźwiedzicach

Zdjęcie 2 Stawy w Ostaszowie

Zdjęcie 3 Stawy w Raszowej

Zdjęcie 4 Zaproszenie do konsultacji na stronie internetowej Urzędu Gminy w Lubinie

Zdjęcie 5 Informacja na temat konsultacji LSROR – strona Urzędu Gminy w Miłkowicach

Zdjęcie 6 Spotkanie warsztatowe w Miłkowicach w dniu 1.02.2011 r.

Zdjęcie 7 Spotkanie warsztatowe w Ostaszowie z dnia 13.01.2011 r.

Zdjęcie 8 Walne Zebranie Członków w Siedliskach w dniu 11.02.2011 r.